

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSDIREKTIV 2000/60/EF

2011/EØS/35/64

av 23. oktober 2000

om fastsettelse av en ramme for fellesskapstiltak på området vannpolitikk(*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 175 nr. 1,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen⁽¹⁾,

under henvisning til uttalelse fra Den økonomiske og sosiale komité⁽²⁾,

under henvisning til uttalelse fra Regionkomiteen⁽³⁾,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251⁽⁴⁾, på grunnlag av Forlikskomiteens felles forslag av 18. juli 2000, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Vann er ikke en alminnelig handelsvare, men et gode som må beskyttes, forsvares og behandles som sådan.
- 2) Konklusjonene fra ministerseminaret om Fellesskapets vannpolitikk i Frankfurt i 1988 understreket behovet for fellesskapsregler for økologisk kvalitet. Rådet oppfordret i sin resolusjon av 28. juni 1988⁽⁵⁾ Kommisjonen til å framlegge forslag til forbedring av den økologiske kvaliteten på overflatevann i Fellesskapet.

3) Erklæringen fra ministerseminaret om grunnvann avholdt i Haag i 1991 erkjente behovet for tiltak for å unngå forringelse, på lang sikt, av ferskvannskvaliteten og -kvantiteten, og oppfordret til opprettelse av et handlingsprogram som skulle gjennomføres innen 2000 med sikte på bærekraftig forvaltning og vern av ferskvannsressurser. I resolusjonene av 25. februar 1992⁽⁶⁾ og 20. februar 1995⁽⁷⁾ etterlyste Rådet et handlingsprogram for grunnvann og en revisjon av rådsdirektiv 80/68/EØF av 17. desember 1979 om vern av grunnvann mot forurensning forårsaket av visse farlige stoffer⁽⁸⁾ som ledd i en samlet politikk for vern av ferskvann.

4) Vann i Fellesskapet utsettes for et økende press fra den konstant stigende etterspørselen etter tilstrekkelige mengder vann av god kvalitet til alle formål. Det europeiske miljøvernbyrå framla 10. november 1995 i «Miljørapport for Den europeiske union — 1995» en ajourført rapport om tilstanden for miljøet, som bekreftet behovet for tiltak for vern av vann i Fellesskapet, i kvalitativ så vel som kvantitativ forstand.

5) Rådet vedtok 18. desember 1995 konklusjoner med blant annet krav om utarbeiding av et nytt rammedirektiv for fastsettelse av grunnprinsipper for en bærekraftig vannpolitikk i Den europeiske union, og oppfordret Kommisjonen til å framlegge et forslag.

6) Kommisjonen vedtok 21. februar 1996 en melding til Europaparlamentet og Rådet om Fellesskapets vannpolitikk, der prinsippene for Fellesskapets vannpolitikk ble fastsatt.

7) Kommisjonen framla 9. september 1996 et forslag til europaparlaments- og rådsvedtak om et handlingsprogram

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 327 av 22.12.2000, s. 1, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 125/2007 av 28. september 2007 om endring av EØS-avtalens vedlegg XX (Miljø), se EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende nr. 9, 21.2.2008, s. 41.

⁽¹⁾ EFT C 184 av 17.6.1997, s. 20, EFT C 16 av 20.1.1998, s. 14 og EFT C 108 av 7.4.1998, s. 94.

⁽²⁾ EFT C 355 av 21.11.1997, s. 83.

⁽³⁾ EFT C 180 av 11.6.1998, s. 38.

⁽⁴⁾ Europaparlamentsuttalelse av 11. februar 1999 (EFT C 150 av 28.5.1999, s. 419), bekreftet 16. september 1999, Rådets felles holdning av 22. oktober 1999 (EFT C 343 av 30.11.1999, s. 1) og europaparlamentsbeslutning av 16. februar 2000 (ennå ikke kunngjort i EFT). Europaparlamentsbeslutning av 7. september 2000 og rådsbeslutning av 14. september 2000.

⁽⁵⁾ EFT C 209 av 9.8.1988, s. 3.

⁽⁶⁾ EFT C 59 av 6.3.1992, s. 2.

⁽⁷⁾ EFT C 49 av 28.2.1995, s. 1.

⁽⁸⁾ EFT L 20 av 26.1.1980, s. 43. Direktivet endret ved direktiv 91/692/EØF (EFT L 377 av 31.12.1991, s. 48).

- for integrert vern og forvaltning av grunnvann⁽¹⁾. I forslaget pekte Kommisjonen på behovet for å fastsette framgangsmåter for regulering av ferskvannsoppsamling og overvåking av ferskvannskvaliteten og -mengden.
- 8) Kommisjonen vedtok 29. mai 1995 en melding til Europaparlamentet og Rådet om fornuftig bruk og bevaring av våtmarksområder, der disses store betydning for vern av vannressurser erkjennes.
- 9) Det må utvikles en integrert vannpolitikk for Fellesskapet.
- 10) Rådet (25. juni 1996), Regionkomiteen (19. september 1996), Den økonomiske og sosiale komité (26. september 1996) og Europaparlamentet (23. oktober 1996) har alle oppfordret Kommisjonen til å fremme et forslag til rådsdirektiv om fastsettelse av en ramme for vannpolitikk i Fellesskapet.
- 11) I henhold til traktatens artikkel 174 skal Fellesskapets miljøpolitikk bidra til at målene for bevaring, vern og bedring av miljøkvaliteten nås ved en fornuftig og rasjonell utnyttning av naturressurser, og den skal bygge på føre var-prinsippet og prinsippet om forebyggende tiltak, prinsippet om at bekjempelse av miljøskader skal skje fortrinnsvis ved kilden, og prinsippet om at forurenser betaler.
- 12) I henhold til traktatens artikkel 174 skal Fellesskapet ved utarbeidingen av sin miljøpolitikk ta hensyn til tilgjengelige vitenskapelige og tekniske data, miljøforholdene i forskjellige regioner i Fellesskapet og den økonomiske og sosiale utvikling i Fellesskapet som helhet, avbalansert utvikling av regionene og fordeler og kostnader ved tiltak eller mangel på tiltak.
- 13) Forskjellige forhold og behov i Fellesskapet krever forskjellige løsninger. Det bør tas hensyn til dette mangfoldet ved planleggingen og gjennomføringen av tiltak for å sikre vern og bærekraftig bruk av vann når det gjelder nedbørfeltet. Beslutninger bør treffes nærmest mulig stedet der vannet brukes eller påvirkes. Det bør gis prioritet til tiltak innenfor medlemsstatens ansvarsområde gjennom utarbeiding av tiltaksprogrammer som er tilpasset regionale og lokale forhold.
- 14) For at dette direktiv skal få den ønskede virkning, kreves det nært samarbeid og samordnede tiltak på fellesskapsplan, medlemsstatsplan og lokalt plan samt informasjon til, konsultasjon av og deltaking fra offentligheten, herunder brukerne.
- 15) Vannforsyning er en tjeneste av allmenn interesse som definert i kommisjonsmeldingen om tjenester av allmenn interesse i Europa⁽²⁾.
- 16) Vern og bærekraftig forvaltning av vann må integreres ytterligere med Fellesskapets politikk på andre områder, som energi, transport, landbruk, fiskeri, regionpolitikk og turisme. Dette direktiv bør danne grunnlag for fortsatt dialog og utvikling av strategier for ytterligere politisk integrasjon. Dette direktiv kan også gi et viktig bidrag til andre områder for samarbeid mellom medlemsstatene, blant annet Fellesskapets perspektiv for romlig utvikling (ESDP).
- 17) En effektiv og enhetlig vannpolitikk må ta hensyn til sårbarheten til økosystemer i vann nær kysten og elvemunninger eller i havbukter eller relativt lukkede havområder, siden deres likevekt er sterkt påvirket av kvaliteten på innlandsvannet som renner ut i dem. Vern av vannets tilstand i nedbørfelt vil gi økonomiske fordeler ved at det bidrar til vern av fiskebestander, herunder kystfiskebestandene.
- 18) Fellesskapets vannpolitikk krever en klar, effektiv og enhetlig rettslig ramme. Fellesskapet bør fastsette felles prinsipper og en samlet ramme for tiltakene. Dette direktiv bør opprette en slik ramme, og samordne og integrere, og på lengre sikt, videreutvikle de generelle prinsipper og strukturer for vern og bærekraftig bruk av vann i Fellesskapet, i samsvar med nærhetsprinsippet.
- 19) Dette direktiv tar sikte på å bevare og bedre vannmiljøet i Fellesskapet. Dette målet er hovedsakelig knyttet til kvaliteten på det aktuelle vannet. Kontroll av vannmengden bidrar til å sikre god vannkvalitet, og det bør derfor også fastsettes tiltak med hensyn til mengde, til støtte for målet om å sikre god kvalitet.

⁽¹⁾ EFT C 355 av 25.11.1996, s. 1.

⁽²⁾ EFT C 281 av 26.9.1996, s. 3.

- 20) En grunnvannsforekomsts kvantitative tilstand kan ha en innvirkning på den økologiske kvaliteten til overflatevann og økosystemer på land som er forbundet med grunnvannsforekomsten.
- 21) Fellesskapet og medlemsstatene er parter i forskjellige internasjonale avtaler som innebærer viktige forpliktelser til vern av havområder mot forurensning, særlig Konvensjonen om vern av det marine miljøet i Austersjøområdet, undertegnet i Helsingfors 9. april 1992 og godkjent ved rådsbeslutning 94/157/EF⁽¹⁾, Konvensjonen om vern av havmiljøet i Nordøst-Atlanteren, undertegnet i Paris 22. september 1992 og godkjent ved rådsbeslutning 98/249/EF⁽²⁾ og Konvensjonen om vern av Middelhavet mot forurensning, undertegnet i Barcelona 16. februar 1976 og godkjent ved rådsbeslutning 77/585/EØF⁽³⁾ samt protokollen om vern av Middelhavet mot landbasert forurensning, undertegnet i Athen 17. mai 1980 og godkjent ved rådsbeslutning 83/101/EØF⁽⁴⁾. Dette direktiv tar sikte på å bistå Fellesskapet og medlemsstatene i oppfyllelsen av disse forpliktelsene.
- 22) Dette direktiv bør bidra til gradvis reduksjon av utslipp av farlige stoffer i vann.
- 23) Det er nødvendig å bestemme felles prinsipper for å samordne medlemsstatenes innsats for å bedre vernet av Fellesskapets vann med hensyn til kvantitet og kvalitet, fremme bærekraftig bruk av vann, bidra til å kontrollere grensekryssende problemer som gjelder vann, verne økosystemer i vann og økosystemer på land og våtmarksområder som er direkte avhengige av dem og å sikre og utvikle potensielle bruksområder for vann i Fellesskapet.
- 24) God vannkvalitet vil bidra til å sikre drikkevannsforsyningen til befolkningen.
- 25) Det må fastsettes felles definisjoner for vannets tilstand med hensyn til kvalitet, og der det er relevant ut fra miljøvernformål, mengden. Det bør fastsettes miljømål som sikrer at overflatevann og grunnvann i hele Fellesskapet har god tilstand, og at forringelse av vannets tilstand unngås på fellesskapsplan.
- 26) Medlemsstatene bør bestrebe seg på å nå målet med minst å ha god vanntilstand ved å fastsette og gjennomføre nødvendige tiltak i forbindelse med integrerte tiltaksprogrammer, idet det tas hensyn til eksisterende fellesskapskrav. Dersom vannets tilstand allerede er god, bør den opprettholdes. For grunnvann bør i tillegg til kravet om god tilstand enhver betydelig og vedvarende stigende tendens i konsentrasjonen av forurensende stoffer påvises og snus.
- 27) Det endelige mål for dette direktiv er å sikre eliminering av prioriterte farlige stoffer og bidra til at det oppnås konsentrasjoner i havmiljøet som er nær bakgrunnsverdiene for naturlig forekommende stoffer.
- 28) Overflatevann og grunnvann er i prinsippet fornybare ressurser. På grunn av den tid det tar for grunnvannet å bygge seg opp og fornyes, er det nødvendig med tidlige tiltak og langsiktig planlegging for å sikre god tilstand for grunnvannet. Det må tas hensyn til denne tidsforsinkelsen ved utarbeidingen av tiltak for å oppnå forbedringer i grunnvannets tilstand og snu en eventuell betydelig og vedvarende stigende tendens i konsentrasjonen av forurensende stoffer i grunnvannet.
- 29) I bestrebelsene etter å nå målene fastsatt i dette direktiv og utarbeide et tiltaksprogram med henblikk på dette kan medlemsstatene vedta gradvis gjennomføring av tiltaksprogrammet for å fordele kostnadene ved gjennomføringen.
- 30) For å sikre en fullstendig og konsekvent gjennomføring av dette direktiv bør eventuelle forlengelser av tidsplanen gjøres på grunnlag av relevante, klare og åpne kriterier og begrunnes av medlemsstatene i forvaltningsplanene for nedbørfelt.
- 31) I tilfeller der en vannforekomst er så påvirket av menneskelig virksomhet eller dens naturlige tilstand er slik at det kan være umulig eller urimelig dyrt å oppnå god tilstand, kan det fastsettes mindre strenge miljømål på grunnlag av hensiktsmessige, klare og åpne kriterier, og alle mulige skritt bør tas for å forhindre ytterligere forringelse av vannets tilstand.
- 32) Det kan være grunner til unntak fra kravet om å forhindre ytterligere forringelse eller oppnå god tilstand

⁽¹⁾ EFT L 73 av 16.3.1994, s. 19.

⁽²⁾ EFT L 104 av 3.4.1998, s. 1.

⁽³⁾ EFT L 240 av 19.9.1977, s. 1.

⁽⁴⁾ EFT L 67 av 12.3.1983, s. 1.

- på bestemte vilkår, dersom manglende overholdelse av dette kravet skyldes uforutsette eller uvanlige omstendigheter, særlig flom eller tørke, eller nye endringer av en overflatevannforekomsts fysiske egenskaper eller endringer i grunnvannstanden som følge av tvingende allmenne hensyn, forutsatt at alle rimelige tiltak er truffet for å redusere skadevirkninger på vannforekomstens tilstand.
- 33) Målet om god vanntilstand bør tilstrebes for hvert nedbørfelt, slik at tiltak for overflatevann og grunnvann som tilhører samme økologiske, hydrologiske og hydrogeologiske system, blir samordnet.
- 34) Det er av miljøvern hensyn behov for større integrasjon av kvalitative og kvantitative aspekter ved overflatevann og grunnvann, idet det tas hensyn til naturlige strømningsforhold for vann i det hydrologiske kretsløp.
- 35) I et nedbørfelt der bruk av vann kan ha virkninger over landegrensene, bør kravene om å nå miljømålene i henhold til dette direktiv, særlig alle tiltaksprogrammene, samordnes for hele nedbørfeltdistriktet. For nedbørfelt som strekker seg utover Fellesskapets grenser, bør medlemsstatene bestrebe seg på å sikre samordning med relevante tredjestater. Dette direktiv må bidra til oppfyllelse av Fellesskapets forpliktelser i henhold til internasjonale konvensjoner om vern og forvaltning av vann, særlig De forente nasjoners konvensjon om vern og bruk av grensekryssende vannveier og internasjonale innsjøer, godkjent ved rådsbeslutning 95/308/EF⁽¹⁾, og senere avtaler om anvendelsen av avtalen.
- 36) Det må foretas analyser av kjennetegnene til et nedbørfelt og virkningene av menneskelig virksomhet samt en økonomisk analyse av vannbruken. Medlemsstatene bør overvåke utviklingen i vannets tilstand systematisk og på et sammenlignbart grunnlag i hele Fellesskapet. Denne informasjonen er nødvendig for å gi et solid grunnlag for medlemsstatenes utvikling av tiltaksprogrammer med sikte på å nå målene fastsatt i dette direktiv.
- 37) Medlemsstatene bør registrere vann som brukes til oppsamling av drikkevann, og sikre at bestemmelsene i rådsdirektiv 80/778/EØF av 15. juli 1980 om drikkevannets kvalitet⁽²⁾ overholdes.
- 38) Det kan være hensiktsmessig for medlemsstatene å bruke økonomiske virkemidler som del av et tiltaksprogram. I samsvar med særlig prinsippet om at forurenser betaler, bør det tas hensyn til prinsippet om at kostnadene forbundet med vanntjenester skal dekkes, herunder kostnadene for miljøet og ressursene knyttet til forringelse av eller negative virkninger på vannmiljøet. En økonomisk analyse av vanntjenester basert på langtidsprognoser for tilbud og etterspørsel etter vann i nedbørfeltdistriktet er nødvendig for dette formål.
- 39) Det er behov for å forebygge eller redusere virkningene av utilsiktet forurensning. Tiltak med sikte på dette bør inkluderes i tiltaksprogrammet.
- 40) Med hensyn til forebygging og reduksjon av forurensning bør Fellesskapets vannpolitikk bygge på en kombinert metode med reduksjon av forurensning ved kilden gjennom fastsettelse av utslippsgrenseverdier og miljøkvalitetsstandarder.
- 41) Med hensyn til vannmengden bør det fastsettes generelle prinsipper for kontroll av oppsamling og oppdemming for å sikre at de berørte hydrologiske systemer er miljømessig bærekraftige.
- 42) Felles miljøkvalitetsstandarder og utslippsgrenseverdier for visse grupper eller familier av forurensende stoffer bør fastsettes som minstekrav i Fellesskapets regelverk. Det bør fastsettes bestemmelser om vedtakelse av slike standarder på fellesskapsplan.
- 43) Forurensning ved utslipp eller tap av prioriterte farlige stoffer må opphøre eller fases ut. Europaparlamentet og Rådet bør, etter forslag fra Kommisjonen, enes om stoffer som det skal treffes prioriterte tiltak mot, og hvilke konkrete tiltak som skal treffes mot disse stoffenes forurensning av vann, idet det tas hensyn til alle kilder av betydning og fastsettes nivåer for og kombinasjoner av restriksjoner som er kostnadseffektive og forholdsmessige.
- 44) Ved påvisning av prioriterte farlige stoffer skal det tas hensyn til føre-var-prinsippet, basert særlig på bestemmelse av et produkts potensielle skadevirkninger og en vitenskapelig vurdering av risiko.

⁽¹⁾ EFT L 186 av 5.8.1995, s. 42.

⁽²⁾ EFT L 229 av 30.8.1980, s. 11. Direktivet sist endret ved direktiv 98/83/EF (EFT L 330 av 5.12.1998, s. 32).

- 45) Medlemsstatene bør treffe tiltak for å fjerne forurensning av overflatevann som skyldes de prioriterte stoffene, og gradvis redusere forurensningen fra andre stoffer som ellers ville hindre medlemsstatene i å nå målene fastsatt for forekomser av overflatevann.
- 46) For å sikre at offentligheten, herunder vannbrukere, deltar i utarbeidingen og ajourføringen av forvaltningsplanene for nedbørfelt, må det sørges for tilstrekkelig informasjon om planlagte tiltak, og rapporteres om de framskritt som er gjort når det gjelder gjennomføringen av dem, med sikte på offentlighetens deltakelse før endelige beslutninger om nødvendige tiltak treffes.
- 47) Dette direktiv bør fastsette ordninger for å møte hindringer for forbedring av vannets tilstand når de faller utenfor Fellesskapets vannregelverk, med sikte på å utvikle hensiktsmessige fellesskapsstrategier for å overvinne dem.
- 48) Kommisjonen bør hvert år framlegge en ajourført plan for initiativer som den akter å foreslå på vannområdet.
- 49) Det bør innenfor rammen av dette direktiv fastsettes tekniske spesifikasjoner for å sikre en enhetlig metode på fellesskapsplan. Kriterier for vurdering av vannets tilstand er et viktig skritt. Tilpasning av visse tekniske faktorer til den tekniske utvikling og standardisering av overvåkings-, prøvetakings- og analysemetoder bør vedtas i henhold til en komitéframgangsmåte. For å fremme grunnleggende forståelse og ensartet anvendelse av kriteriene for beskrivelse av nedbørfeltdistriktene og vurdering av vannets tilstand kan Kommisjonen vedta retningslinjer for anvendelse av disse kriteriene.
- 50) De tiltak som er nødvendige for gjennomføringen av dette direktiv, bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EØF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er tillagt Kommisjonen⁽¹⁾.
- 51) Gjennomføringen av dette direktiv bør gi et vernnivå for vann som minst tilsvare det som er fastsatt i tidligere rettsakter, som derfor bør oppheves når de relevante bestemmelser i dette direktiv er gjennomført i sin helhet.
- 52) Bestemmelsene i dette direktiv overtar for rammebestemmelsene om reduksjon av forurensning fra farlige stoffer i henhold til direktiv 76/464/EØF⁽²⁾. Nevnte direktiv bør derfor oppheves når de relevante bestemmelser i dette direktiv er gjennomført i sin helhet.
- 53) Det må sikres at eksisterende miljøregelverk for vern av vann gjennomføres i sin helhet. Det må gjennom hensiktsmessige sanksjoner i medlemsstatenes lovgivning sikres at dette direktivs gjennomføringsbestemmelser anvendes korrekt i hele Fellesskapet. Slike sanksjoner bør være virkningsfulle, stå i forhold til overtredelsen og virke avskrekkende —

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

Artikkel 1

Formål

Formålet med dette direktiv er å fastsette en ramme for vern av innlands overflatevann, brakkvann, kystvann og grunnvann for å

- a) forebygge ytterligere forringelse, og beskytte og forbedre tilstanden til økosystemer i vann, og med hensyn til vannbehov, også økosystemer på land og våtmarksområder som er direkte avhengige av økosystemene i vann,
- b) fremme bærekraftig bruk av vann basert på langsiktig vern av tilgjengelige vannressurser,
- c) sikte mot styrket vern og forbedring av vannmiljøet, blant annet gjennom spesielle tiltak for gradvis reduksjon av utslipp og tap av prioriterte stoffer og opphør eller utfasing av utslipp og tap av prioriterte farlige stoffer,
- d) sikre gradvis reduksjon av forurensning av grunnvann og forebygge ytterligere forurensning, og
- e) bidra til å bøte på virkningene av flom og tørke,

⁽¹⁾ EFT C 184 av 17.7.1999, s. 23.

⁽²⁾ EFT L 129 av 18.5.1976, s. 23. Direktivet endret ved direktiv 91/692/EØF (EFT L 377 av 31.12.1991, s. 48).

og derved bidra til

— å sikre tilstrekkelige forsyninger med overflatevann og grunnvann av god kvalitet, som er nødvendig for en bærekraftig, balansert og rimelig bruk av vann,

— en vesentlig reduksjon av forurensning av grunnvannet,

— vern av sjøterritorier og havområder, og

— å gjennomføre målene i relevante internasjonale avtaler, herunder mål som tar sikte på å forebygge og eliminere forurensning av havmiljøet, ved fellesskapstiltak i henhold til artikkel 16 nr. 3, å stanse eller fjerne utslipp og tap av prioriterte farlige stoffer, med det endelige mål å oppnå konsentrasjoner i havmiljøet som er nær bakgrunnsverdiene for naturlig forekommende stoffer og nær null for menneskeskapt syntetiske stoffer.

Artikkel 2

Definisjoner

I dette direktiv menes med:

- 1) «overflatevann» innlandsvann, unntatt grunnvann, brakkvann og kystvann, unntatt med hensyn til kjemisk tilstand, der også territorialfarvann inngår,
- 2) «grunnvann» alt vann som er under jordens overflate i den mettede sonen og i direkte kontakt med bakken eller undergrunnen,
- 3) «innlandsvann» alt stillestående eller rennende vann på bakken og alt grunnvann på landsiden av grunnlinjen fra hvilken bredden av territorialfarvann måles,
- 4) «elv» en forekomst av innlandsvann som for det meste renner på jordoverflaten, men som delvis også kan renne under jorden,
- 5) «innsjø» en forekomst av stillestående innlands overflatevann,
- 6) «brakkvann» forekomster av overflatevann i nærheten av elvemunninger, som delvis er saltholdige som følge av nærheten til kystvann, men som i vesentlig grad påvirkes av rennende ferskvann,
- 7) «kystvann» overflatevann på landsiden av en linje der hvert punkt befinner seg i en avstand av én nautisk mil på sjøsiden fra nærmeste punkt på grunnlinjen fra hvilken bredden av territorialfarvann måles, og som eventuelt strekker seg til yttergrensen for brakkvann,
- 8) «kunstig vannforekomst» en forekomst av overflatevann som er skapt ved menneskelig virksomhet.
- 9) «sterkt endret vannforekomst» en forekomst av overflatevann, som som følge av fysiske endringer ved menneskelig virksomhet har endret karakter betydelig, som fastsatt av medlemsstaten etter bestemmelsene i vedlegg II,
- 10) «forekomst av overflatevann» en avgrenset og betydelig mengde overflatevann, som en innsjø, et reservoar, en bekk, elv eller kanal, del av en bekk, elv eller kanal, brakkvann eller kystvannstrekning,
- 11) «vannførende sjikt» ett eller flere underjordiske sjikt av stein eller andre geologiske lag med porøsitet og permeabilitet tilstrekkelig til at en betydelig strøm av grunnvann eller oppsamling av betydelige mengder grunnvann er mulig,
- 12) «grunnvannsføremengde» en avgrenset mengde grunnvann innen ett eller flere vannførende sjikt,
- 13) «nedbørfelt» et landområde hvorfra all overflateavrenning renner gjennom en rekke bekker og elver og eventuelt innsjøer til havet gjennom én enkelt elvemunning eller ett enkelt delta,
- 14) «delnedbørfelt» et landområde hvorfra all overflateavrenning renner gjennom en rekke bekker og elver og eventuelt innsjøer til et bestemt punkt i et vassdrag (vanligvis en innsjø eller et elvesammenløp),
- 15) «nedbørfeltdistrikt» et land- og havområde som utgjøres av ett eller flere tilstøtende nedbørfelt med tilhørende grunnvann og kystvann som definert i artikkel 3 nr. 1 som hovedenhet for forvaltning av nedbørfelt,
- 16) «vedkommende myndighet» en myndighet som er utpekt etter artikkel 3 nr. 2 eller 3,
- 17) «overflatevannets tilstand» et generelt uttrykk for tilstanden til en forekomst av overflatevann, bestemt som den dårligste verdien av dens økologiske eller kjemiske tilstand,

- 18) «god overflatevannstilstand» den tilstand en forekomst av overflatevann oppnår når både den økologiske og kjemiske tilstanden minst er «god»,
- 19) «grunnvannstilstand» et generelt uttrykk for tilstanden til en grunnvannsforekomst, bestemt som den dårligste verdien av dens økologiske eller kjemiske tilstand,
- 20) «god grunnvannstilstand» tilstanden oppnådd av en grunnvannsforekomst når både den kvantitative og kjemiske tilstanden minst er «god»,
- 21) «økologisk tilstand» et uttrykk for kvaliteten til strukturen og funksjonen til økosystemer i vann forbundet med overflatevann, klassifisert i samsvar med vedlegg V,
- 22) «god økologisk tilstand» tilstanden for en forekomst av overflatevann klassifisert i samsvar med vedlegg V,
- 23) «godt økologisk potensial» tilstanden til en sterkt endret vannforekomst eller en kunstig vannforekomst klassifisert i samsvar med vedlegg V,
- 24) «god kjemisk tilstand for overflatevann» den kjemiske tilstanden som kreves for å nå miljømålene fastsatt i artikkel 4 nr. 1 bokstav a), det vil si den kjemiske tilstand oppnådd av en forekomst av overflatevann der konsentrasjonen av forurensende stoffer ikke overstiger miljøkvalitetsstandardene fastsatt i vedlegg IX og i henhold til artikkel 16 nr. 7, eller andre relevante fellesskapsregler som fastsetter miljøkvalitetsstandarder på fellesskapsplan,
- 25) «god kjemisk tilstand for grunnvann» den kjemiske tilstanden for en grunnvannsforekomst som oppfyller alle vilkårene fastsatt i tabell 2.3.2 i vedlegg V,
- 26) «kvantitativ tilstand» et uttrykk for i hvilken grad en grunnvannsforekomst påvirkes av direkte og indirekte oppsamling,
- 27) «tilgjengelig grunnvannsressurs» det langsiktige årsgjennomsnittet av samlet gjenoppbygging av grunnvannsforekomsten minus langsiktig årsgjennomsnitt av avrenning som kreves for å nå de økologiske kvalitetsmålene for tilsvarende overflatevann i henhold til artikkel 4, for å unngå vesentlig forringelse av vannets økologiske tilstand og unngå enhver vesentlig skade på tilknyttede økosystemer på land,
- 28) «god kvantitativ tilstand» tilstanden definert i tabell 2.1.2 i vedlegg V,
- 29) «farlige stoffer» stoffer eller stoffgrupper som er giftige, persistente og bioakkumulerbare, og andre stoffer eller stoffgrupper som gir grunn til tilsvarende bekymring,
- 30) «prioriterte stoffer» stoffer som er identifisert i samsvar med artikkel 16 nr. 2 og oppført i vedlegg X. Blant disse stoffene er «prioriterte farlige stoffer», som betyr stoffer identifisert i samsvar med artikkel 16 nr. 3 og 6 som det er truffet tiltak for i samsvar med artikkel 16 nr. 1 og 8,
- 31) «forurensende stoffer» alle stoffer som kan forårsake forurensning, særlig stoffene oppført i vedlegg VIII,
- 32) «direkte utslipp til grunnvann» utslipp av forurensende stoffer til grunnvannet uten at de blir filtrert gjennom jord eller undergrunn,
- 33) «forurensning» direkte eller indirekte tilførsel, som følge av menneskelig virksomhet, av stoffer eller varme til luft, vann eller jord som kan være skadelig for menneskers helse eller kvaliteten på økosystemer i vann eller økosystemer på land som er direkte avhengige av økosystemer i vann, eller medføre skade på materielle verdier eller forringelse eller forstyrrelse av miljøet eller annen legitim anvendelse av miljøet.
- 34) «miljømål» målene fastsatt i artikkel 4,
- 35) «miljøkvalitetsstandard» konsentrasjonen av et bestemt forurensende stoff eller en bestemt gruppe av forurensende stoffer i vann, sediment eller biota, som ikke må overskrides av hensyn til menneskers helse og miljøet,
- 36) «kombinert framgangsmåte» kontroll med utslipp i overflatevann i samsvar med framgangsmåten fastsatt i artikkel 10,
- 37) «drikkevann» samme betydning som i direktiv 80/778/EØF, som endret ved direktiv 98/83/EF,
- 38) «vanntjenester» alle tjenester som stiller til rådighet for husholdninger, offentlige institusjoner eller enhver form for økonomisk virksomhet,

- a) oppsamling, oppdemming, lagring, behandling og distribusjon av overflatevann eller grunnvann,
  - b) oppsamlings- og behandlingsanlegg for spillvann med etterfølgende utslipp i overflatevann,
- 39) «bruk av vann» vanntjenester sammen med eventuell annen virksomhet som fastsatt i artikkel 5 og vedlegg II, som har vesentlig innvirkning på vannets tilstand,

Dette begrepet får anvendelse i artikkel 1 og den økonomiske analysen utført i samsvar med artikkel 5 og vedlegg III bokstav b).

- 40) «utslippsgrenseverdier» massen, uttrykt i form av bestemte parametere, konsentrasjonen og/eller nivået til et utslipp som ikke må overskrides i løpet av ett eller flere bestemte tidsrom. Utslippsgrenseverdiene kan også fastsettes for bestemte grupper, familier eller kategorier av stoffer, særlig for dem som er omhandlet i artikkel 16.

Utslippsgrenseverdiene for stoffer gjelder normalt på det punkt der utslippene forlater anlegget, idet det ikke tas hensyn til fortykning. Når det gjelder indirekte utslipp til vann, kan det tas hensyn til virkningen av behandling av spillvann ved bestemmelse av utslippsgrenseverdiene til det aktuelle anlegget, forutsatt at et tilsvarende nivå sikres for miljøvernet som helhet, og forutsatt at det ikke fører til høyere forurensningsnivå i miljøet.

- 41) «utslippsreduksjon» reduksjoner som har som mål en bestemt utslippsbegrensning, for eksempel en utslippsgrenseverdi, eller som på annen måte angir grenser eller vilkår for virkningene av, arten av eller andre egenskaper ved utslipp eller driftsforhold som påvirker utslippene. Bruk av uttrykket «utslippsreduksjon» i dette direktiv skal i forbindelse med bestemmelser i andre direktiver ikke anses som en ny forståelse av nevnte bestemmelser.

Artikkel 3

Samordning av administrative tiltak innenfor et nedbørfelt

1. Medlemsstatene skal påvise de enkelte nedbørfelt på sitt nasjonale territorium, og for dette direktivs formål, knytte dem til nedbørfeltdistrikter. Små nedbørfelt kan om nødvendig slås sammen med større nedbørfelt eller kombineres med tilstøtende små nedbørfelt så de danner et eget nedbørfeltdistrikt. Dersom grunnvannet ikke i sin helhet ligger innenfor et bestemt nedbørfelt, skal det påvises og regnes til det nedbørfeltdistrikt som ligger nærmest eller er mest hensiktsmessig. Kystvann skal påvises og regnes til det/de nedbørfeltdistrikt som ligger nærmest eller er mest hensiktsmessig.

2. Medlemsstatene skal sørge for hensiktsmessige administrative ordninger, herunder utpeking av egnet vedkommende myndighet, for anvendelsen av dette direktivs bestemmelser innenfor hvert nedbørfeltdistrikt på sitt territorium.

3. Medlemsstatene skal sørge for at et nedbørfelt som strekker seg over mer enn én medlemsstats territorium, blir regnet under et internasjonalt nedbørfeltdistrikt. På anmodning fra den berørte medlemsstat skal Kommissjonen bidra til å lette opprettelsen av internasjonale nedbørfeltdistrikter.

Hver medlemsstat skal sørge for hensiktsmessige administrative ordninger, herunder utpeking av egnet vedkommende myndighet, for anvendelsen av dette direktivs bestemmelser innen den del av et internasjonalt nedbørfeltdistrikt som befinner seg på dens territorium.

4. Medlemsstatene skal sørge for at kravene i dette direktiv for gjennomføring av miljømålene som er fastsatt i henhold til artikkel 4, særlig alle tiltaksprogrammer, samordnes for hele nedbørfeltdistriktet. For internasjonale nedbørfeltdistrikter skal de berørte medlemsstater sammen sørge for denne samordningen, og de kan for dette formål bruke eksisterende strukturer som følger av internasjonale avtaler. På anmodning fra de berørte medlemsstater skal Kommissjonen bidra til å lette utarbeidingen av tiltaksprogrammene.

5. Dersom et nedbørfeltdistrikt strekker seg utover Fellesskapets territorium, skal den eller de berørte medlemsstater bestrebe seg på å oppnå en hensiktsmessig samordning med de berørte tredjestater, med sikte på å nå målene i dette direktiv for hele nedbørfeltet. Medlemsstatene skal sørge for at reglene i dette direktiv anvendes på deres territorium.

6. Medlemsstatene kan, for dette direktivs formål, utpeke et eksisterende nasjonalt eller internasjonalt organ som vedkommende myndighet.

7. Medlemsstatene skal utpeke vedkommende myndighet innen datoen nevnt i artikkel 24.

8. Medlemsstatene skal oversende Kommissjonen en liste over sine vedkommende myndigheter og vedkommende myndigheter i alle internasjonale organer der de deltar, senest seks måneder etter datoen nevnt i artikkel 24. Opplysningene nevnt i vedlegg I skal oppgis for hver vedkommende myndighet.

9. Medlemsstatene skal underrette Kommissjonen om eventuelle endringer i opplysningene oversendt i henhold til nr. 8 innen tre måneder etter at endringen er trådt i kraft.

*Artikkel 4***Miljømål**

1. Ved gjennomføringen av tiltaksprogrammene fastsatt i forvaltningsplanene for nedbørfelt gjelder følgende:

a) når det gjelder overflatevann

i) medlemsstatene skal iverksette de nødvendige tiltak for å forebygge forringelse av tilstanden til alle forekomster av overflatevann, med forbehold for anvendelsen av nr. 6 og 7 og uten at nr. 8 berøres,

ii) medlemsstatene skal verne, forbedre og gjenopprette alle forekomster av overflatevann, med forbehold for anvendelsen av nr. iii), for kunstige og sterkt endrede vannforekomster, med sikte på å oppnå god overflatevannstilstand senest 15 år etter ikrafttredelsen av dette direktiv, i samsvar med bestemmelsene i vedlegg V, med forbehold for anvendelse av forlengelsene fastsatt i samsvar med nr. 4 samt anvendelsen av nr. 5, 6 og 7, og uten at nr. 8 berøres,

iii) medlemsstatene skal verne og forbedre alle kunstige og sterkt endrede vannforekomster, med sikte på å oppnå godt økologisk potensial og god kjemisk tilstand for overflatevann senest 15 år etter ikrafttredelsen av dette direktiv, i samsvar med bestemmelsene i vedlegg V, med forbehold for anvendelse av forlengelsene fastsatt i samsvar med nr. 4 samt anvendelsen av nr. 5, 6 og 7, og uten at nr. 8 berøres,

iv) medlemsstatene skal iverksette de nødvendige tiltak i samsvar med artikkel 16 nr. 1 og 8 med sikte på gradvis reduksjon av forurensning fra prioriterte stoffer og opphør eller utfasing av utslipp og tap av prioriterte farlige stoffer,

uten at relevante internasjonale avtaler som nevnt i artikkel 1 for de berørte parter, berøres,

b) når det gjelder grunnvann

i) medlemsstatene skal gjennomføre nødvendige tiltak for å forebygge eller begrense tilførselen av forurensende stoffer til grunnvannet og forebygge forringelse av tilstanden til alle grunnvannsforekomster, med forbehold for anvendelsen av nr. 6 og 7 og uten at nr. 8 berøres, og med forbehold for anvendelsen av artikkel 11 nr. 3 bokstav j),

ii) medlemsstatene skal verne, forbedre og gjenopprette alle grunnvannsforekomster, sikre balanse mellom oppsamling og fornyelse av grunnvann, med sikte på å oppnå god tilstand for grunnvann senest 15 år etter ikrafttredelsen av dette direktiv, i samsvar med bestemmelsene i vedlegg V, med forbehold for anvendelse av forlengelsene fastsatt i samsvar med nr. 4 samt anvendelsen av nr. 5, 6 og 7 og uten at nr. 8 berøres, og med forbehold for anvendelsen av artikkel 11 nr. 3 bokstav j),

iii) medlemsstatene skal iverksette de nødvendige tiltak for å snu en eventuell vesentlig og vedvarende stigende tendens i konsentrasjonen av forurensende stoffer som følge av menneskelig virksomhet, med sikte på gradvis reduksjon av grunnvannsforurensningen.

Tiltak for å snu utviklingen skal gjennomføres i samsvar med artikkel 17 nr. 2, 4 og 5, idet det tas hensyn til gjeldende standarder fastsatt i Fellesskapets regelverk, med forbehold for anvendelsen av nr. 6 og 7, og uten at nr. 8 berøres,

c) når det gjelder beskyttede områder

medlemsstatene skal innen 15 år etter ikrafttredelsen av dette direktiv, sørge for samsvar med alle standarder og mål, med mindre annet er angitt i de fellesskapsregler som ligger til grunn for opprettelsen av de enkelte beskyttede områder.

2. Dersom flere enn ett av målene i nr. 1 gjelder for en gitt vannforekomst, anvendes det strengeste målet.

3. Medlemsstatene kan utpeke en forekomst av overflatevann som kunstig eller sterkt endret dersom

a) de endringer i vannforekomstens hydromorfologiske egenskaper som er nødvendige for å oppnå god økologisk tilstand, ville ha vesentlige negative virkninger på

i) miljøet generelt,

ii) navigasjon, herunder havneanlegg, eller fritidsaktiviteter,

iii) virksomhet som ligger til grunn for lagring av vann, for eksempel drikkevannsforsyning, strømproduksjon eller vanning,

iv) vannregulering, flomvern, drenering, eller

v) annen like viktig bærekraftig menneskelig virksomhet,

- b) de nyttige formålene for den kunstige eller sterkt endrede vannforekomsten, på grunn av teknisk gjennomførbarhet eller urimelige kostnader, ikke med rimelighet kan oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre.

En slik utpeking, og begrunnelsen for den, skal nevnes spesifikt i de forvaltningsplaner for nedbørfelt som kreves i henhold til artikkel 13 og revideres hvert sjette år.

4. Fristene fastsatt i henhold til nr. 1 kan forlenges med sikte på å nå målene gradvis for vannforekomster, forutsatt at ingen ytterligere forringelse av tilstanden til den berørte vannforekomsten forekommer, og følgende mål nås:

- a) medlemsstatene fastslår at ikke alle nødvendige forbedringer i vannforekomstenes tilstand kan nås med rimelighet innenfor tidsrammen fastsatt i nevnte nummer, av minst én av følgende årsaker:

- i) tidsrammen for de nødvendige forbedringene kan av tekniske årsaker bare gjennomføres gradvis og vil sprengtidsrammen,

- ii) det ville være urimelig dyrt å fullføre forbedringene innenfor tidsrammen,

- iii) naturforhold tillater ikke forbedring av vannforekomstenes tilstand innenfor tidsrammen,

- b) forlengelse av fristen, med begrunnelse, er uttrykkelig fastsatt og forklart i den forvaltningsplanen for nedbørfelt som kreves i henhold til artikkel 13,

- c) forlengelsene skal begrenses til høyst to ytterligere ajourføringer av forvaltningsplanen for nedbørfelt, unntatt i tilfeller der naturforholdene er slik at målene ikke kan nås i dette tidsrommet,

- d) et sammendrag av tiltakene som kreves i henhold til artikkel 11, som anses som nødvendige for gradvis å bringe vannforekomstene til den nødvendige tilstand innen den forlengede fristen, årsaken til enhver vesentlig forsinkelse med å gjennomføre disse tiltakene og den forventede tidsplanen for gjennomføringen er angitt i forvaltningsplanen for nedbørfelt. En oversikt over

gjennomføringen av disse tiltakene og en oppsummering av eventuelle tilleggstiltak skal inkluderes i ajourføringer av forvaltningsplanen for nedbørfelt.

5. Medlemsstatene kan for bestemte vannforekomster tilstrebe å gjennomføre mindre strenge miljømål enn dem som kreves i henhold til nr. 1, dersom vannforekomstene er så påvirket av menneskelig virksomhet, som bestemt i samsvar med artikkel 5 nr. 1, at det er umulig eller urimelig dyrt å nå disse målene, og følgende vilkår er oppfylt:

- a) de miljømessige og sosioøkonomiske behov som denne menneskelige virksomheten tjener, kan ikke oppfylles ved andre midler som er miljømessig er vesentlig gunstigere, uten urimelige kostnader,

- b) medlemsstatene sikrer

— for overflatevann, at det oppnås best mulig økologisk og kjemisk tilstand, ut fra virkninger som ikke med rimelighet kan unngås på grunn av arten av menneskelig virksomhet eller forurensning,

— for grunnvann, minst mulig endringer i grunnvannets gode tilstand, ut fra virkninger som ikke med rimelighet kan unngås på grunn av arten av menneskelig virksomhet eller forurensning,

- c) ingen ytterligere forringelse forekommer i den berørte vannforekomstens tilstand,

- d) mindre strenge miljømål er uttrykkelig angitt, og begrunnet, i den forvaltningsplanen for nedbørfelt som kreves i henhold til artikkel 13, og målene revideres hvert sjette år.

6. Midlertidig forringelse av tilstanden til vannforekomster er ikke i strid med kravene i dette direktiv dersom den skyldes naturlige omstendigheter eller force majeure som er usedvanlige og ikke med rimelighet kan forutses, særlig ekstrem flom og langvarig tørke, eller skyldes omstendigheter som følge av ulykker som ikke med rimelighet kan forutses, dersom følgende vilkår er oppfylt:

- a) alle praktisk gjennomførbare tiltak er truffet for å forhindre ytterligere forringelse i tilstanden og unngå hindringer for gjennomføring av målene i dette direktiv i andre vannforekomster som ikke er berørt av disse omstendighetene,

- b) forholdene der omstendighetene er usedvanlige eller ikke med rimelighet kan forutses, kan angis, sammen med egnede indikatorer, i forvaltningsplanen for nedbørfelt,
- c) tiltakene som skal treffes under slike usedvanlige omstendigheter, inngår i tiltaksprogrammet, og vil ikke være til hinder for gjenopprettingen av vannforekomstens kvalitet når omstendighetene ikke lenger foreligger,
- d) virkningene av omstendigheter som er usedvanlige eller ikke med rimelighet kunne forutses, vurderes årlig, og med forbehold for årsakene nevnt i nr. 4 bokstav a), treffes alle tiltak med sikte på så raskt som praktisk gjennomførbart å gjenopprette den tilstand vannforekomsten hadde før virkningene av omstendighetene,
- e) et sammendrag av virkningene av omstendighetene og tiltak som er truffet eller skal treffes i henhold til bokstav a) og b), inkluderes i neste ajourføring av forvaltningsplanen for nedbørfelt.
7. Medlemsstatene foretar ikke en overtredelse av dette direktiv dersom
- manglende oppnåelse av god grunnvannstilstand, god økologisk tilstand, eventuelt godt økologisk potensial, eller manglende forebygging av forringelse i tilstanden til en forekomst av overflatevann eller grunnvannsforekomst, skyldes endringer i de fysiske egenskapene til en forekomst av overflatevann eller endringer i nivået av grunnvannsforekomster, eller
- manglende forebygging av forringelse fra svært god tilstand til god tilstand skyldes bærekraftig menneskelig virksomhet,
- og samtlige følgende vilkår er oppfylt:
- a) alle praktiske tiltak treffes for å minske skadevirkningene på vannforekomstens tilstand,
- b) årsakene til endringene er spesifikt angitt i den forvaltningsplanen for nedbørfelt som kreves i henhold til artikkel 13, og målene revideres hvert sjette år,
- c) årsakene til endringene er tvingende allmenne hensyn, og/eller nytten for miljøet og samfunnet ved gjennomføring av målene nevnt i nr. 1 er mindre enn nytten av de nye endringene for menneskers helse, opprettholdelse av menneskers helse eller bærekraftig utvikling, og
- d) de nyttige målene som tilstrebes ved disse endringene av vannforekomsten, kan av tekniske årsaker eller urimelige kostnader ikke gjennomføres med andre midler som er miljømessig vesentlig bedre.
8. Ved anvendelse av nr. 3, 4, 5, 6 og 7 skal en medlemsstat sikre at anvendelsen ikke vedvarende utelukker eller hindrer gjennomføring av målene i dette direktiv i andre vannforekomster i samme nedbørfelt, og at anvendelsen er forenlig med gjennomføringen av annet fellesskapsregelverk som gjelder miljøet.
9. Det skal treffes tiltak for å sikre at gjennomføringen av de nye bestemmelsene, herunder anvendelsen av nr. 3, 4, 5, 6 og 7, sikrer minst samme vernenivå som gjeldende fellesskapsregelverk.

Artikkel 5

Nedbørfeltets egenskaper, vurdering av miljøvirkningene av menneskelig virksomhet og økonomisk analyse av bruken av vann

1. Hver medlemsstat skal sørge for at det for hvert nedbørfelt eller del av et internasjonalt nedbørfelt på statens territorium foretas
- en analyse av egenskapene,
- en vurdering av virkningene av menneskelig virksomhet på overflatevannets og grunnvannets tilstand, og
- en økonomisk analyse av vannbruken

i samsvar med de tekniske spesifikasjonene i vedlegg II og III, og at dette er gjennomført minst fire år ikrafttredelsen av dette direktiv.

2. Analysene og vurderingen nevnt i nr. 1 skal vurderes på nytt og om nødvendig ajourføres minst tretten år etter ikrafttredelsen av dette direktiv, og deretter hvert sjette år.

*Artikkel 6***Register over beskyttede områder**

1. Medlemsstatene skal sørge for at det opprettes ett eller flere registre over alle områder innenfor hvert nedbørfelt som er utpekt som områder som krever spesiell beskyttelse i henhold til bestemt fellesskapsregelverk for at overflatevannet eller grunnvannet skal vernes, eller for at habitater eller arter som er direkte avhengig av vannet, skal bevares. De skal sørge for at registeret eller registrene er fullført senest fire år etter ikrafttreddelsen av dette direktiv.
2. Registeret eller registrene skal omfatte alle vannforekomster i henhold til artikkel 7 og alle beskyttede områder som omfattes av vedlegg IV.
3. For hvert nedbørfelt skal registeret eller registrene over beskyttede områder løpende revurderes og ajourføres.

*Artikkel 7***Vann som brukes til oppsamling av drikkevann**

1. Medlemsstatene skal for hvert nedbørfeltdistrikt identifisere
  - alle vannforekomster som brukes til oppsamling av drikkevann, og gir mer enn 10 m³ per dag i gjennomsnitt eller betjener flere enn 50 personer, og
  - de vannforekomster som er tiltenkt slik bruk i framtiden.

Medlemsstatene skal i samsvar med vedlegg V overvåke de vannforekomster som i henhold til vedlegg V gir gjennomsnittlig mer enn 100 m³ per dag.

2. For hver vannforekomst identifisert i henhold til nr. 1 skal medlemsstatene — i tillegg til å gjennomføre målene i artikkel 4 i samsvar med kravene i dette direktiv for forekomster av overflatevann, herunder kvalitetsstandardene vedtatt på fellesskapsplan i henhold til artikkel 16 — sørge for at vannet etter den anvendte vannbehandlingsordningen og i samsvar med Fellesskapets regelverk oppfyller kravene i direktiv 80/778/EØF, som endret ved direktiv 98/83/EF.
3. Medlemsstatene skal sørge for nødvendig vern av de identifiserte vannforekomstene med sikte på å unngå forringelse av kvaliteten, slik at omfanget av nødvendig rensing ved

produksjonen av drikkevann kan reduseres. Medlemsstatene kan opprette vernesoner for disse vannforekomstene.

*Artikkel 8***Overvåking av overflatevannets og grunnvannets tilstand samt beskyttede områder**

1. Medlemsstatene skal sørge for at det utarbeides programmer for overvåking av vanntilstanden for å sikre enhetlig og omfattende oversikt over vanntilstanden innenfor hvert nedbørfelt:
  - når det gjelder overflatevann skal programmene omfatte
    - i) mengde og vannstand eller vannføring, i den grad det er relevant for økologisk og kjemisk tilstand og økologisk potensial, og
    - ii) økologisk og kjemisk tilstand og økologisk potensial,
  - når det gjelder grunnvann skal programmene omfatte overvåking av kjemisk og kvantitativ tilstand,
  - når det gjelder beskyttede områder skal programmene ovenfor suppleres med spesifikasjonene i Fellesskapets regelverk som er grunnlaget for opprettelsen av de enkelte beskyttede områder.
2. Disse programmene skal være bruksklare senest seks år etter ikrafttreddelsen av dette direktiv, med mindre annet er bestemt i det aktuelle regelverk. Overvåkingen skal være i samsvar med kravene i vedlegg V.
3. Tekniske spesifikasjoner og standardiserte metoder for analyse og overvåking av vannets tilstand skal fastsettes etter framgangsmåten i artikkel 21.

*Artikkel 9***Dekning av kostnadene knyttet til vanntjenester**

1. Medlemsstatene skal ta hensyn til prinsippet om at kostnadene knyttet til vanntjenester, herunder miljø- og ressurskostnader, skal dekkes, idet det tas hensyn til den økonomiske analysen utført i henhold til vedlegg III, særlig prinsippet om at forurenser betaler.

Medlemsstatene skal innen år 2010 sørge for at

— vannprisingspolitikken i tilstrekkelig grad stimulerer brukerne til å bruke vann effektivt, og dermed bidrar til at miljømålene i dette direktiv nås,

— de forskjellige sektorene for bruk av vann, minst oppdelt i industri, husholdninger og landbruk, bidrar tilstrekkelig til dekning av kostnadene ved vanntjenester, basert på den økonomiske analysen i henhold til vedlegg III og ut fra hensynet til prinsippet om at forurenser betaler.

Medlemsstatene kan i denne sammenheng ta hensyn til deknings sosiale, miljømessige og økonomiske virkninger samt geografiske og klimamessige forhold i den eller de berørte regioner.

2. Medlemsstatene skal i sine forvaltningsplaner for nedbørfelt angi hvilke tiltak som planlegges med sikte på gjennomføring av nr. 1, og som vil bidra til at miljømålene i dette direktiv nås, og hvilke bidrag de forskjellige sektorene for vannbruk yter til dekning av kostnadene ved vanntjenester.

3. Denne artikkel er ikke til hinder for finansiering av særlige forebyggende eller korrigerende tiltak med henblikk på å gjennomføre målene i dette direktiv.

4. Medlemsstatene bryter ikke bestemmelsene i dette direktiv dersom de i samsvar med etablert praksis beslutter ikke å anvende bestemmelsene i nr. 1 annet punktum, og i den forbindelse relevante bestemmelser i nr. 2, for en gitt sektor for vannbruk, dersom dette ikke strider mot dette direktivs formål og hindrer at direktivets mål nås. Medlemsstatene skal begrunne hvorfor de ikke anvender hele nr. 1 annet punktum, i forvaltningsplanene for nedbørfelt.

Artikkel 10

Kombinert framgangsmåte for punktkilder og diffuse kilder

1. Medlemsstatene skal sørge for at alle utslipp nevnt i nr. 2 i overflatevann kontrolleres i samsvar med den kombinerte framgangsmåten omhandlet i denne artikkel.

2. Medlemsstatene skal sørge for at følgende fastsettes og/eller gjennomføres:

- a) utslippsreduksjon basert på den beste tilgjengelige teknologi, eller
- b) relevante utslippsgrenseverdier, eller
- c) for diffuse virkninger, en kontroll som, eventuelt, omfatter den beste miljøpraksis

som fastsatt i

— rådsdirektiv 96/61/EF av 24. september 1996 om integrert forebygging og begrensning av forurensning⁽¹⁾,

— rådsdirektiv 91/271/EØF av 21. mai 1991 om rensing av avløpsvann fra byområder⁽²⁾,

— rådsdirektiv 91/676/EØF av 12. desember 1991 om beskyttelse av vann mot forurensning forårsaket av nitrater fra landbruket⁽³⁾,

— direktiver som vedtas i henhold til artikkel 16 i dette direktiv,

— direktivene oppført i vedlegg IX,

— annet relevant fellesskapsregelverk,

innen tolv år etter ikrafttreddelsen av dette direktiv, med mindre annet er angitt i det berørte regelverk.

3. Dersom et kvalitetsmål eller en kvalitetsstandard, enten det eller den er fastsatt i henhold til dette direktiv, i direktivene oppført i vedlegg IX eller i henhold til annet fellesskapsregelverk, krever strengere vilkår enn dem som følger av anvendelsen av nr. 2, fastsettes strengere utslippsreduksjon i samsvar med dette.

Artikkel 11

Tiltaksprogram

1. Hver medlemsstat skal sørge for at det for hvert nedbørfeltdistrikt, eller for den del av et internasjonalt nedbørfeltdistrikt som ligger på dens territorium, utarbeides et tiltaksprogram for å nå målene i artikkel 4, idet det tas hensyn til resultatene av analysene som kreves i henhold til artikkel 5. Disse tiltaksprogrammene kan vise til tiltak som

⁽¹⁾ EFT L 257 av 10.10.1996, s.26.

⁽²⁾ EFT L 135 av 30.5.1991, s. 40. Direktivet sist endret ved kommisjonsdirektiv 98/15/EF (EFT L 67 av 7.3.1998, s. 29).

⁽³⁾ EFT L 375 av 31.12.1991, s. 1.

følger av lovgivning vedtatt på nasjonalt plan og omfatter hele territoriet til en medlemsstat. Medlemsstaten kan eventuelt vedta tiltak som gjelder alle nedbørfeltdistrikter og/eller deler av internasjonale nedbørfeltdistrikter som befinner seg på dens territorium.

2. Hvert tiltaksprogram skal omfatte de «grunnleggende tiltakene» nevnt i nr. 3, og om nødvendig «tilleggstiltak».

3. «Grunnleggende tiltak» er minstekrav som skal oppfylles og omfatter

a) tiltak som kreves for å gjennomføre Fellesskapets regelverk for vern av vann, herunder tiltakene som kreves i henhold til rettsaktene nevnt i artikkel 10 og i del A i vedlegg VI,

b) tiltak som anses hensiktsmessige for formålene i artikkel 9,

c) tiltak for å fremme effektiv og bærekraftig bruk av vann, for å unngå at gjennomføringen av målene nevnt i artikkel 4 settes i fare,

d) tiltak for å oppfylle kravene i artikkel 7, herunder tiltak for å sikre vannkvaliteten og redusere omfanget av rensing som kreves ved produksjon av drikkevann,

e) kontrolltiltak ved oppsamling av ferskt overflatevann og grunnvann samt oppdemming av overflateferskvann, herunder ett eller flere registre over vannoppsamling og krav om forhåndstillatelse til oppsamling og oppdemming. Disse kontrolltiltakene skal regelmessig revurderes og om nødvendig ajourføres. Medlemsstatene kan unnta oppsamling eller oppdemming som ikke har vesentlig betydning for vannets tilstand, fra disse kontrolltiltakene,

f) kontroll, herunder krav om forhåndstillatelse til kunstig infiltrasjon for fornyelse eller økning av grunnvannsforkomster. Vannet som brukes, kan stamme fra overflatevann eller grunnvann, forutsatt at bruken av kilden ikke hindrer gjennomføring av miljømålene som er fastsatt for kilden eller den infiltrerte eller økte grunnvannsforkomsten. Denne kontrollen skal regelmessig revurderes og om nødvendig ajourføres,

g) for utslipp fra punktkilder som kan forårsake forurensning, krav om forhåndsregulering, for eksempel forbud mot tilførsel av forurensende stoffer til vannet, eller om forhåndstillatelse eller registrering basert på generelle bindende regler som fastsetter utslippsreduksjon for de

aktuelle forurensende stoffer, herunder reduksjon i samsvar med artikkel 10 og 16. Denne reduksjonen skal regelmessig revurderes og om nødvendig ajourføres,

h) for diffuse kilder som kan forårsake forurensning, tiltak for å forebygge eller redusere tilførselen av forurensende stoffer. Reduksjonen kan ha form av krav om forhåndsregulering, for eksempel forbud mot tilførsel av forurensende stoffer til vannet, eller om forhåndstillatelse eller registrering basert på generelle bindende regler dersom et slikt krav ikke ellers er fastsatt i Fellesskapets regelverk. Denne reduksjonen skal regelmessig revurderes og om nødvendig ajourføres,

i) for andre vesentlige skadevirkninger på vanntilstanden som omhandlet i artikkel 5 og vedlegg II, særlig tiltak for å sikre at de hydromorfologiske forholdene i vannforekomstene oppfyller kravene til økologisk tilstand eller godt økologisk potensial for vannforekomster betegnet som kunstige eller sterkt endret. Reduksjon for dette formål kan ha form av krav om forhåndstillatelse eller registrering basert på generelle bindende regler dersom et slikt krav ikke ellers er fastsatt i Fellesskapets regelverk. Denne reduksjonen skal regelmessig revurderes og om nødvendig ajourføres,

j) forbud mot direkte utslipp av forurensende stoffer i grunnvann, med forbehold for følgende bestemmelser:

Medlemsstatene kan tillate gjeninnsprøyting i samme vannførende sjikt som har vært brukt til geotermiske formål.

De kan også tillate følgende, samtidig som de fastsetter tilknyttede vilkår:

— innsprøyting av vann som inneholder stoffer som stammer fra leting etter og utvinning av hydrokarboner eller gruvevirksomhet samt innsprøyting av vann av tekniske årsaker i geologiske lag som av naturlige årsaker er permanent uegnet til andre formål. Slik innsprøyting skal ikke inneholde andre stoffer enn dem som stammer fra nevnte operasjoner,

— gjeninnsprøyting av vann pumpet opp fra gruver eller steinbrudd eller vann pumpet opp i forbindelse med oppføring eller vedlikehold av byggverk,

- innsprøyting av naturgass eller flytende petroleumsgass (LPG) for lagringsformål i geologiske lag som av naturlige årsaker er permanent uegnet til andre formål,
- innsprøyting av naturgass eller flytende petroleumsgass (LPG) for lagringsformål i andre geologiske lag der det er et overhengende behov for gasstilførsel, og der innsprøytingen kan hindre nåværende eller framtidig fare for forringelse av grunnvannskvaliteten,
- bygge- og anleggsarbeider og tilsvarende virksomhet på eller i jorden som kan komme i kontakt med grunnvann. For disse formål kan medlemsstatene bestemme at slik virksomhet skal anses som tillatt, forutsatt at den utføres i samsvar med generelle bindende regler som medlemsstaten har fastsatt for slik virksomhet,
- utslipp av små mengder forurensende stoffer for vitenskapelige formål, med sikte på å beskrive, beskytte eller forbedre vannforekomster, begrenset til den mengde som er strengt nødvendig for de aktuelle formål,

forutsatt at slike utslipp ikke hindrer gjennomføringen av miljømålene som er fastsatt for grunnvannsføremkomsten.

- k) i samsvar med tiltak truffet i henhold til artikkel 16, tiltak for å eliminere forurensning av overflatevann med stoffene oppført på listen over prioriterte stoffer vedtatt i henhold til artikkel 16 nr. 2, og for gradvis reduksjon av forurensning med andre stoffer som ellers ville hindre medlemsstatene i å nå målene for grunnvannsføremkomstene fastsatt i artikkel 4,
- l) alle tiltak som er nødvendige for å hindre betydelige tap av forurensende stoffer fra tekniske installasjoner, og for å forebygge og/eller redusere virkningen av forurensning som følge av uhell, for eksempel ved flom, herunder gjennom systemer for å oppdage og advare om slike hendelser og i ulykkestilfeller som ikke med rimelighet kan forutses, alle hensiktsmessige tiltak for å redusere risikoen for økosystemer i vann.

4. «Tilleggstiltak» er tiltak som utarbeides og gjennomføres i tillegg til de grunnleggende tiltakene, med sikte på å nå målene fastsatt i henhold til artikkel 4. Del B i vedlegg VI inneholder en ikke-uttømmende liste over slike tiltak.

Medlemsstatene kan også vedta ytterligere tilleggstiltak for å sikre ytterligere vern eller forbedring av vann som omfattes av dette direktiv, herunder ved gjennomføringen av relevante internasjonale avtaler som nevnt i artikkel 1.

5. Dersom overvåking eller andre data tyder på at målene fastsatt i henhold til artikkel 4 for en vannforekomst ikke vil bli nådd, skal medlemsstatene sørge for at

— årsakene til dette undersøkes,

— relevante tillatelser og godkjenninger vurderes og eventuelt revideres,

— overvåkingsprogrammene revideres og eventuelt tilpasses, og

— de tilleggstiltak som er nødvendige for å gjennomføre målene, utarbeides, herunder eventuelt fastsettelse av strengere miljøkvalitetsstandarder etter framgangsmåtene i vedlegg V.

Dersom årsakene henger sammen med naturlige omstendigheter eller force majeure som er usedvanlig og ikke med rimelighet kan forutses, særlig ekstrem flom og langvarig tørke, kan medlemsstatene beslutte at tilleggstiltakene ikke kan gjennomføres, med forbehold for artikkel 4 nr. 6.

6. Ved gjennomføringen av tiltak i henhold til nr. 3 skal medlemsstatene treffe alle relevante tiltak for ikke å øke forurensningen av havområder. Uten at gjeldende regelverk berøres skal gjennomføringen av tiltak i henhold til nr. 3 ikke under noen omstendighet, direkte eller indirekte, føre til økt forurensning av overflatevann. Dette kravet får ikke anvendelse dersom det vil føre til økt forurensning av miljøet som helhet.

7. Tiltaksprogrammene skal utarbeides senest ni år etter ikrafttredelsen av dette direktiv, og alle tiltakene skal være iverksatt innen tolv år etter ikrafttredelsen.

8. Tiltaksprogrammene skal vurderes på nytt og om nødvendig ajourføres senest 15 år etter ikrafttredelsen av dette direktiv, og deretter hvert sjetten år. Eventuelle nye eller reviderte tiltak innenfor rammen av et ajourført program skal være iverksatt senest tre år etter utarbeidingen.

*Artikkel 12***Problemer som ikke kan behandles på medlemsstatsplan**

1. Dersom en medlemsstat støter på et problem som har konsekvenser for vannforvaltningen, men som medlemsstaten selv ikke kan løse, kan den underrette Kommissjonen og eventuelle andre berørte medlemsstater om dette, eventuelt med anbefalinger om hvordan problemet kan løses.

2. Kommissjonen skal svare på slike henvendelser eller anbefalinger fra en medlemsstat innen seks måneder.

*Artikkel 13***Forvaltningsplaner for nedbørfelt**

1. Medlemsstatene skal sørge for at det utarbeides en forvaltningsplan for hvert nedbørfeltdistrikt som i sin helhet befinner seg på deres territorium.

2. For et internasjonalt nedbørfeltdistrikt som i sin helhet befinner seg på Fellesskapets territorium, skal medlemsstatene sørge for samordning med sikte på å utarbeide én enkelt internasjonal forvaltningsplan for nedbørfeltdistriktet. Dersom en slik internasjonal forvaltningsplan for nedbørfelt ikke blir utarbeidet, skal medlemsstatene utarbeide forvaltningsplaner for nedbørfelt som minst omfatter de delene av et internasjonalt nedbørfeltdistrikt som befinner seg på deres territorium, med sikte på å nå målene i dette direktiv.

3. For internasjonale nedbørfelt som strekker seg utover Fellesskapets grenser, skal medlemsstatene bestrebe seg på å utarbeide én enkelt forvaltningsplan; dersom dette ikke er mulig, skal planen minst omfatte den delen av et internasjonalt nedbørfeltdistrikt som befinner seg på den berørte medlemsstats territorium.

4. Forvaltningsplanen for nedbørfelt skal omfatte opplysningene nevnt i vedlegg VII.

5. Forvaltningsplanen for nedbørfelt kan suppleres med utarbeiding av mer detaljerte programmer og forvaltningsplaner for delnedbørfelt, sektor, problem eller type vann som tar for seg bestemte aspekter ved vannforvaltningen. Gjennomføringen av disse tiltakene fritar ikke medlemsstatene for de forpliktelser som påhviler dem i henhold til øvrige bestemmelser i dette direktiv.

6. Forvaltningsplaner for nedbørfelt skal offentliggjøres senest ni år etter ikrafttreddelsen av dette direktiv.

7. Forvaltningsplaner for nedbørfelt skal vurderes på nytt og eventuelt ajourføres innen 15 år etter ikrafttreddelsen av dette direktiv, og deretter hvert sjette år.

*Artikkel 14***Informasjon til og samråd med offentligheten**

1. Medlemsstatene skal bidra til at alle berørte parter deltar aktivt i gjennomføringen av dette direktiv, særlig ved utarbeiding, revisjon og ajourføring av forvaltningsplaner for nedbørfelt. Medlemsstatene skal for hvert nedbørfeltdistrikt sørge for å offentliggjøre og gjøre det mulig for offentligheten, herunder brukerne, å kommentere

a) en tidsplan og et arbeidsprogram for utarbeiding av planen, herunder en redegjørelse for høringsplanen, minst tre år før det tidsrommet planen omfatter, tar til,

b) en foreløpig oversikt over vesentlige problemstillinger for vannforvaltningen i nedbørfeltet, minst to år før det tidsrommet planen omfatter, tar til,

c) utkast til forvaltningsplaner for nedbørfelt, minst ett år før det tidsrommet planen omfatter, tar til.

På anmodning skal det gis tilgang til bakgrunnsdokumenter og opplysninger som er brukt ved utviklingen av forvaltningsplan for nedbørfelt.

2. Medlemsstatene skal fastsette en frist på minst seks måneder til å komme med skriftlige kommentarer til disse dokumentene, for å muliggjøre aktiv deltaking og samråd.

3. Nr. 1 og 2 får også anvendelse på ajourførte forvaltningsplaner for nedbørfelt.

*Artikkel 15***Rapportering**

1. Medlemsstatene skal senest tre måneder etter offentliggjøring sende kopier av forvaltningsplaner for nedbørfelt og alle senere ajourføringer til Kommisjonen og eventuelle andre berørte medlemsstater:

- a) for nedbørfeltdistrikter som i sin helhet befinner seg på én medlemsstats territorium, alle forvaltningsplaner for nedbørfelt som omfatter det nasjonale territoriet og er offentliggjort i henhold til artikkel 13,
- b) for internasjonale nedbørfeltdistrikter, minst den del av forvaltningsplaner for nedbørfelt som omfatter medlemsstatens territorium.

2. Medlemsstatene skal framlegge oversiktsrapporter over

— analysene som kreves i henhold til artikkel 5, og

— overvåkingsprogrammene nevnt i artikkel 8

som er iverksatt med henblikk på den første forvaltningsplanen for nedbørfelt, innen tre måneder etter fullføringen.

3. Medlemsstatene skal senest tre år etter offentliggjøringen av hver forvaltningsplan for nedbørfelt eller ajourføring i henhold til artikkel 13 framlegge en foreløpig rapport som beskriver status for gjennomføringen av det planlagte tiltaksprogrammet.

*Artikkel 16***Strategier mot vannforurensning**

1. Europaparlamentet og Rådet skal vedta spesielle tiltak mot forurensning av vann fra enkelte forurensende stoffer eller grupper av forurensende stoffer som utgjør en vesentlig risiko for eller via vannmiljøet, herunder for vann som brukes til oppsamling av drikkevann. For disse forurensende stoffene skal tiltakene ta sikte på gradvis reduksjon, og for prioriterte stoffer som definert i artikkel 2 nr. 30, på opphør eller utfasing av utslipp og tap. Slike tiltak skal vedtas på grunnlag av forslag fra Kommisjonen etter framgangsmåter fastsatt i traktaten.

2. Kommisjonen skal framlegge et forslag til en liste over prioriterte stoffer, valgt blant stoffer som utgjør en vesentlig risiko for eller via vannmiljøet. Prioriteringen av tiltak mot stoffer på grunnlag av risiko for eller via vannmiljøet, skal skje ved

- a) en risikovurdering utført i samsvar med rådsforordning (EØF) nr. 793/93⁽¹⁾, rådsdirektiv 91/414/EØF⁽²⁾ og europaparlaments- og rådsdirektiv 98/8/EF⁽³⁾, eller
- b) en målrettet risikobasert vurdering (etter metoden i forordning (EØF) nr. 793/93), som utelukkende fokuserer på økotoxisitet i vann og toksisitet for mennesker via vannmiljøet.

Dersom det er nødvendig for å overholde tidsplanen fastsatt i nr. 4, skal det gis prioritet til tiltak mot stoffer på grunnlag av risiko for eller via vannmiljøet, bestemt etter vitenskapelige kriterier, idet det særlig tas hensyn til

— data som gjelder det aktuelle stoffets iboende fare, særlig dets økotoxisitet i vann og toksisitet for mennesker via eksponeringsveier i vann, og

— data fra overvåkingen som viser utstrakt miljøforurensning, og

— andre påviste faktorer som kan tyde på mulighet for miljøforurensning, for eksempel produksjons- eller bruksvolum av det aktuelle stoffet og former for bruk.

3. Kommisjonens forslag skal også identifisere de prioriterte farlige stoffene. I den forbindelse skal Kommisjonen ta hensyn til valget av stoffer som gir grunn til bekymring, i relevante fellesskapsregler med hensyn til farlige stoffer eller relevante internasjonale avtaler.

4. Kommisjonen skal revidere den vedtatte listen over prioriterte stoffer senest fire år etter ikrafttredelsen av dette direktiv, og deretter minst hvert fjerde år, og skal eventuelt framlegge forslag.

⁽¹⁾ EFT L 84 av 5.4.1993, s. 1.

⁽²⁾ EFT L 230 av 19.8.1991, s. 1. Direktivet sist endret ved direktiv 98/47/EF (EFT L 191 av 7.7.1998, s. 50).

⁽³⁾ EFT L 123 av 24.4.1998, s. 1.

5. Ved utarbeidingen av sitt forslag skal Kommissjonen ta hensyn til anbefalinger fra Vitenskapskomiteen for toksisitet, økotoksisitet og miljø, medlemsstatene, Europaparlamentet, Det europeiskemiljøvernbyrå, Fellesskapets forskningsprogrammer, internasjonale organisasjoner som Fellesskapet er medlem av, europeiske næringssammenslutninger, herunder dem som representerer små og mellomstore bedrifter, europeiske miljøvernorganisasjoner samt andre relevante opplysninger den blir gjort oppmerksom på.

6. For de prioriterte stoffene skal Kommissjonen fremme forslag om kontrolltiltak med sikte på

— gradvis reduksjon av utslipp og tap av de aktuelle stoffene, og særlig,

— opphør eller utfasing av utslipp og tap av stoffene identifisert i henhold til nr. 3, herunder en hensiktsmessig tidsplan. Tidsplanen skal ikke overstige tjue år etter at Europaparlamentet og Rådet vedtar forslagene i samsvar med bestemmelsene i denne artikkel.

Kommissjonen skal på denne måten angi hvilket nivå og hvilken kombinasjon av produkt- og prosesskontroll for punktkilder og diffuse kilder som er hensiktsmessige, kostnadseffektive og forholdsmessige, idet det tas hensyn til Fellesskapets ensartede utslippsgrenseverdier for prosesskontroll. Det kan eventuelt utarbeides sektorvise tiltak for prosesskontroll på fellesskapsplan. Dersom produktkontrollen omfatter revurdering av relevante tillatelser utstedt i henhold til direktiv 91/414/EØF og direktiv 98/8/EF, skal slik revurdering foretas i samsvar med bestemmelsene i nevnte direktiver. I hvert forslag om kontroll skal det angis bestemmelser om revurdering, ajourføring og vurdering av effektiviteten.

7. Kommissjonen skal fremme forslag til kvalitetsstandarder som skal gjelde for konsentrasjoner av de prioriterte stoffene i overflatevann, sedimenter eller biota.

8. Kommissjonen skal fremme forslag i samsvar med nr. 6 og 7, og i hvert fall for utslippsreduksjon for punktkilder og miljøkvalitetsstandarder, senest to år etter at det aktuelle stoffet er tatt med på listen over prioriterte stoffer. For stoffer som er oppført på den første listen over prioriterte stoffer, skal medlemsstatene, dersom det ikke er oppnådd enighet på fellesskapsplan seks år etter ikrafttredelsen av dette direktiv, utarbeide miljøkvalitetsstandarder for disse stoffene for alt overflatevann som påvirkes av utslipp av stoffene, og kontrolltiltak for de viktigste utslippskildene, blant annet på grunnlag av vurdering av alle tekniske reduksjonsmuligheter. For stoffer som senere blir oppført på listen over prioriterte stoffer, skal medlemsstatene, dersom det ikke er oppnådd enighet på fellesskapsplan, treffe slike tiltak fem år etter at stoffene blir oppført på listen.

9. Kommissjonen kan utarbeide strategier mot forurensning av vann med andre forurensende stoffer eller grupper av forurensende stoffer, herunder forurensning som oppstår som følge av ulykker.

10. Ved utarbeidingen av forslag i henhold til nr. 6 og 7 skal Kommissjonen også revurdere alle direktiver som er oppført i vedlegg IX. Den skal innen fristen nevnt i nr. 8 foreslå en revisjon av kontrolltiltakene i vedlegg IX for alle stoffer som er oppført på listen over prioriterte stoffer, og skal foreslå hensiktsmessige tiltak for alle andre stoffer, herunder mulig eventuell oppheving av kontrolltiltakene nevnt i vedlegg IX.

Alle kontrolltiltak nevnt i vedlegg IX som er foreslått revidert, skal oppheves innen revisjonene trer i kraft.

11. Listen over prioriterte stoffer nevnt i nr. 2 og 3 som Kommissjonen foreslår blir ved vedtakelse av Europaparlamentet og Rådet, vedlegg X til dette direktiv. Revisjonen nevnt i nr. 4 følger samme framgangsmåte.

Artikkel 17

Strategier for å forebygge og begrense forurensning av grunnvann

1. Europaparlamentet og Rådet skal vedta særlige tiltak for å forebygge og begrense forurensning av grunnvann. Slike tiltak skal ta sikte på å oppnå god kjemisk tilstand for grunnvann i samsvar med artikkel 4 nr. 1 bokstav b), og skal vedtas av Kommissjonen på grunnlag av det framlagte forslaget innen to år etter ikrafttredelsen av dette direktiv, etter framgangsmåter fastsatt i traktaten.

2. Når Kommissjonen foreslår tiltak, skal den ta hensyn til analysen utført i samsvar med artikkel 5 og vedlegg II. Slike tiltak skal foreslås tidligere dersom data er tilgjengelige, og skal omfatte

a) kriterier for vurdering av god kjemisk tilstand for grunnvann i samsvar med vedlegg II nr. 2.2, og vedlegg V nr. 2.3.2 og 2.4.5,

b) kriterier for identifikasjon av vesentlige og vedvarende økende tendenser og for definisjon av startpunkt for å snu tendensene, som skal benyttes i samsvar med vedlegg V, nr. 2.4.4.

3. Tiltak som følger av anvendelsen av nr. 1, skal inkluderes i tiltaksprogrammene som kreves i henhold til artikkel 11.

4. Dersom det ikke er vedtatt kriterier på fellesskapsplan i henhold til nr. 2, skal medlemsstatene fastsette hensiktsmessige kriterier innen fem år etter ikrafttredelsen av dette direktiv.

5. Dersom det ikke er vedtatt kriterier på nasjonalt plan i henhold til nr. 4, er utgangspunktet for sruing av tendensene høyst 75 % av nivået for kvalitetsstandardene fastsatt i eksisterende fellesskapsregelverk for grunnvann.

Artikkel 18

Kommisjonsrapport

1. Kommisjonen skal offentliggjøre en rapport om gjennomføringen av dette direktiv innen tolv år etter ikrafttredelsen av dette direktiv, og deretter hvert sjette år, og skal framlegge rapporten for Europaparlamentet og Rådet.

2. Rapporten skal omfatte følgende:

- a) en oversikt over status for gjennomføringen av direktivet,
- b) en oversikt over tilstanden til overflatevann og grunnvann i Fellesskapet, utarbeidet sammen med Det europeiske miljøvernbyrå,
- c) en oversikt over forvaltningsplaner for nedbørfelt framlagt i henhold til artikkel 15, herunder forslag til forbedring av framtidige planer,
- d) et sammendrag av reaksjonene på hver av rapportene eller anbefalingene som medlemsstatene har framlagt for Kommisjonen i henhold til artikkel 12,
- e) et sammendrag av forslag, reduksjonstiltak og strategier som er utarbeidet i henhold til artikkel 16,
- f) et sammendrag av reaksjonene på merknader framsatt av Europaparlamentet og Rådet til tidligere gjennomføringsrapporter.

3. Kommisjonen skal også offentliggjøre en rapport om status for gjennomføringen, på grunnlag av sammendragsrapportene som medlemsstatene framlegger i henhold til artikkel 15 nr. 2, og framlegge den for Europaparlamentet og medlemsstatene innen to år etter datoene nevnt i artikkel 5 og 8.

4. Kommisjonen skal innen tre år etter offentliggjøringen av hver rapport i henhold til nr. 1 offentliggjøre en foreløpig rapport om status for gjennomføringen, på grunnlag av foreløpige rapporter fra medlemsstatene som nevnt i artikkel 15 nr. 3. Rapporten skal framlegges for Europaparlamentet og Rådet.

5. Kommisjonen skal, når det er hensiktsmessig ut fra rapporteringssyklusen, innkalle berørte parter fra hver av medlemsstatene til en konferanse om Fellesskapets vannpolitikk, med sikte på å kommentere Kommisjonens gjennomføringsrapporter og å utveksle erfaringer.

Deltakerne bør omfatte representanter for vedkommende myndigheter, Europaparlamentet, ikke-statlige organisasjoner, partene i arbeidslivet, forbrukerorganisasjoner, akademikere og andre sakkyndige.

Artikkel 19

Planer for framtidige fellesskapstiltak

1. Kommisjonen skal hvert år, for informasjonsformål, framlegge for komiteen nevnt i artikkel 21 en veiledende plan over tiltak som har virkning for regelverket på vannområdet og som den akter å foreslå i nær framtid, herunder eventuelle tiltak som følger av forslag, reduksjonstiltak og strategier utarbeidet i henhold til artikkel 16. Kommisjonen skal framlegge den første veiledende planen innen to år etter ikrafttredelsen av dette direktiv.

2. Kommisjonen skal gjennomgå dette direktiv på nytt innen 19 år etter ikrafttredelsen, og foreslå endringer som anses nødvendige.

Artikkel 20

Tekniske tilpasninger av dette direktiv

1. Vedlegg I og III samt nr. 1.3.6 i vedlegg V kan tilpasses til den vitenskapelige og tekniske utvikling etter framgangsmåtene fastsatt i artikkel 21, idet det tas hensyn til fristene for revurdering og ajourføring av forvaltningsplanene for nedbørfelt som nevnt i artikkel 13. Kommisjonen kan om nødvendig vedta retningslinjer for gjennomføringen av vedlegg II og V etter framgangsmåtene fastsatt i artikkel 21.

2. Med sikte på overføring og behandling av data, herunder statistiske data og kartdata, kan det vedtas tekniske formater for formålene i nr. 1 etter framgangsmåtene fastsatt i artikkel 21.

*Artikkel 21***Forskriftskomiteé**

1. Kommisjonen skal bistås av en komité (heretter kalt «komiteen»).

2. Når det vises til denne artikkel, får artikkel 5 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Tidsrommet fastsatt i artikkel 5 nr. 6 i beslutning 1999/468/EF skal være tre måneder.

3. Komiteen fastsetter sin forretningsorden.

*Artikkel 22***Oppheving og overgangsbestemmelser**

1. Følgende rettsakter oppheves sju år etter ikrafttredelsen av dette direktiv:

— Rådskonferensdirektiv 75/440/EØF av 16. juni 1975 om kvalitetskrav til overflatevann som benyttes til framstilling av drikkevann i medlemsstatene⁽¹⁾,

— Rådskonferensvedtak 77/795/EØF av 12. desember 1977 om innføring av en felles framgangsmåte for utveksling av opplysninger om kvaliteten av ferskt overflatevann i Fellesskapet⁽²⁾,

— Rådskonferensdirektiv 79/869/EØF av 9. oktober 1979 om målemetoder og frekvens for prøvetaking og analyse av overflatevann som benyttes til framstilling av drikkevann i medlemsstatene⁽³⁾.

2. Følgende rettsakter oppheves tretten år etter ikrafttredelsen av dette direktiv:

— rådskonferensdirektiv 78/659/EØF av 18. juli 1978 om kvaliteten av ferskvann som må vernes eller forbedres for at fiskelivet kan opprettholdes⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ EFT L 194 av 25.7.1975, s. 26. Direktivet sist endret ved direktiv 91/692/EØF.

⁽²⁾ EFT L 334 av 24.12.1977, s. 29. Vedtaket sist endret ved tiltredelsesakten av 1994.

⁽³⁾ EFT L 271 av 29.10.1979, s. 44. Direktivet sist endret ved tiltredelsesakten av 1994.

⁽⁴⁾ EFT L 222 av 14.8.1978, s. 1. Direktivet sist endret ved tiltredelsesakten av 1994.

— rådskonferensdirektiv 79/923/EØF av 30. oktober 1979 om vannkvaliteten i skjellfarvann⁽⁵⁾,

— rådskonferensdirektiv 80/68/EØF av 17. desember 1979 om vern av grunnvann mot forurensning forårsaket av visse farlige stoffer,

— direktiv 76/464/EØF, med unntak av artikkel 6, som oppheves den dag dette direktiv trer i kraft.

3. Følgende overgangsbestemmelser får anvendelse på direktiv 76/464/EØF:

a) listen over prioriterte stoffer vedtatt i henhold til artikkel 16 i dette direktiv erstatter listen over prioriterte stoffer i kommisjonsmeldingen til Rådet av 22. juni 1982,

b) for formålene i artikkel 7 i direktiv 76/464/EØF kan medlemsstatene anvende de prinsipper for påvisning av forurensningsproblemer og stoffene som forårsaker dem, fastsettelse av kvalitetsstandarder og vedtakelse av tiltak som er fastsatt i dette direktiv,

4. Miljømålene nevnt i artikkel 4 og miljøkvalitetsstandardene fastsatt i vedlegg IX og i henhold til artikkel 16 nr. 7 samt av medlemsstatene i henhold til vedlegg V for stoffer som ikke er oppført på listen over prioriterte stoffer, og i henhold til artikkel 16 nr. 8 for prioriterte stoffer som det ikke er fastsatt fellesskapsstandarder for, skal anses som miljøkvalitetsstandarder i henhold til artikkel 2 nr. 7 og artikkel 10 i direktiv 96/61/EF.

5. Dersom et stoff på listen over prioriterte stoffer vedtatt i henhold til artikkel 16 ikke er oppført i vedlegg VIII til dette direktiv eller i vedlegg III til direktiv 96/61/EF, skal det tilføyas der.

6. Når det gjelder forekomster av overflatevann skal miljømålene fastsatt innenfor rammen av den første forvaltningsplanen for nedbørfelt som kreves i henhold til dette direktiv, som et minstemål innebære kvalitetsstandarder som er minst like strenge som dem som kreves for å gjennomføre direktiv 76/464/EØF.

*Artikkel 23***Sanksjoner**

Medlemsstatene skal fastsette hvilke sanksjoner som skal anvendes ved brudd på nasjonale bestemmelser vedtatt i henhold til dette direktiv. De fastsatte sanksjonene skal være virkningsfulle, stå i forhold til overtredelsen og virke avskrekkende.

⁽⁵⁾ EFT L 281 av 10.11.1979, s. 47. Direktivet endret ved direktiv 91/692/EØF.

*Artikkel 24***Gjennomføring**

1. Medlemsstatene skal innen 22. desember 2003 sette i kraft de lover og forskrifter som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv. De skal umiddelbart underrette Kommissjonen om dette.

Disse bestemmelsene skal, når de vedtas av medlemsstatene, inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen fastsettes av medlemsstatene.

2. Medlemsstatene skal oversende Kommissjonen teksten til de viktigste internrettslige bestemmelser som de vedtar på det området dette direktiv omhandler. Kommissjonen skal underrette de andre medlemsstatene om dette.

*Artikkel 25***Ikrafttredelse**

Dette direktiv trer i kraft den dag det kunngjøres i *De Europeiske Fellesskaps Tidende*.

*Artikkel 26***Adressater**

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Luxembourg, 23. oktober 2000.

For Europaparlamentet

N. FONTAINE

President

For Rådet

J. GLAVANY

Formann

*VEDLEGG I***OPPLYSNINGER SOM KREVES FOR LISTEN OVER VEDKOMMENDE MYNDIGHETER**

I henhold til artikkel 3 nr. 8 skal medlemsstatene oppgi følgende opplysninger om alle vedkommende myndigheter i hvert av deres nedbørfeltdistrikter samt for den del av et internasjonalt nedbørfeltdistrikt som ligger på deres territorium:

- i) Navn på og adresse til vedkommende myndighet — offisielt navn og adresse for myndigheten utpekt i henhold til artikkel 3 nr. 2.
  - ii) Nedbørfeltdistriktets geografiske utstrekning — navn på hovedvassdragene i nedbørfeltdistriktet sammen med en nøyaktig beskrivelse av nedbørfeltdistriktets grenser. Disse opplysningene bør så langt det er mulig være tilgjengelige i et format som kan registreres i et geografisk informasjonssystem (GIS) og/eller Kommisjonens geografiske informasjonssystem (GISCO).
  - iii) Vedkommende myndighets juridiske status — en beskrivelse av vedkommende myndighets juridiske status og eventuelt et sammendrag eller en kopi av vedtekter, stiftelsestraktat eller tilsvarende juridisk dokument.
  - iv) Ansvar — en beskrivelse av det juridiske og administrative ansvar til hver vedkommende myndighet og av dens rolle i hvert nedbørfeltdistrikt.
  - v) Medlemskap — dersom vedkommende myndighet opptrer som samordningsorgan for andre vedkommende myndigheter sammen med et sammendrag av de institusjonelle forbindelser som er opprettet for å sikre samordning.
  - vi) Internasjonale forbindelser — dersom et nedbørfeltdistrikt omfatter mer enn én medlemsstats territorium eller omfatter en tredjestats territorium, skal det utarbeides et sammendrag av de institusjonelle forbindelser som er opprettet for å sikre samordning.
-

VEDLEGG II

1. OVERFLATEVANN

1.1. Beskrivelse av typer forekomst av overflatevann

Medlemsstatene skal identifisere beliggenheten og grensene til forekomster av overflatevann og foreta en første beskrivelse av alle slike forekomster i samsvar med metodologien nedenfor. Medlemsstatene kan gruppere forekomster av overflatevann sammen med henblikk på denne første beskrivelsen.

- i) Forekomster av overflatevann innenfor nedbørfeltdistriktet skal identifiseres som tilhørende en av følgende kategorier av overflatevann: Vassdrag, innsjøer, brakkvann eller kystvann, eller som kunstige vannforekomster eller sterkt endrede vannforekomster.
- ii) For hver kategori av overflatevann skal de relevante forekomster av overflatevann innenfor nedbørfeltdistriktet inndeles etter type. Disse typene er som definert etter «system A» eller «system B» i nr. 1.2.
- iii) Dersom system A benyttes, skal forekomstene av overflatevann innenfor nedbørfeltdistriktet først inndeles etter relevante økoregioner i samsvar med de geografiske områdene identifisert i nr. 1.2 og vist på det relevante kart i vedlegg XI. Vannforekomstene innen hver økoregion skal deretter inndeles i typer forekomst av overflatevann etter deskriptorene i tabellene for system A.
- iv) Dersom system B benyttes, skal medlemsstatene oppnå minst samme inndelingsgrad som de ville ha oppnådd med system A. Forekomstene av overflatevann innenfor hvert nedbørfeltdistrikt skal altså inndeles i typer ved hjelp av verdiene for de obligatoriske deskriptorene og for de valgfrie deskriptorer, eller kombinasjoner av deskriptorer, som kreves for å sikre at typespesifikke biologiske referanseforhold kan utledes med pålitelighet.
- v) For kunstige og sterkt endrede forekomster av overflatevann skal inndelingen foretas i samsvar med deskriptorene til den kategorien av overflatevann som ligner mest på den aktuelle sterkt endrede eller kunstige vannforekomsten.
- vi) Medlemsstatene skal oversende Kommisjonen ett eller flere kart (i et GIS-format) over den geografiske beliggenheten til typene i samsvar med den inndelingsgraden som kreves i henhold til system A.

1.2. Økoregioner og typer forekomst av overflatevann

1.2.1. Elver

System A

Fast typologi	Deskriptorer
Økoregion	Økoregioner vist på kart A i vedlegg XI
Type	<p>Høydetypologi</p> <p>høy: > 800 m</p> <p>middels: 200-800 m</p> <p>lav: < 200 m</p> <p>Størrelsestypologi på grunnlag av nedbørfelt</p> <p>lite: 10-100 km²</p> <p>middels: >100-1 000 km²</p> <p>stort: >1 000-10 000 km²</p> <p>svært stort: > 10 000 km²</p> <p>Geologi</p> <p>kalkholdig</p> <p>kiselholdig</p> <p>organisk</p>

System B

Alternativ beskrivelse	Fysiske og kjemiske faktorer som bestemmer egenskapene til elven eller delen av elven og dermed biologisk populasjonsstruktur og -sammensetning
Obligatoriske faktorer	Høyde Breddegrad Lengdegrad Geologi Størrelse
Valgfrie faktorer	Avstand fra kilde Strømningsenergi (funksjon av strømning og helning) Gjennomsnittlig vannbredde Gjennomsnittlig vanndybde Gjennomsnittlig vannhelning Hovedelvebunnens form og profil Vannføringskategori Dalform Transport av faste stoffer Syrenøytraliserende kapasitet Gjennomsnittlig substratumsammensetning Klorid Svingning i lufttemperatur Gjennomsnittlig lufttemperatur Nedbør

1.2.2. Innsjøer
System A

Fast typologi	Deskriptorer
Økoregion	Økoregioner vist på kart A i vedlegg XI
Type	Høydetypologi høy: > 800 m middels: 200-800 m lav: < 200 m Dybdetypologi på grunnlag av gjennomsnittlig dybde < 3 m 3-15 m > 15 m Størrelsetypologi på grunnlag av overflateareal 0,5-1 km ² 1-10 km ² 10-100 km ² > 100 km ² Geologi kalkholdig kiselholdig organisk

System B

Alternativ beskrivelse	Fysiske og kjemiske faktorer som bestemmer egenskapene til innsjøen og dermed den biologiske populasjonens struktur og sammensetning
Obligatoriske faktorer	Høyde Breddegrad Lengdegrad Dybde Geologi Størrelse
Valgfrie faktorer	Gjennomsnittlig vanndybde Innsjøens form Oppholdstid Gjennomsnittlig lufttemperatur Svingning i lufttemperatur Blandingsegenskaper (f.eks. monomiktisk, dimiktisk, polymiktisk) Syrenøytraliserende kapasitet Bakgrunnstilstand for næringsstoffer Gjennomsnittlig substratumsammensetning Svingning i vannivå

1.2.3. Brakkvann

System A

Fast typologi	Deskriptorer
Økoregion	Følgende økoregioner vist på kart B i vedlegg XI: Østersjøen Barentshavet Norskehavet Nordsjøen Det nordlige Atlanterhav Middelhavet
Type	På grunnlag av årsgjennomsnittlig salinitet < 0,5 ‰: ferskvann 0,5 til < 5 ‰: oligohalin 5 til < 18 ‰: mesohalin 18 til < 30 ‰: polyhalin 30 til < 40 ‰: euhalin På grunnlag av gjennomsnittlig tidevannsforskjell < 2 m: liten tidevannsforskjell 2-4 m: middels tidevannsforskjell > 4 m: stor tidevannsforskjell

System B

Alternativ beskrivelse	Fysiske og kjemiske faktorer som bestemmer egenskapene til brakkevannet og dermed biologisk populasjonsstruktur og –sammensetning
Obligatoriske faktorer	Breddegrad Lengdegrad Tidevannsforskjell Salinitet
Valgfrie faktorer	Dybde Strømningshastighet Bølgeeksponering Oppholdstid gjennomsnittlig vanntemperatur Blandingsegenskaper Turbiditet gjennomsnittlig substratumsammensetning Form vanntemperaturområde

1.2.4. Kystvann

System A

Fast typologi	Deskriptorer
Økoregion	Følgende økoregioner vist på kart B i vedlegg XI: Østersjøen Barentshavet Norskehavet Nordsjøen Det nordlige Atlanterhav Middelhavet
Type	På grunnlag av årsgjennomsnittlig salinitet < 0,5 ‰: ferskvann 0,5 til < 5 ‰: oligohalin 5 til < 18 ‰: mesohalin 18 til < 30 ‰: polyhalin 30 til < 40 ‰: euhalin På grunnlag av gjennomsnittsdybde Grunt vann: < 30 m Middels dypt vann: 30-200 m Dypt vann: > 200 m

System B

Alternativ beskrivelse	Fysiske og kjemiske faktorer som bestemmer egenskapene til kystvannet og dermed biologisk populasjonsstruktur og –sammensetning
Obligatoriske faktorer	Breddegrad Lengdegrad Tidevannsforskjell Salinitet
Valgfrie faktorer	Strømningshastighet Bølgeeksponering Gjennomsnittlig vanntemperatur Blandingsegenskaper Turbiditet Oppholdstid (i innestengte bukter) Gjennomsnittlig substratumsammensetning Vanntemperaturområde

1.3. **Fastsettelse av typespesifikke referansevilkår for typer forekomst av overflatevann**

- i) For hver type forekomst av overflatevann som beskrives i samsvar med nr. 1.1, skal det fastsettes typespesifikke hydromorfologiske og fysisk-kjemiske vilkår som representerer verdiene for de hydromorfologiske og fysisk-kjemiske kvalitetsfaktorene angitt i nr. 1.1 i vedlegg V for typen forekomst av overflatevann ved svært god økologisk tilstand, som definert i den relevante tabellen i nr. 1.2 i vedlegg V. Det skal fastsettes typespesifikke biologiske referansevilkår som representerer de verdiene for de biologiske kvalitetsfaktorene som er angitt i nr. 1.1 i vedlegg V for typen forekomst av overflatevann med svært god økologisk tilstand, som definert i den relevante tabellen i nr. 1.2 i vedlegg V.
- ii) Ved anvendelse av framgangsmåten fastsatt i dette avsnitt på sterkt endrede eller kunstige forekomster av overflatevann skal henvisninger til svært god økologisk tilstand forstås som henvisninger til det høyeste økologiske potensial som definert i tabell 1.2.5 i vedlegg V. Verdiene for det høyeste økologiske potensial for en vannforekomst skal revideres hvert sjette år.
- iii) Typespesifikke vilkår for formålene i nr. i) og ii) og typespesifikke biologiske referansevilkår kan bygge på romforhold eller på modellering, eller utledes ved en kombinasjon av disse metodene. Dersom det ikke er mulig å bruke disse metodene, kan medlemsstatene utvise skjønn for å fastsette slike vilkår. Ved definisjon av svært god økologisk tilstand med hensyn til konsentrasjoner av bestemte syntetiske forurensende stoffer er påvisningsgrensene de som kan oppnås ved hjelp av tilgjengelig teknikk på tidspunktet for fastsettelse av typespesifikke vilkår.
- iv) For rombaserte typespesifikke biologiske referansevilkår skal medlemsstatene utvikle et referansenett for hver type forekomst av overflatevann. Nettet skal omfatte tilstrekkelig mange referansesteder med svært god tilstand til å gi tilstrekkelig høy grad av pålitelighet for verdiene for referansevilkårene, gitt variasjonen i verdiene til kvalitetsfaktorene som tilsvarer svært god økologisk tilstand for typen forekomst av overflatevann og modelleringsteknikkene som anvendes i henhold til nr. v).
- v) Modellbaserte typespesifikke biologiske referansevilkår kan utledes ved hjelp av prognosemodeller eller tilbakeregningsmetoder. Metodene skal benytte historiske, paleologiske og andre tilgjengelige data, og skal gi tilstrekkelig pålitelighet for verdiene for referansevilkårene til å sikre at vilkårene som utledes på denne måten, er konsistente og gyldige for hver type forekomst av overflatevann.

- vi) Dersom det ikke er mulig å fastsette pålitelige typespesifikke referansevilkår for en kvalitetsfaktor i en type forekomst av overflatevann på grunn av høy grad av naturlig variasjon i faktoren, og dette ikke bare skyldes årstidsvariasjon, kan faktoren utelates fra vurderingen av økologisk tilstand for typen forekomst av overflatevann. I et slikt tilfelle skal medlemsstaten angi årsaken til utelatsen i forvaltningsplanen for nedbørfelt.

1.4. Påvisning av belastninger

Medlemsstatene skal samle inn og oppbevare opplysninger om type og omfang av betydelige menneskeskapt belastninger som forekomster av overflatevann i hvert nedbørfeltdistrikt kan bli utsatt for, særlig følgende opplysninger:

Vurdering og påvisning av betydelig punktkildeforurensning, særlig med stoffer som er oppført i vedlegg VIII, fra anlegg og aktiviteter i byer, industrien og landbruket, basert bl.a. på opplysninger innsamlet i henhold til

- i) artikkel 15 og 17 i direktiv 91/271/EØF⁽¹⁾,

- ii) artikkel 9 og 15 i direktiv 96/61/EF,

og med henblikk på den første forvaltningsplanen for nedbørfelt:

- iii) artikkel 11 i direktiv 76/464/EØF, og

- iv) direktiv 75/440/EØF, 76/160/EØF⁽²⁾, 78/659/EØF og 79/923/EØF⁽³⁾.

Vurdering og påvisning av betydelig forurensning fra diffuse kilder, særlig med stoffer som er oppført i vedlegg VIII, fra anlegg og aktiviteter i byer, industrien og landbruket, basert bl.a. på opplysninger innsamlet i henhold til

- i) artikkel 3, 5 og 6 i direktiv 91/676/EØF⁽⁴⁾,

- ii) artikkel 7 og 17 i direktiv 91/414/EØF,

- iii) direktiv 98/8/EF,

og med henblikk på den første forvaltningsplanen for nedbørfelt:

- iv) direktiv 75/440/EØF, 76/160/EØF, 76/464/EØF, 78/659/EØF og 79/923/EØF.

Vurdering og påvisning av betydelig oppsamling av vann for bybruks-, industri- og landbruksformål og andre formål, herunder årstidsvariasjoner og samlet årlig etterspørsel, og tap av vann i distribusjonssystemer.

Vurdering og påvisning av virkningen av betydelig regulering av vannføring, herunder overføring og omledning av vann, på strømningssegenskaper og vannbalanse.

Påvisning av betydelige morfologiske endringer i vannforekomster.

Vurdering og påvisning av andre vesentlige menneskeskapt påvirkninger på overflatevannets tilstand.

Vurdering av arealbruksmønstre, herunder påvisning av de viktigste by-, industri- og landbruksområder samt eventuelt fiskeri- og skogsområder.

1.5. Vurdering av virkninger

Medlemsstatene skal vurdere hvor mottakelig tilstanden til forekomstene av overflatevann er for belastningene nevnt ovenfor.

⁽¹⁾ EFT L 135 av 30.5.1991, s. 40. Direktivet sist endret ved direktiv 98/15/EF (EFT L 67 av 7.3.1998, s. 29).

⁽²⁾ EFT L 31 av 5.2.1976, s. 1. Direktivet sist endret ved tiltrædelsesakten av 1994.

⁽³⁾ EFT L 281 av 10.11.1979, s. 47. Direktivet endret ved direktiv 91/692/EØF (EFT L 377 av 31.12.1991, s. 48).

⁽⁴⁾ EFT L 375 av 31.12.1991, s. 1.

Medlemsstatene skal bruke opplysningene innsamlet ovenfor og eventuelle andre opplysninger, herunder eksisterende data fra miljøovervåking, til å vurdere sannsynligheten for at forekomster av overflatevann innenfor nedbørfeltdistriktet ikke vil oppfylle miljømålene som er fastsatt i henhold til artikkel 4. Medlemsstatene kan bruke modelleringsteknikker til hjelp ved vurderingen.

Vannforekomster som anses å stå i fare for ikke å kunne nå miljømålene, skal eventuelt beskrives nærmere for å optimalisere utformingen av overvåkingsprogrammene som kreves i henhold til artikkel 8, og tiltaksprogrammene som kreves i henhold til artikkel 11.

2. GRUNNVANN

2.1. Første beskrivelse

Medlemsstatene skal foreta en første beskrivelse av alle grunnvannsforekomster for å vurdere bruken og i hvilken grad de står i fare for ikke å kunne nå målene for hver grunnvannsforekomst i henhold til artikkel 4. Medlemsstatene kan gruppere grunnvannsforekomster sammen, med henblikk på denne første beskrivelsen. I denne analysen kan det benyttes eksisterende hydrologiske, geologiske og pedologiske data samt data om arealbruk, utslipp, oppsamling og andre data, men følgende skal angis:

- grunnvannsforekomsten(e)s beliggenhet og grenser,
- belastningen som grunnvannsforekomsten(e) kan bli utsatt for, herunder
  - diffuse forurensningskilder,
  - punktkilder for forurensning,
  - oppsamling,
  - kunstig infiltrasjon,
- generell beskrivelse av de overliggende lagene i nedbørfeltet som grunnvannet får tilført vann fra,
- grunnvannsforekomster som har direkte avhengige økosystemer i overflatevann eller økosystemer på land.

2.2. Ytterligere beskrivelse

I tilknytning til denne første beskrivelsen skal medlemsstatene foreta en ytterligere beskrivelse av de grunnvannsforekomster eller grupper av grunnvannsforekomster som anses for å være utsatt, slik at det kan foretas en mer presis vurdering av risikoens betydning, og bestemmes hvilke tiltak som kreves i henhold til artikkel 11. Denne beskrivelsen skal derfor omfatte relevante opplysninger om virkningen av menneskelig virksomhet og eventuelt opplysninger om

- grunnvannsforekomstens geologiske egenskaper, herunder omfanget og typen av geologiske enheter,
- grunnvannsforekomstens hydrogeologiske egenskaper, herunder hydraulisk ledningsevne, porøsitet og inneslutning,
- egenskaper ved overflateavleiringer og jordsmonn i nedbørfeltet som grunnvannet dannes av, herunder tykkelse, porøsitet, hydraulisk ledningsevne og absorberende egenskaper ved avleiringer og jordsmonn,
- lagdelingsegenskaper ved grunnvannet innen grunnvannsforekomsten,
- en oversikt over tilknyttede overflatesystemer, herunder økosystemer på land og forekomster av overflatevann som grunnvannsforekomsten er dynamisk forbundet med,

- overslag over retninger og vannutskifting mellom grunnvannsforekomsten og tilknyttede overflatesystemer,
- tilstrekkelige data til å beregne langsiktig årsgjennomsnitt for gjenoppbygging,
- beskrivelse av grunnvannets kjemiske sammensetning, herunder angivelse av bidrag fra menneskelig virksomhet. Medlemsstatene kan bruke typologier for grunnvannsbeskrivelse når de fastslår naturlig bakgrunnsnivå for disse grunnvannsforekomstene.

2.3. Vurdering av virkningene av menneskelig virksomhet på grunnvannet

For grunnvannsforekomster som strekker seg over grensen mellom to eller flere medlemsstater, eller som på grunnlag av den første beskrivelsen foretatt i henhold til nr. 2.1 anses å stå i fare for ikke å kunne nå målene fastsatt for hver vannforekomst i henhold til artikkel 4, skal følgende opplysninger, der det er relevant, samles inn og oppbevares for hver grunnvannsforekomst:

- a) beliggenheten til de steder i grunnvannsforekomsten som brukes til oppsamling av vann, unntatt
  - steder for oppsamling av vann som gir under 10 m³ i gjennomsnitt per dag,
  - steder for oppsamling av drikkevann som gir under 10 m³ i gjennomsnitt per dag eller forsyner færre enn 50 personer,
- b) gjennomsnittlig oppsamling per år fra slike steder,
- c) den kjemiske sammensetningen til vann som samles opp av grunnvannsforekomsten,
- d) beliggenheten til steder i grunnvannsforekomsten der det slippes ut vann direkte,
- e) utslippshastigheten ved disse stedene,
- f) den kjemiske sammensetningen av utslipp i grunnvannsforekomsten, og
- g) arealbruk i nedbørfeltet eller -feltene som gjenoppbygger grunnvannsforekomsten, herunder utslipp av forurensende stoffer og menneskeskapt endringer i gjenoppbyggingsegenskapene, som regnvann og avrenning som følge av landforsegling, kunstig infiltrasjon, oppdemming eller drenering.

2.4. Vurdering av virkningene av endringer i grunnvannstanden

Medlemsstatene skal dessuten bestemme hvilke grunnvannsforekomster det skal fastsettes lavere mål for i henhold til artikkel 4, blant annet på grunnlag av vurdering av virkningene av grunnvannsforekomstens tilstand på

- i) overflatevann og tilknyttede økosystemer på land,
- ii) vannregulering, flomvern og drenering,
- iii) menneskelig utvikling.

2.5. Vurdering av virkningene av forurensning på grunnvannskvaliteten

Medlemsstatene skal bestemme hvilke grunnvannsforekomster det skal fastsettes lavere mål for i henhold til artikkel 4 nr. 5 dersom grunnvannsforekomsten, som følge av virkningene av menneskelig virksomhet, som fastsatt i samsvar med artikkel 5 nr. 1, er så forurenset at det er ugjennomførbart eller uforholdsmessig dyrt å oppnå god kjemisk tilstand for grunnvannet.

_____

*VEDLEGG III***ØKONOMISK ANALYSE**

Den økonomiske analysen skal omfatte tilstrekkelig detaljerte opplysninger (idet det tas hensyn til kostnadene knyttet til innsamling av relevante data) for å

- a) foreta de beregninger som er nødvendige for å ta hensyn til prinsippet om dekning av kostnadene knyttet til vanntjenester, i samsvar med artikkel 9, idet det tas hensyn til langsiktige prognoser for tilbud og etterspørsel etter vann i nedbørfeltdistriktet, og om nødvendig
    - overslag over mengde, pris og kostnader forbundet med vanntjenester, og
    - overslag over relevante investeringer, herunder prognoser over slike investeringer,
  - b) vurdering den mest kostnadseffektive kombinasjonen av tiltak med hensyn til bruk av vann, som kan bli innlemmet i tiltaksprogrammet i henhold til artikkel 11, på grunnlag av overslag over potensielle kostnader ved slike tiltak.
-

*VEDLEGG IV***BESKYTTEDE OMRÅDER**

1. Registeret over beskyttede områder som kreves i henhold til artikkel 6, skal omfatte følgende typer beskyttede områder:
  - i) områder utpekt for oppsamling av drikkevann i henhold til artikkel 7,
  - ii) områder utpekt for vern av arter som lever i vann og som har økonomisk betydning,
  - iii) vannforekomster utpekt til rekreasjonsformål, herunder områder utpekt som badevann i henhold til direktiv 76/160/EØF,
  - iv) næringsstoff-følsomme områder, herunder områder utpekt som sårbare i henhold til direktiv 91/676/EØF, og områder utpekt som følsomme områder i henhold til direktiv 91/271/EØF, og
  - v) områder utpekt som vernesoner for habitater eller arter der vedlikehold eller forbedring av vannets tilstand er en viktig faktor i vernet, herunder relevante Natura 2000-steder utpekt i henhold til direktiv 92/43/EØF⁽¹⁾ og direktiv 79/409/EØF⁽²⁾.
2. Sammendraget av registret som kreves som en del av forvaltningsplanen for nedbørfelt, skal omfatte kart som viser beliggenheten til hvert beskyttet område og en beskrivelse av de fellesskapsregler eller nasjonal eller lokal lovgivning som ligger til grunn for utpekingen.

⁽¹⁾ EFT L 206 av 22.7.1992, s. 7. Direktivet sist endret ved direktiv 97/62/EF (EFT L 305 av 8.11.1997, s. 42).

⁽²⁾ EFT L 103 av 25.4.1979, s. 1. Direktivet sist endret ved direktiv 97/49/EF (EFT L 223 av 13.8.1997, s. 9).

VEDLEGG V

1. OVERFLATEVANNETS TILSTAND
  - 1.1. **Kvalitetsfaktorer for klassifisering av økologisk tilstand**
    - 1.1.1. Elver
    - 1.1.2. Innsjøer
    - 1.1.3. Brakkvann
    - 1.1.4. Kystvann
    - 1.1.5. Kunstige og sterkt endrede forekomster av overflatevann
  - 1.2. **Standarddefinisjoner for klassifisering av økologisk tilstand**
    - 1.2.1. Definisjoner for svært god, god og moderat økologisk tilstand i elver
    - 1.2.2. Definisjoner for svært god, god og moderat økologisk tilstand i innsjøer
    - 1.2.3. Definisjoner for svært god, god og moderat økologisk tilstand i brakkvann
    - 1.2.4. Definisjoner for svært god, god og moderat økologisk tilstand i kystvann
    - 1.2.5. Definisjoner for høyeste, godt og moderat økologisk potensial for sterkt endrede eller kunstige vannforekomster
    - 1.2.6. Framgangsmåte for medlemsstatenes fastsettelse av kjemiske kvalitetsstandarder
  - 1.3. **Overvåking av økologisk tilstand og kjemisk tilstand for overflatevann**
    - 1.3.1. Utforming av basisovervåking
    - 1.3.2. Utforming av tiltaksovervåking
    - 1.3.3. Utforming av problemkartlegging
    - 1.3.4. Overvåkingsfrekvens
    - 1.3.5. Ytterligere overvåkingskrav for beskyttede områder
    - 1.3.6. Standarder for overvåking av kvalitetsfaktorer
  - 1.4. **Klassifisering og presentasjon av økologisk tilstand**
    - 1.4.1. Biologiske overvåkingsresultaters sammenlignbarhet
    - 1.4.2. Presentasjon av overvåkingsresultater og klassifisering av økologisk tilstand og økologisk potensial
    - 1.4.3. Presentasjon av overvåkingsresultater og klassifisering av kjemisk status
2. GRUNNVANN
  - 2.1. **Grunnvannets kvantitative tilstand**
    - 2.1.1. Parameter for klassifisering av kvantitativ tilstand
    - 2.1.2. Definisjon av kvantitativ tilstand
  - 2.2. **Overvåking av grunnvannets kvantitative tilstand**
    - 2.2.1. Overvåkingsnett for grunnvannstand
    - 2.2.2. Overvåkingsstedenes tetthet
    - 2.2.3. Overvåkingsfrekvens
    - 2.2.4. Tolkning og presentasjon av grunnvannets kvantitative tilstand

- 2.3. **Grunnvannets kjemiske tilstand**
  - 2.3.1. Parametere for bestemmelse av grunnvannets kjemiske tilstand
  - 2.3.2. Definisjon av god kjemisk tilstand for grunnvann
- 2.4. **Overvåking av grunnvannets kjemiske tilstand**
  - 2.4.1. Overvåkingsnett for grunnvann
  - 2.4.2. Basisovervåking
  - 2.4.3. Tiltaksovervåking
  - 2.4.4. Påvisning av tendenser hos forurensende stoffer
  - 2.4.5. Tolkning og presentasjon av grunnvannets kjemiske tilstand
- 2.5. **Presentasjon av grunnvannets tilstand**

1. OVERFLATEVANNETS TILSTAND

1.1.1. Elver

Biologiske faktorer

Sammensetning og tallrikhet av planteliv i vann

Sammensetning og tallrikhet av virvelløse bunndyr

Sammensetning, tallrikhet og aldersstruktur for fiskefauna

Hydromorfologiske faktorer som støtter de biologiske faktorene

Hydrologisk system

Vannstrømmens volum og dynamikk

Forbindelse til grunnvannsforkomster

Elvens kontinuitet

Morfologiske forhold

Variasjon i elvens dybde og bredde

Elvebunnens struktur og substrat

Elvebreddens struktur

Kjemiske og fysisk-kjemiske faktorer som støtter de biologiske faktorene

Generelt

Temperaturforhold

Oksygenforhold

Salinitet

Forsuringstilstand

Konsentrasjon av næringsstoffer

Spesifikke forurensende stoffer

Forurensning med alle prioriterte stoffer som er påvist sluppet ut i vannforekomsten

Forurensning med andre stoffer som er påvist sluppet ut i vannforekomsten i betydelige mengder

1.1.2. Innsjøer

Biologiske faktorer

Sammensetning, tallrikhet og biomasse av planteplankton

Sammensetning og tallrikhet av annet planteliv i vann

Sammensetning og tallrikhet av virvelløse bunndyr

Sammensetning, tallrikhet og aldersstruktur for fiskefauna

Hydromorfologiske faktorer som støtter de biologiske faktorene

Hydrologisk system

Vannstrømmens volum og dynamikk

Oppholdstid

Forbindelse til grunnvannsforekomster

Morfologiske forhold

Variasjon i innsjøens dybde

Sjøbunnens volum, struktur og substrat

Sjøbreddens struktur

*Kjemiske og fysisk-kjemiske faktorer som støtter de biologiske faktorene**Generelt*

Transparens

Temperaturforhold

Oksygenforhold

Salinitet

Forsuringstilstand

Konsentrasjon av næringsstoffer

Spesifikke forurensende stoffer

Forurensning med alle prioriterte stoffer som er påvist sluppet ut i vannforekomsten

Forurensning med andre stoffer som er påvist sluppet ut i vannforekomsten i betydelige mengder

1.1.3. Brakkvann

Biologiske faktorer

Sammensetning, tallrikhet og biomasse av planteplankton

Sammensetning og tallrikhet av annet planteliv i vann

Sammensetning og tallrikhet av virvelløse bunndyr

Sammensetning av, tallrikhet av og aldersstruktur hos fiskefauna

Hydromorfologiske faktorer som støtter de biologiske faktorene

Morfologiske forhold

Dybdevariasjon

Bunnens volum, struktur og substrat

Tidevannssonens struktur

Tidevannsmønster

Ferskvannstilsig

Bølgeeksponering

*Kjemiske og fysisk-kjemiske faktorer som støtter de biologiske faktorene**Generelt*

Transparens

Temperaturforhold

Oksygenforhold

Salinitet

Konsentrasjon av næringsstoffer

Spesifikke forurensende stoffer

Forurensning med alle prioriterte stoffer som er påvist sluppet ut i vannforekomsten

Forurensning med andre stoffer som er påvist sluppet ut i vannforekomsten i betydelige mengder

1.1.4. Kystvann

Biologiske faktorer

Sammensetning, tallrikhet og biomasse av planteplankton

Sammensetning og tallrikhet av annet planteliv i vann

Sammensetning og tallrikhet av virvelløse bunndyr

Hydromorfologiske faktorer til støtte for de biologiske faktorene

Morfologiske forhold

Dybdevariasjon

Kystbunnens struktur og substrat

Tidevannssonens struktur

Tidevannsmønster

Dominerende strømretninger

Bølgeeksponering

*Kjemiske og fysisk-kjemiske faktorer som støtter de biologiske faktorene**Generelt*

Transparens

Temperaturforhold

Oksygenforhold

Salinitet

Konsentrasjon av næringsstoffer

Spesifikke forurensende stoffer

Forurensning med alle prioriterte stoffer som er påvist sluppet ut i vannforekomsten

Forurensning med andre stoffer som er påvist sluppet ut i vannforekomsten i betydelige mengder

1.1.5. Kunstige og sterkt endrede forekomster av overflatevann

For kunstige og sterkt endrede forekomster av overflatevann anvendes de samme kvalitetsfaktorene som for den av de fire naturlige kategorier av overflatevann som er mest lik den aktuelle sterkt endrede eller kunstige vannforekomsten.

1.2. Standarddefinisjoner for klassifisering av økologisk tilstand

Tabell 1.2. Generell definisjon for elver, innsjøer, brakkevann og kystvann

I det følgende gis det en generell definisjon av økologisk kvalitet. For klassifiseringsformål er verdiene for kvalitetsfaktorene for økologisk tilstand for hver kategori overflatevann angitt i tabell 1.2.1 til 1.2.4 nedenfor.

Faktor	Svært god tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Generelt	Deter ingen, eller bare ubetydelige, menneskeskapte endringer i verdiene for fysisk-kjemiske og hydromorfologiske kvalitetsfaktorer for den aktuelle typen forekomst av overflatevann i forhold til dem som normalt forbindes med denne typen under upåvirkede forhold. Verdiene for biologiske kvalitetsfaktorer for forekomsten av overflatevann tilsvarer dem som normalt forbindes med denne typen under upåvirkede forhold, og viser ingen, eller ubetydelige, tegn på endring. Det dreier seg om typespesifikke forhold og samfunn.	Verdiene for biologiske kvalitetsfaktorer for den aktuelle typen forekomst av overflatevann viser nivåer som er svakt endret som følge av menneskelig virksomhet, men avviker bare litt fra dem som normalt forbindes med denne typen forekomst av overflatevann under upåvirkede forhold.	Verdiene for biologiske kvalitetsfaktorer for den aktuelle typen forekomst av overflatevann avviker moderat fra dem som normalt forbindes med denne typen forekomst av overflatevann under upåvirkede forhold. Verdiene viser moderate tegn på endring som følge av menneskelig virksomhet og er vesentlig mer endret enn under forholdene for god tilstand.

Vann som har dårligere tilstand enn moderat, klassifiseres som utilfredsstillende eller dårlig.

Vann som viser tegn på omfattende endringer av verdiene for biologiske kvalitetsfaktorer for den aktuelle typen forekomst av overflatevann, og der de relevante biologiske samfunn avviker vesentlig fra det som normalt forbindes med typen forekomst av overflatevann under upåvirkede forhold, klassifiseres som utilfredsstillende.

Vann som viser tegn på alvorlige endringer av verdiene for biologiske kvalitetsfaktorer for den aktuelle typen forekomst av overflatevann, og der store deler av de relevante biologiske samfunn som normalt forbindes med typen forekomst av overflatevann under upåvirkede forhold, er fraværende, klassifiseres som dårlig.

1.2.1. Definisjoner for svært god, god og moderat økologisk tilstand i elver
Biologiske kvalitetsfaktorer

Faktor	Svært god tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
<p>Planteplankton</p>	<p>Den taksonomiske sammensetningen av planteplankton tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig upåvirkede forhold.</p> <p>Gjennomsnittlig tallrikhet av planteplankton er fullstendig i samsvar med de typespesifikke fysisk-kjemiske forhold og er ikke slik at den i vesentlig omfang kan endre de typespesifikke transparenshold.</p> <p>Planktonoppløst forekommer med en frekvens og intensitet som tilsvarer de typespesifikke fysisk-kjemiske forhold.</p>	<p>Det er små endringer i sammensetningen og tallrikheten av planteplankton sammenlignet med typespesifikke samfunn. Disse endringene innebærer ikke økt algevekst som medfører uønskede forstyrrelser i balansen mellom organismene i vannforekomsten eller i den fysisk-kjemiske kvaliteten til vannet eller sedimentet.</p> <p>En liten endring i frekvensen eller intensiteten til typespesifikke planktonoppløst kan forekomme.</p>	<p>Sammensetningen av planktontaksa avviker moderat fra de typespesifikke samfunnene.</p> <p>Tallrikheten er moderat forstyrret og kan være slik at den framkaller vesentlige uønskede forstyrrelser i verdiene til andre biologiske og fysisk-kjemiske kvalitetsfaktorer.</p> <p>En moderat økning i frekvensen og intensiteten til planktonoppløst kan forekomme i sommermånedene.</p>
<p>Makrofytter og bunnvegetasjon</p>	<p>Den taksonomiske sammensetningen tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig upåvirkede forhold.</p> <p>Det er ingen påviselige endringer i gjennomsnittlig tallrikhet av makrofytter og bunnvegetasjon.</p>	<p>Det er små endringer i sammensetningen og tallrikheten av makrofytter og bunnvegetasjon sammenlignet med typespesifikke samfunn. Disse endringene innebærer ikke økt vekst av bunnvegetasjon eller høyere former for planteliv som medfører uønskede forstyrrelser i balansen mellom organismene i vannforekomsten eller i den fysisk-kjemiske kvaliteten til vannet eller sedimentet.</p> <p>Bunnvegetasjonssamfunnet er ikke negativt påvirket av bakterieansamlinger og -belegg som følge av menneskelig virksomhet.</p>	<p>Sammensetningen av makrofytt- og bunnvegetasjonstaksa avviker moderat fra de typespesifikke samfunnene, og er vesentlig mer forstyrret enn for god tilstand.</p> <p>Moderate endringer i gjennomsnittlig tallrikhet av makrofytter og bunnvegetasjon er merkbare.</p> <p>Bunnvegetasjonssamfunnet kan være forstyrret og i enkelte områder fortrengt av bakterieansamlinger og -belegg som følge av menneskelig virksomhet.</p>
<p>Virvelløse bunndyr</p>	<p>Den taksonomiske sammensetningen og tallrikheten tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig upåvirkede forhold.</p> <p>Forholdet mellom taksa som er følsomme for forstyrrelser, og taksa som ikke er det, viser ingen tegn på endring sammenlignet med upåvirkede forhold.</p> <p>Nivået for mangfold av virvelløse taksa viser ingen tegn på endring i forhold til upåvirkede nivåer.</p>	<p>Det er små endringer i sammensetningen og tallrikheten av virvelløse taksa sammenlignet med typespesifikke samfunn.</p> <p>Forholdet mellom taksa som er følsomme for forstyrrelser, og taksa som ikke er det, viser små tegn på endring sammenlignet med upåvirkede forhold.</p> <p>Nivået for mangfold av virvelløse taksa viser små tegn på endring i forhold til typespesifikke nivåer.</p>	<p>Sammensetningen og tallrikheten av virvelløse taksa avviker moderat fra de typespesifikke samfunnene.</p> <p>Viktige taksonomiske grupper i det typespesifikke samfunnet er fraværende.</p> <p>Forholdet mellom taksa som er følsomme for forstyrrelser, og taksa som ikke er det samt nivået for mangfold, er vesentlig lavere enn de typespesifikke nivåene og vesentlig lavere enn for god tilstand.</p>

Faktor	Svært god tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Fiskefauna	<p>Artssammensetningen og -tallrikheten tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig upåvirkede forhold.</p> <p>Alle typespesifikke arter som er følsomme for forstyrrelser, forekommer.</p> <p>Fiskesamfunnernes aldersstruktur viser knapt tegn på menneskeskapt forstyrrelse, og det er ingen tegn på forplantningsforstyrrelser eller utvikling av særlige arter.</p>	<p>Det er små endringer i artssammensetningen og -tallrikheten sammenlignet med typespesifikke samfunn som kan tilskrives menneskelig påvirkning på fysisk-kjemiske eller hydromorfologiske kvalitetsfaktorer.</p> <p>Fiskesamfunnernes aldersstruktur viser tegn på forstyrrelser som kan tilskrives menneskelig påvirkning på fysisk-kjemiske eller hydromorfologiske kvalitetsfaktorer, og som i noen få tilfeller er tegn på forplantningsforstyrrelser eller utvikling av særlige arter, i den grad at enkelte aldersgrupper kan mangle.</p>	<p>Sammensetningen og tallrikheten av fiskearter avviker moderat fra de typespesifikke samfunnene som følge av menneskelig påvirkning på fysisk-kjemiske eller hydromorfologiske kvalitetsfaktorer.</p> <p>Fiskesamfunnernes aldersstruktur viser vesentlige tegn på menneskeskapt forstyrrelse, i den grad at en moderat andel av typespesifikke arter mangler eller har svært liten tallrikhet.</p>
<i>Hydromorfologiske kvalitetsfaktorer</i>			
Faktor	Svært god tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Hydrologisk system	<p>Vanngjennomstrømmingens volum og dynamikk og den resulterende forbindelsen til grunnvann tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig upåvirkede forhold</p>	<p>Forhold som tillater at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer kan oppnås.</p>	<p>Forhold som tillater at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer kan oppnås.</p>
Elvens kontinuitet	<p>Elvens kontinuitet forstyrres ikke av menneskelig virksomhet og muliggjør uforstyrret vandring av vannorganismer og sedimenttransport.</p>	<p>Forhold som tillater at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer kan oppnås.</p>	<p>Forhold som tillater at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer kan oppnås.</p>
Morfologiske forhold	<p>Kanalmonstre, bredde- og dybdevariasjoner, strømningshastighet, substratforhold og breddesonens struktur og tilstand tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig upåvirkede forhold.</p>	<p>Forhold som tillater at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer kan oppnås.</p>	<p>Forhold som tillater at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer kan oppnås.</p>

Fysiske-kjemiske kvalitetsfaktorer⁽¹⁾

Faktor	Svært god tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Generelle forhold	<p>Verdiene for de fysiske-kjemiske faktorene tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig upåvirkede forhold</p> <p>Næringsstoffkonsentrasjonene er innenfor et område som normalt forbindes med upåvirkede forhold.</p> <p>Verdiene for salinitet, pH, oksygenforhold, syrenøytraliserende kapasitet og temperatur viser ikke tegn på menneskeskapte forstyrrelser, og er innenfor området som normalt forbindes med upåvirkede forhold.</p>	<p>Verdiene for temperatur, oksygenforhold, pH, syrenøytraliserende kapasitet og salinitet når ikke nivåer som er utenfor intervallet som er fastsatt for å sikre at det typespesifikke økosystemet fungerer, og at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer oppnås.</p> <p>Næringsstoffkonsentrasjonene overstiger ikke nivåene fastsatt for å sikre at økosystemet fungerer, og at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer oppnås.</p>	<p>Forhold som tillater at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer kan oppnås.</p>
Spesifikke syntetiske forurensende stoffer	<p>Konsentrasjoner nær null og i det minste under påvisningsgrensene for de mest avanserte analyseteknikkene som er i alminnelig bruk.</p>	<p>Konsentrasjoner som ikke overstiger standardene fastsatt etter framgangsmåten i nr. 1.2.6, uten at direktiv 91/414/EØF og direktiv 98/8/EF berøres (<EQS).</p>	<p>Forhold som tillater at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer kan oppnås.</p>
Spesifikke ikke-syntetiske forurensende stoffer	<p>Konsentrasjoner innenfor området som normalt forbindes med upåvirkede forhold (bakgrunnsnivå = bgl).</p>	<p>Konsentrasjoner som ikke overstiger standardene fastsatt etter framgangsmåten i nr. 1.2.6⁽²⁾, uten at direktiv 91/414/EØF og direktiv 98/8/EF berøres (<EQS).</p>	<p>Forhold som tillater at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer kan oppnås.</p>

(1) Følgende forkortelser benyttes: bgl = bakgrunnsnivå, EQS = miljøkvalitetsstandard.

(2) Anvendelse av standarder som følger av denne protokollen betyr ikke at konsentrasjonen av forurensende stoffer må reduseres til et nivå under bakgrunnsnivåene (EQS > bgl).

1.2.2. Definisjoner for svært god, god og moderat økologisk tilstand i innsjøer

Biologiske kvalitetsfaktorer

Faktor	Svært god tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
<p>Plantep plankton</p>	<p>Den taksonomiske sammensetningen av plantep plankton tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig upåvirkede forhold.</p> <p>Gjennomsnittlig plantep planktonbiomasse er fullstendig i samsvar med de typespesifikke fysisk-kjemiske forhold og er ikke slik at den i vesentlig omfang kan endre de typespesifikke transparenshforhold.</p> <p>Planktonoppløst forekommer med en frekvens og intensitet som tilsvarer de typespesifikke fysisk-kjemiske forhold.</p>	<p>Det er små endringer i sammensetningen og tallrikheten av plantep planktontaksasammenlignet med typespesifikke samfunn. Disse endringene innebærer ikke økt algevekst som medfører uønskede forstyrrelser i balansen mellom organismene i vannforekomsten eller i den fysisk-kjemiske kvaliteten til vannet eller sedimentet.</p> <p>En liten økning i frekvensen eller intensiteten til typespesifikke planktonoppløst kan forekomme.</p>	<p>Sammensetningen og tallrikheten av planktontaksas avviket moderat fra de typespesifikke samfunnene.</p> <p>Biomassen er moderat forstyrret og kan være slik at den framkaller vesentlige uønskede forstyrrelser i verdiene til andre biologiske kvalitetsfaktorer og i den fysisk-kjemiske kvaliteten på vannet eller sedimentet.</p> <p>En moderat økning i frekvensen og intensiteten til planktonoppløst kan forekomme. Vedvarende oppløst kan forekomme i sommermånedene.</p>
<p>Makrofyter og bunnvegetasjon</p>	<p>Den taksonomiske sammensetningen tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig upåvirkede forhold.</p> <p>Det er ingen påviselige endringer i gjennomsnittlig tallrikhet av makrofyter og bunnvegetasjon.</p>	<p>Det er små endringer i sammensetningen og tallrikheten av makrofyter- og bunnvegetasjonstaksasammenlignet med typespesifikke samfunn. Disse endringene innebærer ikke økt vekst av bunnvegetasjon eller høyere former for planteliv som medfører uønskede forstyrrelser i balansen mellom organismene i vannforekomsten eller i den fysisk-kjemiske kvaliteten til vannet eller sedimentet.</p> <p>Bunnvegetasjonssamfunnet er ikke negativt påvirket av bakterieansamlinger og -belegg som følge av menneskelig virksomhet.</p>	<p>Sammensetningen av makrofyter- og bunnvegetasjonstaksas avviket moderat fra de typespesifikke samfunnene, og er vesentlig mer forstyrret enn for god tilstand.</p> <p>Moderate endringer i gjennomsnittlig tallrikhet av makrofyter og bunnvegetasjon er merkbare.</p> <p>Bunnvegetasjonssamfunnet kan være forstyrret og i enkelte områder fortrengt av bakterieansamlinger og -belegg som følge av menneskelig virksomhet.</p>
<p>Virvelløse bunndyr</p>	<p>Den taksonomiske sammensetningen og tallrikheten tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig upåvirkede forhold.</p> <p>Forholdet mellom taksa som er følsomme for forstyrrelser, og taksa som ikke er det, viser ingen tegn på endring sammenlignet med upåvirkede forhold.</p> <p>Nivået for mangfold av virvelløse taksa viser ingen tegn på endring i forhold til upåvirkede nivåer.</p>	<p>Det er små endringer i sammensetningen og tallrikheten av virvelløse taksa sammenlignet med typespesifikke samfunn.</p> <p>Forholdet mellom taksa som er følsomme for forstyrrelser, og taksa som ikke er det, viser små tegn på endring sammenlignet med upåvirkede forhold.</p> <p>Nivået for mangfold av virvelløse taksa viser små tegn på endring i forhold til typespesifikke nivåer.</p>	<p>Sammensetningen og tallrikheten av virvelløse taksa avviket moderat fra de typespesifikke samfunnene.</p> <p>Viktige taksonomiske grupper i det typespesifikke samfunnet er fraværende.</p> <p>Forholdet mellom taksa s om er følsomme for forstyrrelser og taksa som ikke er det samt nivået for mangfold, er vesentlig lavere enn de typespesifikke nivåene og vesentlig lavere enn for god tilstand.</p>

Faktor	Svært god tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Fiskefauna	<p>Artssammensetningen og -tallrikheten tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig upåvirkede forhold.</p> <p>Alle typespesifikke arter som er følsomme for forstyrrelser, forekommer.</p> <p>Fiskesamfunnens aldersstruktur viser knapt tegn på menneskeskapt forstyrrelse, og det er ingen tegn på forplantingsforstyrrelser eller utvikling av særlige arter.</p>	<p>Det er små endringer i artssammensetningen og -tallrikheten sammenlignet med typespesifikke samfunn som kan tilskrives menneskelig påvirkning på fysisk-kjemiske eller hydromorfologiske kvalitetsfaktorer.</p> <p>Fiskesamfunnens aldersstruktur viser tegn på forstyrrelser som kan tilskrives menneskelig påvirkning på fysisk-kjemiske eller hydromorfologiske kvalitetsfaktorer, og som i noen få tilfeller er tegn på forplantingsforstyrrelser eller utvikling av særlige arter, i den grad at enkelte aldersgrupper kan mangle.</p>	<p>Sammensetningen og tallrikheten av fiskearter avviker moderat fra de typespesifikke samfunnene som følge av menneskelig påvirkning på fysisk-kjemiske eller hydromorfologiske kvalitetsfaktorer.</p> <p>Fiskesamfunnens aldersstruktur viser vesentlige tegn på menneskeskapt forstyrrelse, i den grad at en moderat andel av typespesifikke arter mangler eller har svært liten tallrikhet.</p>

Hydromorfologiske kvalitetsfaktorer

Faktor	Svært god tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Hydrologisk system	<p>Vannstrømmens volum og dynamikk, nivå, oppholdstid og den resulterende forbindelsen til grunnvann tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig upåvirkede forhold</p>	<p>Forhold som tillater at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer kan oppnås.</p>	<p>Forhold som tillater at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer kan oppnås.</p>
Morfologiske forhold	<p>Innsjøens dybdevariasjon, substratets volum og struktur samt breddezonens struktur og tilstand tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig upåvirkede forhold.</p>	<p>Forhold som tillater at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer kan oppnås.</p>	<p>Forhold som tillater at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer kan oppnås.</p>

Fysiske-kjemiske kvalitetsfaktorer⁽¹⁾

Faktor	Svært god tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Generelle forhold	Verdiene for de fysiske-kjemiske faktorene tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig upåvirkede forhold. Næringsstoffkonsentrasjonene er innenfor et område som normalt forbindes med upåvirkede forhold. Verdiene for salinitet, pH, oksygenforhold, syrenøytraliserende kapasitet og temperatur viser ikke tegn på menneskeskapte forstyrrelser, og er innenfor området som normalt forbindes med upåvirkede forhold.	Verdiene for temperatur, oksygenforhold, pH, syrenøytraliserende kapasitet, transparenss og salinitet når ikke nivåer som er utenfor intervallet som er fastsatt for å sikre at det typespesifikke økosystemet fungerer, og at verdiene ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer oppnås. Næringsstoffkonsentrasjonene overstiger ikke nivåene fastsatt for å sikre at økosystemet fungerer, og at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer oppnås.	Forhold som tillater at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer kan oppnås.
Spesifikke syntetiske forurensende stoffer	Konsentrasjoner nær null og i det minste under påvisningsgrensene for de mest avanserte analyseteknikkene som er i alminnelig bruk.	Konsentrasjoner som ikke overstiger standardene fastsatt etter framgangsmåten i nr. 1.2.6, uten at direktiv 91/414/EØF og direktiv 98/8/EF berøres (<EQS).	Forhold som tillater at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer kan oppnås.
Spesifikke ikke-syntetiske forurensende stoffer	Konsentrasjoner innenfor området som normalt forbindes med upåvirkede forhold (bakgrunnsnivå = bgl).	Konsentrasjoner som ikke overstiger standardene fastsatt etter framgangsmåten i nr. 1.2.6 ⁽²⁾ , uten at direktiv 91/414/EØF og direktiv 98/8/EF berøres (<EQS).	Forhold som tillater at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer kan oppnås.

⁽¹⁾ Følgende forkortelser benyttes: bgl = bakgrunnsnivå, EQS = miljøkvalitetsstandard.⁽²⁾ Anvendelse av standarder som følger av denne protokollen betyr ikke at konsentrasjonen av forurensende stoffer må reduseres til et nivå under bakgrunnsnivåene (EQS > bgl).

1.2.3. Definisjoner for svært god, god og moderat økologisk tilstand i brakkvann

Biologiske kvalitetsfaktorer

Faktor	Svært god tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
<p>Planteplankton</p>	<p>Den taksonomiske sammensetningen av planteplankton tilsvarer upåvirkede forhold.</p> <p>Gjennomsnittlig planteplanktonbiomasse tilsvarer de typespesifikke fysisk-kjemiske forhold og er ikke slik at den i vesentlig omfang kan endre de typespesifikke transparenshforhold.</p> <p>Planktonoppblomstring forekommer med en frekvens og intensitet som tilsvarer de typespesifikke fysisk-kjemiske forhold.</p>	<p>Sammensetning og tallrikhet av planteplanktontaksa viser små tegn på forstyrrelse.</p> <p>Det er små endringer i biomasse sammenlignet med typespesifikke forhold. Disse endringene innebærer ikke økt algevekst som medfører uønskede forstyrrelser i balansen mellom organismene i vannforekomsten eller i vannkvaliteten.</p> <p>En liten økning i frekvensen eller intensiteten til typespesifikke planktonoppblomstringer kan forekomme.</p>	<p>Sammensetningen og tallrikheten av planktontaksa avviker moderat fra de typespesifikke samfunnene.</p> <p>Biomassen er moderat forstyrret og kan være slik at den framkaller vesentlige uønskede forstyrrelser i verdiene til andre biologiske kvalitetsfaktorer og i den fysisk-kjemiske kvaliteten til vannet eller sedimentet.</p> <p>En moderat økning i frekvensen og intensiteten til planktonoppblomstringene kan forekomme. Vedvarende oppblomstringer kan forekomme i sommermånedene.</p>
<p>Makroalger</p>	<p>Sammensetningen av makroalgetaksa tilsvarer upåvirkede forhold.</p> <p>Det er ingen påviselige endringer i makroalgetallrikheten som følge av menneskelig virksomhet.</p>	<p>Det er små endringer i sammensetningen og tallrikheten av makroalgetaksa sammenlignet med typespesifikke samfunn. Disse endringene innebærer ikke økt vekst av bunnavvegetasjon eller høyere former for plantelev som medfører uønskede forstyrrelser i balansen mellom organismene i vannforekomsten eller i den fysisk-kjemiske kvaliteten til vannet.</p>	<p>Sammensetningen av makroalgetaksa avviker moderat fra de typespesifikke samfunnene, og er vesentlig mer forstyrret enn for god tilstand.</p> <p>Moderate endringer i gjennomsnittlig tallrikhet av makroalger er merkbare og kan føre til uønskede forstyrrelser i balansen mellom organismene i vannforekomsten.</p>
<p>Dekkfroede planter</p>	<p>Den taksonomiske sammensetningen tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig upåvirkede forhold.</p> <p>Det er ingen påviselige endringer i gjennomsnittlig tallrikhet av dekkfroede planter som følge av menneskelig virksomhet.</p>	<p>Det er små endringer i sammensetningen av taksa av dekkfroede planter sammenlignet med typespesifikke samfunn.</p> <p>Tallrikheten av dekkfroede planter viser små tegn på forstyrrelse.</p>	<p>Sammensetningen av taksa av dekkfroede planter avviker moderat fra de typespesifikke samfunnene, og er vesentlig mer forstyrret enn for god tilstand.</p> <p>Det er moderate endringer i tallrikheten av taksa av dekkfroede planter.</p>

Faktor	Svært god tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Virvelløse bunndyr	<p>Nivået for mangfold og tallrikheten av virvelløse taksa er innenfor det området som normalt forbindes med upåvirkede forhold.</p> <p>Alle taksa som er følsomme for forstyrrelser og forbindes med upåvirkede forhold, forekommer.</p>	<p>Nivået for mangfold og tallrikheten av virvelløse taksa er like utenfor det området som normalt forbindes med typespesifikke forhold.</p> <p>De fleste følsomme taksa fra typespesifikke samfunn forekommer.</p>	<p>Nivået for mangfold og tallrikheten av virvelløse taksa er moderat utenfor det området som normalt forbindes med typespesifikke forhold.</p> <p>Taksa som indikerer forurensning, forekommer.</p> <p>Mange av de følsomme artene fra typespesifikke samfunn er fraværende.</p>
Fiskefauna	<p>Artssammensetningen og -tallrikheten tilsvarer upåvirkede forhold.</p>	<p>Det er små endringer i sammensetningen og tallrikheten av arter som er følsomme for forstyrrelser, sammenlignet med typespesifikke forhold som kan tilskrives menneskelig påvirkning på fysisk-kjemiske eller hydromorfologiske kvalitetsfaktorer.</p>	<p>En moderat andel av typespesifikke arter som er følsomme for forstyrrelser, er fraværende som følge av menneskelig påvirkning på fysisk-kjemiske eller hydromorfologiske kvalitetsfaktorer.</p>
<i>Hydromorfologiske kvalitetsfaktorer</i>			
Faktor	Svært god tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Tidevannsmønster	<p>Ferskvannsstrømmen tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig upåvirkede forhold</p>	<p>Forhold som tillater at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer kan oppnås.</p>	<p>Forhold som tillater at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer kan oppnås.</p>
Morfologiske forhold	<p>Dybdevariasjoner, substratforhold og tidevannssonenes struktur og tilstand tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig upåvirkede forhold.</p>	<p>Forhold som tillater at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer kan oppnås.</p>	<p>Forhold som tillater at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer kan oppnås.</p>

Fysisk-kjemiske kvalitetsfaktorer⁽¹⁾

Faktor	Svært god tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Generelle forhold	<p>Verdiene for de fysisk-kjemiske faktorene tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig upåvirkede forhold</p> <p>Næringsstoffkonsentrasjonene er innenfor et område som normalt forbindes med upåvirkede forhold.</p> <p>Temperatur, oksygenforhold og transparens viser ikke tegn på menneskeskapte forstyrrelser, og er innenfor området som normalt forbindes med upåvirkede forhold.</p>	<p>Verdiene for temperatur, oksygenforhold og transparens når ikke nivåer som er utenfor intervallet som er fastsatt for å sikre at det typespesifikke økosystemet fungerer, og at verdiene ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer oppnås.</p> <p>Næringsstoffkonsentrasjonene overstiger ikke nivåene fastsatt for å sikre at økosystemet fungerer, og at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer oppnås.</p>	Forhold som tillater at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer kan oppnås.
Spesifikke syntetiske forurensende stoffer	Konsentrasjoner nær null og i det minste under påvisningsgrensene for de mest avanserte analyseteknikkene som er i alminnelig bruk.	Konsentrasjoner som ikke overstiger standardene fastsatt etter framgangsmåten i nr. 1.2.6, uten at direktiv 91/414/EØF og direktiv 98/8/EF berøres (<EQS).	Forhold som tillater at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer kan oppnås.
Spesifikke ikke-syntetiske forurensende stoffer	Konsentrasjoner innenfor området som normalt forbindes med upåvirkede forhold (bakgrunnsnivå = bgl).	Konsentrasjoner som ikke overstiger standardene fastsatt etter framgangsmåten i nr. 1.2.6 ⁽²⁾ , uten at direktiv 91/414/EØF og direktiv 98/8/EF berøres (<EQS).	Forhold som tillater at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer kan oppnås.

(1) Følgende forkortelser benyttes: bgl = bakgrunnsnivå, EQS = miljøkvalitetsstandard.

(2) Anvendelse av standarder som følger av denne protokollen betyr ikke at konsentrasjonen av forurensende stoffer må reduseres til et nivå under bakgrunnsnivåene (EQS > bgl).

1.2.4. Definisjoner for svært god, god og moderat økologisk tilstand i kystvann

Biologiske kvalitetsfaktorer

Faktor	Svært god tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Planteplancton	<p>Den taksonomiske sammensetningen av planteplancton tilsvarer upåvirkede forhold.</p> <p>Gjennomsnittlig planteplanctonbiomasse er fullstendig i samsvar med de typespesifikke fysisk-kjemiske forhold og er ikke slik at den i vesentlig omfang kan endre de typespesifikke transparensforhold.</p> <p>Planktonoppløst materiale forekommer med en frekvens og intensitet som tilsvarer de typespesifikke fysisk-kjemiske forhold.</p>	<p>Det er små endringer i sammensetningen og tallrikheten av planteplancton sammenlignet med typespesifikke samfunn. Disse endringene innebærer ikke økt algevekst som medfører uønskede forstyrrelser i balansen mellom organismene i vannforekomsten eller i den fysisk-kjemiske kvaliteten til vannet eller sedimentet.</p> <p>En liten økning i frekvensen eller intensiteten til typespesifikke planktonoppløst materiale kan forekomme.</p>	<p>Sammensetningen og tallrikheten av planteplancton viser tegn på moderat forstyrrelse.</p> <p>Algebiomassen er vesentlig utenfor det området som forbindes med typespesifikke forhold og kan være slik at den påvirker andre biologiske kvalitetsfaktorer.</p> <p>En moderat økning i frekvensen og intensiteten til planktonoppløst materiale kan forekomme i sommermånedene.</p>
Makroalger og dekkfrøede planter	<p>Alle taksa av makroalger- og dekkfrøede planter som forbindes med upåvirkede forhold, forekommer.</p> <p>Makroalgenes dekningsgrad og de dekkfrøede plantenes tallrikhet tilsvarer upåvirkede forhold.</p>	<p>De fleste taksa av makroalger og dekkfrøede planter som er følsomme for forstyrrelser og forbindes med upåvirkede forhold, forekommer.</p>	<p>Et moderat antall taksa av makroalger og dekkfrøede planter som er følsomme for forstyrrelser og forbindes med upåvirkede forhold, er fraværende.</p> <p>Makroalgenes dekningsgrad og de dekkfrøede plantenes tallrikhet er moderat forstyrret og kan føre til uønskede forstyrrelser i balansen mellom organismene i vannforekomsten.</p>
Virvelløse bunndyr	<p>Nivået for mangfold og tallrikheten av virvelløse taksa er innenfor det området som normalt forbindes med upåvirkede forhold.</p> <p>Alle taksa som er følsomme for forstyrrelser og forbindes med upåvirkede forhold, forekommer.</p>	<p>Nivået for mangfold og tallrikheten av virvelløse taksa er like utenfor det området som normalt forbindes med typespesifikke forhold.</p> <p>De fleste følsomme taksa fra typespesifikke samfunn forekommer.</p>	<p>Nivået for mangfold og tallrikheten av virvelløse taksa er moderat utenfor det området som normalt forbindes med typespesifikke forhold.</p> <p>Taksa som indikerer forurensning, forekommer.</p> <p>Mange av de følsomme artene fra typespesifikke samfunn er fraværende.</p>

Hydromorfologiske kvalitetsfaktorer

Faktor	Svært god tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Tidevannsmønster	Ferskvannsstrømmen og dominerende strømretninger og hastigheter tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig upåvirkede forhold	Forhold som tillater at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer kan oppnås.	Forhold som tillater at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer kan oppnås.
Morfologiske forhold	Dybdevariasjon, substratforhold og tidevannssonnens struktur og tilstand tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig upåvirkede forhold.	Forhold som tillater at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer kan oppnås.	Forhold som tillater at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer kan oppnås.

Fysisk-kjemiske kvalitetsfaktorer⁽¹⁾

Faktor	Svært god tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Generelle forhold	Verdiene for de fysisk-kjemiske faktorene tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig upåvirkede forhold Næringsstoffkonsentrasjonene er innenfor et område som normalt forbindes med upåvirkede forhold. Temperatur, oksygenforhold og transparens viser ikke tegn på menneskeskapte forstyrrelser, og er innenfor området som normalt forbindes med upåvirkede forhold.	Verdiene for temperatur, oksygenforhold og transparens når ikke nivåer som er utenfor intervallet som er fastsatt for å sikre at det typespesifikke økosystemet fungerer, og at verdiene ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer oppnås. Næringsstoffkonsentrasjonene overstiger ikke nivåene fastsatt for å sikre at økosystemet fungerer, og at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer oppnås.	Forhold som tillater at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer kan oppnås.
Spesifikke syntetiske forurensende stoffer	Konsentrasjoner nær null og i det minste under påvisningsgrensene for de mest avanserte analyseteknikkene som er i alminnelig bruk.	Konsentrasjoner som ikke overstiger standardene fastsatt etter framgangsmåten i nr. 1.2.6, uten at direktiv 91/414/EØF og direktiv 98/8/EF berøres (<EQS).	Forhold som tillater at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer kan oppnås.
Spesifikke ikke-syntetiske forurensende stoffer	Konsentrasjoner innenfor området som normalt forbindes med upåvirkede forhold (bakgrunnsnivå = bgl).	Konsentrasjoner som ikke overstiger standardene fastsatt etter framgangsmåten i nr. 1.2.6 ⁽²⁾ , uten at direktiv 91/414/EØF og direktiv 98/8/EF berøres (<EQS).	Forhold som tillater at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer kan oppnås.

⁽¹⁾ Følgende forkortelser benyttes: bgl = bakgrunnsnivå, EQS = miljøkvalitetsstandard.⁽²⁾ Anvendelse av standarder som følger av denne protokollen betyr ikke at konsentrasjonen av forurensende stoffer må reduseres til et nivå under bakgrunnsnivåene (EQS > bgl).

1.2.5. Definisjoner for høyeste, godt og moderat økologisk potensial for sterkt endrede eller kunstige vannforekomster

Faktor	Høyeste økologiske potensial	Godt økologisk potensial	Moderat økologisk potensial
Biologiske kvalitetsfaktorer	Verdiene for de relevante biologiske kvalitetsfaktorene gjenspeiler i størst mulig grad dem som forbindes med den nærmest sammenlignbare typen forekomst av overflatevann, gitt de fysiske forholdene som følger av egenskapene til den aktuelle kunstige eller sterkt endrede vannforekomsten.	Det er små endringer i verdiene for relevante biologiske kvalitetsfaktorer sammenlignet med verdiene funnet ved høyeste økologiske potensial.	Det er moderate endringer i verdiene for relevante biologiske kvalitetsfaktorer sammenlignet med verdiene funnet ved høyeste økologiske potensial. Disse verdiene er vesentlig mer endret enn for god kvalitet.
Hydromorfologiske faktorer	De hydromorfologiske forholdene er slik at de eneste virkningene på forekomsten av overflatevann er de som følger av egenskapene til den kunstige eller sterkt endrede vannforekomsten etter at alle motiltak er truffet for å sikre best mulig tilnærming til en økologisk opprinnelig tilstand, særlig med hensyn til faunaens vandrings- og egnede gyte- og yngleområder.	Forhold som tillater at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer kan oppnås.	Forhold som tillater at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer kan oppnås.
Fysisk-kjemiske faktorer			
Generelle forhold	De fysisk-kjemiske faktorene tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig de påvirkede forhold som forbindes med den typen forekomst av overflatevann som er nærmest sammenlignbar med den aktuelle kunstige eller sterkt endrede vannforekomsten. Næringsstoffkonsentrasjonene er innenfor et område som normalt forbindes med påvirkede forhold. Temperatur, oksygenforhold og transparenshviser ikke tegn på menneskeskapte forstyrrelser, og er innenfor området som normalt forbindes med påvirkede forhold.	Verdiene for fysisk-kjemiske faktorer er innenfor området fasisatt for å sikre at økosystemet fungerer, og at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer oppnås. Temperatur og pH når ikke nivåer som er utenfor intervallet som er fasisatt for å sikre at økosystemet fungerer, og at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer oppnås. Næringsstoffkonsentrasjonene overstiger ikke nivåene fasisatt for å sikre at økosystemet fungerer, og at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer oppnås.	Forhold som tillater at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer kan oppnås.

Faktor	Høyeste økologiske potensial	Godt økologisk potensial	Moderat økologisk potensial
Spesifikke syntetiske forurensende stoffer	Konsentrasjoner nær null og i det minste under påvisningsgrensene for de mest avanserte analyseteknikkene som er i alminnelig bruk.	Konsentrasjoner som ikke overstiger standardene fastsatt etter framgangsmåten i nr. 1.2.6, uten at direktiv 91/414/EØF og direktiv 98/8/EF berøres (<EQS).	Forhold som tillater at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer kan oppnås.
Spesifikke ikke-syntetiske forurensende stoffer	Konsentrasjoner innenfor området som normalt forbindes med upåvirkede forhold (bakgrunnsnivå = bgl).	Konsentrasjoner som ikke overstiger standardene fastsatt etter framgangsmåten i nr. 1.2.6 ⁽¹⁾ , uten at direktiv 91/414/EØF og direktiv 98/8/EF berøres (<EQS).	Forhold som tillater at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetsfaktorer kan oppnås.

(¹) Anvendelse av standarder som følger av denne protokollen betyr ikke at konsentrasjonen av forurensende stoffer må reduseres til et nivå under bakgrunnsnivåene (EQS > bgl).

1.2.6. Framgangsmåte for medlemsstatenes fastsettelse av kjemiske kvalitetsstandarder

Når medlemsstatene fastsetter kvalitetsstandardene for forurensende stoffer oppført i nr. 1-9 i vedlegg VIII for vern av biota i vann, skal de handle i samsvar med bestemmelsene nedenfor. Det kan fastsettes standarder for vann, sedimenter eller biota.

Om mulig skal både akutte og kroniske data innhentes for de taksa nevnt nedenfor som er relevante for den aktuelle typen vannforekomst, og for eventuelle andre taksa i vann som det finnes data for. «Datagrunnsettet» for taksa omfatter

- alger og/eller makrofytter,
- dafnier eller organismer som er representative for saltvann,
- fisk.

Fastsettelse av miljøkvalitetsstandard

Følgende framgangsmåte får anvendelse ved fastsettelse av høyeste årlige gjennomsnittlige konsentrasjon:

- i) Medlemsstatene skal fastsette hensiktsmessige sikkerhetsfaktorer for hvert tilfelle, ut fra arten av og kvaliteten til de tilgjengelige data og ut fra veiledningen gitt i avsnitt 3.1.1 i del II av «Teknisk veiledningsdokument til støtte for kommisjonsdirektiv 93/67/EØF om risikovurdering av nye meldte stoffer og kommisjonsforordning (EF) nr. 1488/94 om risikovurdering av eksisterende stoffer» og sikkerhetsfaktorene i følgende tabell:

	Sikkerhetsfaktor
Minst én akutt L(E)C ₅₀ fra hvert av tre trofiske nivåer i grunnsettet	1 000
Én kronisk NOEC (enten fisk eller dafnier eller en organisme som er representativ for saltvann)	100
To kroniske NOEC-er fra arter som representerer to trofiske nivåer (fisk og/eller dafnier eller en organisme som er representativ for saltvann og/eller alger)	50
Kroniske NOEC-er fra minst tre arter (normalt fisk, dafnier eller en organisme som er representativ for saltvann og alger) som representerer tre trofiske nivåer	10
Andre tilfeller, herunder felldata eller modelløkosystemer, som gjør det mulig å beregne og anvende mer presise sikkerhetsfaktorer	Vurdering fra tilfelle til tilfelle

- ii) Dersom det foreligger data om persistens og bioakkumulering, skal de tas i betraktning ved fastsettelsen av den endelige verdien for miljøkvalitetsstandarden.
- iii) Standarden som utledes på denne måten, bør sammenlignes med eventuelle resultater av feltstudier. Dersom det fastslås avvik, bør beregningen revurderes, slik at det blir mulig å beregne en mer presis sikkerhetsfaktor.
- iv) Den utledede standarden skal underkastes kritisk gjennomgåelse og offentlig høring, blant annet for å gjøre det mulig å beregne en mer presis sikkerhetsfaktor.

1.3. Overvåking av økologisk tilstand og kjemisk tilstand for overflatevann

Overvåkingsnettet for overflatevann skal opprettes i samsvar med kravene i artikkel 8. Overvåkingsnettet skal utformes slik at det gir en sammenhengende og omfattende oversikt over den økologiske og kjemiske tilstanden i hvert nedbørfeltdistrikt, og skal gjøre det mulig å klassifisere vannforekomster i fem klasser ut fra standarddefinisjonene gitt i nr. 1.2. Medlemsstatene skal utarbeide ett eller flere kart som viser overvåkingsnettet for overflatevann i forvaltningsplanen for nedbørfelt.

På grunnlag av analysen av egenskaper og vurderingen av virkninger utført i samsvar med artikkel 5 og vedlegg II skal medlemsstatene for hvert tidsrom som dekkes av forvaltningsplanen for nedbørfelt, utarbeide et basisovervåkingsprogram og et tiltaksovervåkingsprogram. Medlemsstatene kan i enkelte tilfeller også ha behov for å utarbeide problemkartleggingsprogrammer.

Medlemsstatene skal overvåke parametere som er betegnende for tilstanden til hver relevant kvalitetsfaktor. Ved valg av parametere for biologiske kvalitetsfaktorer skal medlemsstatene påvise det hensiktsmessige taksonomiske nivå som er nødvendig for å oppnå tilstrekkelig pålitelighet og presisjon i klassifiseringen av kvalitetsfaktorene. Planen skal inneholde vurderinger av pålitelighetsnivået og nøyaktigheten til resultatene fra overvåkingsprogrammet.

1.3.1. Utforming av basisovervåking

Mål

Medlemsstatene skal utarbeide basisovervåkingsprogrammer som skal gi opplysninger for

- supplering og vurdering av framgangsmåten for vurdering av virkninger beskrevet i vedlegg II,
- effektiv og virkningsfull utforming av framtidige overvåkingsprogrammer,
- vurdering av langsiktige endringer i de naturlige forholdene,
- vurdering av langsiktige endringer som følge av omfattende menneskelig virksomhet.

Resultatene av denne overvåkingen skal vurderes på nytt og brukes, sammen med framgangsmåten for virkningsvurdering beskrevet i vedlegg II, til å fastsette krav til overvåkingsprogrammene i eksisterende og framtidige forvaltningsplaner for nedbørfelt.

Valg av overvåkingssteder

Basisovervåkingen skal utføres på et tilstrekkelig antall forekomster av overflatevann til at det kan foretas en vurdering av overflatevannets samlede tilstand i hvert nedbørfeltdistrikt. Ved valg av disse vannforekomstene skal medlemsstatene eventuelt sørge for at overvåkingen utføres på steder

- der vannføringen er betydelig innenfor nedbørfeltdistriktet som helhet, herunder punkter ved store elver der nedbørfeltet er over 2 500 km²,
- der vannvolumet er betydelig innenfor nedbørfeltdistriktet, herunder store innsjøer og reservoarer,
- der betydelige vannforekomster strekker seg over en medlemsstats grense,
- som er identifisert i henhold til vedtak 77/795/EØF om utveksling av opplysninger, og

på andre steder der det er nødvendig for å vurdere belastningen fra forurensende stoffer som føres over medlemsstatenes grenser, og til havmiljøet.

Valg av kvalitetsfaktorer

Basisovervåkingen skal utføres for hvert overvåkingssted i et tidsrom på ett år i løpet av tidsrommet som forvaltningsplanen for nedbørfelt gjelder for, for

- parametere som er betegnende for alle biologiske kvalitetsfaktorer,
- parametere som er betegnende for alle hydromorfologiske kvalitetsfaktorer,
- parametere som er betegnende for alle fysisk-kjemiske kvalitetsfaktorer,
- forurensende stoffer på listen over prioriterte stoffer som slippes ut i nedbørfeltet eller delnedbørfeltet, og
- andre forurensende stoffer som slippes ut i betydelige mengder i nedbørfeltet eller delnedbørfeltet,

med mindre den tidligere basisovervåkingen har vist at den berørte vannforekomsten har nådd god tilstand, og undersøkelsen av virkninger av menneskelig virksomhet innenfor rammen av vedlegg II ikke viser tegn på at vannforekomsten er endret. I slike tilfeller skal basisovervåkingen utføres én gang for hver tredje forvaltningsplan for nedbørfeltet.

1.3.2. Utforming av tiltaksovervåking

Tiltaksovervåking skal utføres med sikte på å

- fastslå tilstanden til vannforekomster som anses å stå i fare for ikke å nå miljømålene, og
- vurdere eventuelle endringer i tilstanden til slike vannforekomster som følge av tiltaksprogrammer.

Programmet kan endres i løpet av tidsrommet som dekkes av en forvaltningsplan for nedbørfelt, på grunnlag av opplysninger innhentet i forbindelse med kravene i vedlegg II eller som en del av dette vedlegg, særlig for å muliggjøre en reduksjon i frekvensen dersom virkningen ikke er vesentlig eller den relevante belastningen er fjernet.

Valg av overvåkingssteder

Tiltaksovervåkingen skal utføres for alle vannforekomster som på grunnlag av virkningsvurderingen foretatt i henhold til vedlegg II eller basisovervåkingen anses å stå i fare for ikke å nå miljømålene i henhold til artikkel 4, og for vannforekomster der det slippes ut prioriterte stoffer. Det skal velges overvåkingssteder som angitt i regelverket som fastsetter den relevante miljøkvalitetsstandard. I alle andre tilfeller, herunder for stoffer på listen over prioriterte stoffer som det ikke er gitt spesifikk veiledning for i regelverket, skal overvåkingsstedene velges som følger:

- for vannforekomster som er i fare som følge av betydelige punktkildebelastninger, skal det være tilstrekkelig mange overvåkingspunkter innen hver vannforekomst til at omfang og virkninger av punktkildebelastningene kan vurderes. Dersom en vannforekomst er gjenstand for en rekke punktkildebelastninger, kan overvåkingspunktene velges slik at omfang og virkninger av belastningene kan vurderes i sin helhet,
- for vannforekomster som er i fare som følge av betydelige diffuse kildebelastninger, skal det være tilstrekkelig mange overvåkingspunkter innen et utvalg av vannforekomstene til at omfang og virkninger av de diffuse kildebelastningene kan vurderes. Valget av vannforekomster skal være slik at de er representative for de relative risikoene for forekomster av diffuse kildebelastninger, og for de relative risikoene for at god tilstand ikke oppnås for overflatevann,
- for vannforekomster som er i fare som følge av betydelige hydromorfologiske belastninger, skal det være tilstrekkelig mange overvåkingspunkter innen et utvalg av vannforekomstene til at omfang og virkninger av de hydromorfologiske kildebelastningene kan vurderes. Valget av vannforekomster skal være slik at de er betegnende for den samlede virkningen av hydromorfologiske belastninger som alle vannforekomstene er utsatt for.

Valg av kvalitetsfaktorer

For å vurdere omfanget av belastningen som vannforekomstene er utsatt for, skal medlemsstatene overvåke de kvalitetsfaktorer som gjør det mulig å bestemme de belastningene som vannforekomsten(e) er utsatt for. For å vurdere virkningene av belastningene skal medlemsstatene, alt etter relevans, overvåke

- parametere som er betegnende for det eller de biologiske kvalitetsfaktorene som er mest følsomme for de belastningene vannforekomstene er utsatt for,
- alle prioriterte stoffer som slippes ut, og alle andre forurensende stoffer som slippes ut i betydelige mengder,
- parametere som er betegnende for den hydromorfologiske kvalitetsfaktoren som er mest følsom for den påviste belastningen.

1.3.3. Utforming av problemkartlegging

Mål

Problemkartleggingen skal utføres

- dersom årsaken til eventuelle overskridelser er ukjent,
- dersom basisovervåkingen tyder på at målene som er fastsatt for en vannforekomst i henhold til artikkel 4, ikke vil bli oppfylt, og tiltaksovervåking ikke allerede er etablert med sikte på å finne årsakene til at vannforekomsten(e) ikke oppfyller miljømålene, eller
- for å fastslå omfanget og virkningene av utilsiktet forurensning,

og skal gi de nødvendige opplysninger for opprettelse av et tiltaksprogram med sikte på å nå miljømålene og de spesifikke tiltak som er nødvendige for å avhjelpe virkningene av utilsiktet forurensning.

1.3.4. Overvåkingsfrekvens

I tidsrommet for problemkartlegging skal frekvensene for overvåking av parametere som er karakteristiske for de fysisk-kjemiske kvalitetsfaktorene angitt nedenfor, gjelde, med mindre større intervaller er berettiget ut fra tekniske kunnskaper og uttalelser fra sakkyndige. For biologiske eller hydromorfologiske kvalitetsfaktorer skal overvåkingen utføres minst én gang i løpet av basisovervåkingsperioden.

For tiltaksovervåking skal overvåkingsfrekvensen som er nødvendig for hver parameter, fastsettes av medlemsstatene på en slik måte at det framkommer tilstrekkelige data for en pålitelig vurdering av tilstanden til den relevante kvalitetsfaktoren. Som en retningslinje bør overvåkingen finne sted med en frekvens som ikke overstiger den som er angitt i tabellen nedenfor, med mindre større intervaller er berettiget ut fra tekniske kunnskaper og uttalelser fra sakkyndige.

Frekvensene av overvåking skal slik velges at det oppnås et akseptabelt pålitelighets- og presisjonsnivå. Forvaltningsplanen for nedbørfelt skal inneholde prognoser over pålitelighets- og presisjonsnivået som er oppnådd med overvåkingssystemet.

Ved valg av overvåkingsfrekvenser skal det tas hensyn til variasjonen i parametere som følger av både naturlige og menneskeskapte forhold. Tidspunktene for overvåkingen skal velges slik at årstidsvariasjonens virkninger på resultatene reduseres mest mulig, slik at det sikres at resultatene gjenspeiler endringer i vannforekomstene

som følge av menneskeskapte belastninger. Ytterligere overvåking til forskjellige årstider skal utføres ved behov for å nå dette målet.

Kvalitetsfaktor	Elver	Innsjøer	Brakkvann	Kystvann
Biologisk				
Planteplankton	6 måneder	6 måneder	6 måneder	6 måneder
Annet planteliv i vann	3 år	3 år	3 år	3 år
Virvelløse makrodyr	3 år	3 år	3 år	3 år
Fisk	3 år	3 år	3 år	
Hydromorfologisk				
Kontinuitet	6 år			
Hydrologi	kontinuerlig	1 måned		
Morfologi	6 år	6 år	6 år	6 år
Fysisk-kjemisk				
Temperaturforhold	3 måneder	3 måneder	3 måneder	3 måneder
Oksygenforhold	3 måneder	3 måneder	3 måneder	3 måneder
Salinitet	3 måneder	3 måneder	3 måneder	
Næringsstofftilstand	3 måneder	3 måneder	3 måneder	3 måneder
Forsuringstilstand	3 måneder	3 måneder		
Andre forurensende stoffer	3 måneder	3 måneder	3 måneder	3 måneder
Prioriterte stoffer	1 måned	1 måned	1 måned	1 måned

1.3.5. Ytterligere overvåkingskrav for beskyttede områder

Overvåkingsprogrammene som kreves ovenfor, skal suppleres for å oppfylle følgende krav:

Oppsamlingssteder for drikkevann

Forekomster av overflatevann utpekt i henhold til artikkel 7 som gir mer enn 100 m³ per dag i gjennomsnitt, utpekes som overvåkingssteder og underkastes slik ytterligere overvåking som er nødvendig for å oppfylle kravene i nevnte artikkel. Slike vannforekomster skal overvåkes for alle prioriterte stoffer som slippes ut, og alle andre stoffer som slippes ut i betydelige mengder som kan påvirke vannforekomstens tilstand og kontrolleres i henhold til drikkevanndirektivets bestemmelser. Overvåkingen skal utføres med følgende frekvenser:

Befolkning som forsynes	Frekvens
< 10 000	4 per år
10 000-30 000	8 per år
> 30 000	12 per år

Habitat- og artsvernområder

Vannforekomster som utgjør slike områder, skal inkluderes i tiltaksovervåkingsprogrammet nevnt ovenfor dersom de på grunnlag av virkningsvurderingen og basisovervåkingen anses å stå i fare for ikke å nå miljømålene nevnt i artikkel 4. Overvåkingen skal utføres for å vurdere omfang og virkninger av alle relevante belastninger på disse vannforekomstene, og om nødvendig, vurdere endringer i tilstanden til slike vannforekomster som følge av tiltaksprogrammene. Overvåkingen skal fortsette til områdene er samsvar med kravene til vann fastsatt i regelverket som de er utpekt i henhold til samt oppfyller målene nevnt i artikkel 4.

1.3.6. Standarder for overvåking av kvalitetsfaktorer

Metodene som benyttes til overvåking av typeparametere, skal være i samsvar med de internasjonale standardene oppført nedenfor eller andre nasjonale eller internasjonale standarder som sikrer framskaffelse av data av tilsvarende vitenskapelig kvalitet og sammenlignbarhet.

Prøvetaking av virvelløse makrodyr

ISO 5667-3:1995	Vannkvalitet — Prøvetaking — Del 3: Veiledning i konservering og håndtering av prøver
EN 27828:1994	Vannkvalitet — Metoder for biologisk prøvetaking — Veiledning i prøvetaking av virvelløse makrodyr som lever på bunnen, med håndgarn
EN 28265:1994	Vannkvalitet — Metoder for biologisk prøvetaking — Veiledning i utforming og bruk av kvantitativ prøvetaking av virvelløse makrodyr som lever på bunnen, på steinet substrat på grunt vann
EN ISO 9391:1995	Vannkvalitet — Prøvetaking av virvelløse makrodyr på dypt vann — Veiledning i bruk av kolonisering, kvalitative og kvantitative prøvetakere
EN ISO 8689-1:1999	Biologisk klassifisering av elver — Del I: Veiledning i tolkning av biologiske kvalitetsdata fra undersøkelser av virvelløse makrodyr som lever på bunnen, i rennende vann
EN ISO 8689-2:1999	Biologisk klassifisering av elver — Del II: Veiledning i presentasjon av biologiske kvalitetsdata fra undersøkelser av virvelløse makrodyr som lever på bunnen, i rennende vann

Prøvetaking av makrofyter

Relevante CEN/ISO-standarder når de er utarbeidet

Prøvetaking av fisk

Relevante CEN/ISO-standarder når de er utarbeidet

Prøvetaking av kiselalger

Relevante CEN/ISO-standarder når de er utarbeidet

Standarder for fysisk-kjemiske parametere

Alle relevante CEN/ISO-standarder

Standarder for hydromorfologiske parametere

Alle relevante CEN/ISO-standarder

1.4. Klassifisering og presentasjon av økologisk tilstand

1.4.1. Biologiske overvåkingsresultaters sammenlignbarhet

- i) Medlemsstatene skal opprette overvåkingssystemer med sikte på å vurdere verdiene for biologiske kvalitetsfaktorer angitt for hver kategori av overflatevann eller for sterkt endrede og kunstige vannforekomster. Ved anvendelse av framgangsmåten beskrevet nedenfor på sterkt endrede eller kunstige vannforekomster skal henvisning til økologisk tilstand forstås som henvisning til økologisk potensial. Disse systemene kan benytte særlige arter eller grupper av arter som er representative for kvalitetsfaktoren som helhet.
- ii) For at overvåkingssystemene skal være sammenlignbare, skal resultatene av systemene som medlemsstatene anvender, uttrykkes som økologiske kvalitetskvoteienter med henblikk på klassifisering av økologisk tilstand. Disse kvotientene representerer forholdet mellom verdiene for de biologiske parametrene observert for en gitt forekomst av overflatevann og verdiene for disse parametrene under referanseforholdene som gjelder for vannforekomsten. Kvotienten uttrykkes som en tallverdi mellom null og én, idet svært god økologisk tilstand har verdier nær én og dårlig økologisk tilstand har verdier nær null.
- iii) Hver medlemsstat skal dele inn skalaen for økologisk kvalitetskvoteient for sitt overvåkingssystem for hver kategori vannforekomst i fem klasser, fra svært god til dårlig økologisk tilstand, som definert i nr. 1.2, idet hver grense mellom klassene tildeles tallverdier. Verdien for grensen mellom svært god og god tilstand og verdien for grensen mellom god og moderat tilstand skal fastsettes etter interkalibreringsmetoden beskrevet nedenfor.
- iv) Kommisjonen skal lette denne interkalibreringen for å sikre at disse klassegrensene fastsettes i samsvar med standarddefinisjonene i nr. 1.2 og er sammenlignbare medlemsstatene imellom.
- v) I forbindelse med interkalibreringen skal Kommisjonen lette utvekslingen av informasjon mellom medlemsstatene, med det mål å bestemme en rekke steder i hver økoregion i Fellesskapet; disse stedene skal danne et interkalibreringsnett. Nettet skal bestå av steder valgt blant en rekke typer forekomst av overflatevann innen hver økoregion. For hver type forekomst av overflatevann som velges, skal nettet bestå av minst to steder som tilsvarer grensen mellom standarddefinisjonene for svært god og god tilstand, og minst to som tilsvarer grensen mellom standarddefinisjonene for god og moderat tilstand. Stedene skal velges etter en uttalelse fra sakkyndige på grunnlag av fellesinspeksjoner og all annen tilgjengelig informasjon.
- vi) Hver medlemsstats overvåkingssystem skal anvendes på de stedene i interkalibreringsnettet som både befinner seg i økoregionen og er av en type overflatevann som systemet skal anvendes på, i henhold til kravene i dette direktiv. Resultatene av denne anvendelsen skal brukes til å fastsette tallverdier for de relevante klassegrensene i hver medlemsstats overvåkingssystem.
- vii) Kommisjonen skal innen tre år etter ikrafttredelsen av dette direktiv, utarbeide et forslag til register over steder som skal utgjøre interkalibreringsnettet, og som kan tilpasses etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 21. Det endelige registeret over steder skal fastsettes innen fire år etter ikrafttredelsen av dette direktiv, og skal offentliggjøres av Kommisjonen.
- viii) Kommisjonen og medlemsstatene skal fullføre interkalibreringen innen 18 måneder etter offentliggjørelsen av det endelige registeret.
- ix) Resultatene av interkalibreringen og verdiene som er fastsatt for klassifiseringene i medlemsstatenes overvåkingssystem skal offentliggjøres av Kommisjonen innen seks måneder etter at interkalibreringen er fullført.

1.4.2. Presentasjon av overvåkingsresultater og klassifisering av økologisk tilstand og økologisk potensial

- i) For kategorier av overflatevann skal den økologiske tilstandsklassifiseringen representeres ved den laveste av verdiene for biologiske og fysisk-kjemiske overvåkingsresultater for de relevante kvalitetsfaktorene klassifisert i samsvar med første kolonne i tabellen gjengitt nedenfor. Medlemsstatene skal for hvert nedborfelt/distrikt utarbeide et kart som illustrerer klassifiseringen av økologisk tilstand for hver

vannforekomst, med en fargekode i samsvar med annen kolonne i tabellen gjengitt nedenfor, for å vise vannforekomstens klassifisering for økologisk tilstand.

Klassifisering av økologisk tilstand	Fargekode
Svært god	Blå
God	Grønn
Moderat	Gul
Utilfredsstillende	Oransje
Dårlig	Rød

- ii) For sterkt endrede og kunstige vannforekomster representeres klassifiseringen av økologisk potensial for vannforekomsten ved den laveste av verdiene for biologiske og fysisk-kjemiske overvåkingsresultater for de relevante kvalitetsfaktorene som er klassifisert i samsvar med første kolonne i tabellen gjengitt nedenfor. Medlemsstatene skal for hvert nedbørfeltdistrikt utarbeide et kart som illustrerer klassifiseringen av økologisk potensial for hver vannforekomst, med en fargekode i samsvar med annen kolonne i tabellen gjengitt nedenfor for kunstige vannforekomster, og med tredje kolonne for sterkt endrede vannforekomster.

Klassifisering av økologisk potensial	Fargekode	
	Kunstige vannforekomster	Sterkt endrede vannforekomster
Godt eller høyere	Like brede, grønne og lysegrå striper	Like brede, grønne og mørkegrå striper
Moderat	Like brede, gule og lysegrå striper	Like brede, gule og mørkegrå striper
Utilfredsstillende	Like brede, oransje og lysegrå striper	Like brede, oransje og mørkegrå striper
Dårlig	Like brede, røde og lysegrå striper	Like brede, røde og mørkegrå striper

- iii) Medlemsstatene skal dessuten angi, med en svart prikk på kartet, de vannforekomster hvis tilstand eller økologisk potensial ikke er god på grunn av manglende overholdelse av én eller flere miljøkvalitetsstandarder som er fastsatt for vannforekomsten med hensyn til spesifikke syntetiske eller ikke-syntetiske forurensende stoffer (etter medlemsstatens egen samsvarsordning).

1.4.3. Presentasjon av overvåkingsresultater og klassifisering av kjemisk tilstand

Når en vannforekomst oppfyller alle miljøkvalitetsstandarder fastsatt i vedlegg IX, artikkel 16 og andre relevante fellesskapsregler der det er fastsatt miljøkvalitetsstandarder, skal det registreres at den har oppnådd god kjemisk tilstand. I motsatt tilfelle skal det registreres at vannforekomsten ikke har oppnådd god kjemisk tilstand.

Medlemsstatene skal for hvert nedbørfeltdistrikt utarbeide et kart som illustrerer den kjemiske tilstanden til hver vannforekomst, med en fargekode i samsvar med annen kolonne i tabellen gjengitt nedenfor, for å vise vannforekomstens klassifisering for kjemisk tilstand.

Klassifisering av kjemisk tilstand	Fargekode
God	Blå
Ikke god	Rød

2. GRUNNVANN

2.1. Grunnvannets kvantitative tilstand

2.1.1. Parameter for klassifisering av grunnvannets kvantitative tilstand

Grunnvannstand

2.1.2. Definisjon av kvantitativ tilstand

Faktorer	God tilstand
Grunnvannstand	<p>Grunnvannstanden i grunnvannsforekomsten er slik at den tilgjengelige grunnvannsressursen ikke overstiges av den langsiktige gjennomsnittlige oppsamling per år.</p> <p>Grunnvannstanden er dermed ikke utsatt for menneskeskapte endringer som ville medføre</p> <ul style="list-style-type: none"> — at miljømålene fastsatt i artikkel 4 ikke nås for tilknyttet overflatevann — vesentlig forringelse av vannets tilstand, — vesentlig skade på økosystemer på land som er direkte avhengige av grunnvannsforekomsten, <p>og endringer i strømningsretningen som følge av nivåendringer kan forekomme midlertidig, eller kontinuerlig i et romlig avgrenset område, men slike endringer medfører ikke at saltvann eller annet trenger inn, og er ikke tegn på noen vedvarende og klart påviselig menneskeskapt tendens i strømningsretningen som kan medføre slike inntrengninger.</p>

2.2. Overvåking av grunnvannets kvantitative tilstand

2.2.1. Nett for overvåking av grunnvannstand

Nettet for overvåking av grunnvann skal opprettes i samsvar med kravene i artikkel 7 og 8. Overvåkingsnettet skal utformes slik at det gir en pålitelig vurdering av alle grunnvannsforekomsters eller grupper av grunnvannsforekomsters kvantitative tilstand, herunder vurdering av tilgjengelige grunnvannsressurser. Medlemsstatene skal i forvaltningsplanen for nedbørfelt inkludere et kart som viser nettet for overvåking av grunnvann.

2.2.2. Overvåkingsstedenes tetthet

Nettet skal omfatte tilstrekkelig representative overvåkingssteder til at grunnvannstanden kan vurderes for hver grunnvannsforekomst eller gruppe av grunnvannsforekomster, idet det tas hensyn til kortsiktige og langsiktige variasjoner i gjenoppbyggingen; det skal særlig sikres

- for grunnvannsforekomster som anses å stå i fare for ikke å nå miljømålene nevnt i artikkel 4, at overvåkingsstedene ligger tilstrekkelig tett til at virkningene på grunnvannstanden av oppsamling og utslipp kan vurderes,
- for grunnvannsforekomster der grunnvannet strekker seg over en medlemsstats grenser, at det er tilstrekkelig mange overvåkingssteder til at grunnvannets strømningsretning og -hastighet over medlemsstatens grense kan vurderes.

2.2.3. Overvåkingsfrekvens

Observasjonsfrekvensen skal være tilstrekkelig høy til å muliggjøre vurdering av hver grunnvannsforekomsts eller gruppe av grunnvannsforekomsters kvantitative tilstand, idet det tas hensyn til kortsiktige og langsiktige variasjoner i gjenoppbyggingen. Det skal særlig sikres

- for grunnvannsforekomster som anses å stå i fare for ikke å nå miljømålene nevnt i artikkel 4, at det gjøres målinger tilstrekkelig ofte til at virkningene på grunnvannstanden av oppsamling og utslipp kan vurderes,
- for grunnvannsforekomster der grunnvannet strekker seg over en medlemsstats grenser, at det gjøres målinger tilstrekkelig ofte til at grunnvannets strømningsretning og -hastighet over medlemsstatens grense kan vurderes.

2.2.4. Tolkning og presentasjon av grunnvannets kvantitative tilstand

Resultatene fra overvåkingsnettet for en grunnvannsforekomst eller gruppe av grunnvannsforekomster skal brukes til å vurdere vannforekomsten(e)s kvantitative tilstand. Med forbehold for nr. 2.5 nedenfor skal medlemsstatene utarbeide et kart over vurderingen av grunnvannets kvantitative tilstand som følger av dette, etter følgende fargekode:

God: grønn

Dårlig: rød

2.3. Grunnvannets kjemiske tilstand

2.3.1. Parametere for bestemmelse av grunnvannets kjemiske tilstand

Ledningsevne

Konsentrasjon av forurensende stoffer

2.3.2. Definisjon av god kjemisk tilstand for grunnvann

Faktorer	God tilstand
Generelt	<p>Den kjemiske sammensetningen til grunnvannsforekomsten er slik at konsentrasjonene av forurensende stoffer</p> <ul style="list-style-type: none"> — som angitt nedenfor, ikke viser virkninger av inntrengning av saltvann eller annet, — ikke overstiger gjeldende kvalitetsstandarder i henhold til andre relevante fellesskapsregler i samsvar med artikkel 17, — ikke vil medføre at miljømålene fastsatt i henhold til artikkel 4 ikke nås for tilknyttet overflatevann, eller innebærer annen betydelig forringelse av slike vannforekomsters økologiske eller kjemiske kvalitet eller betydelig skade på økosystemer på land som er direkte avhengige av grunnvannsforekomsten.
Ledningsevne	Endringer i ledningsevne er ikke tegn på at saltvann eller annet trenger inn i grunnvannsforekomsten.

2.4. Overvåking av grunnvannets kjemiske tilstand

2.4.1. Nett for overvåking av grunnvann

Nettet for overvåking av grunnvann skal opprettes i samsvar med kravene i artikkel 7 og 8. Overvåkingsnettet skal utformes slik at det gir en sammenhengende og omfattende oversikt over grunnvannets kjemiske tilstand innenfor hvert nedbørfeltdistrikt, og slik at langsiktige menneskeskapt tendenser til stigning i forekomsten av forurensende stoffer oppdages.

På grunnlag av beskrivelsen og virkningsvurderingen foretatt i samsvar med artikkel 5 og vedlegg II skal medlemsstatene, for hvert tidsrom som en forvaltningsplan for nedbørfelt gjelder for, opprette et basisovervåkingsprogram. Resultatene av dette programmet skal brukes til å opprette et tiltaksovervåkingsprogram som skal anvendes for det gjenværende tidsrom av planen.

I planen skal det skal gis vurderinger av påliteligheten av og nøyaktigheten til resultatene av overvåkingsprogrammene.

2.4.2. Basisovervåking

Mål

Basisovervåkingen skal utføres for å

- supplere og validere framgangsmåten for virkningsvurdering,
- gi opplysninger til bruk ved vurderingen av langsiktige tendenser som følge av både endringer i naturlige forhold og menneskelig virksomhet.

Valg av overvåkingssteder

Det skal velges tilstrekkelig mange overvåkingssteder for hver av følgende kategorier:

- vannforekomster som på grunnlag av beskrivelsen foretatt i henhold til vedlegg II anses for å være i fare,
- vannforekomster som strekker seg over en medlemsstats grenser.

Valg av parametere

Følgende grunnleggende parametere skal overvåkes i alle valgte grunnvannsforekomster:

- oksygeninnhold,
- pH-verdi,
- ledningsevne,
- nitrat,
- ammonium.

Vannforekomster som i henhold til vedlegg II anses å stå i fare for ikke å oppnå god tilstand, skal også overvåkes for de parametrene som viser tegn på virkninger av de aktuelle belastningene.

Vannforekomster som strekke seg over grenser, skal også overvåkes for parametere som er relevante for beskyttelse av alle bruksformål forbundet med grunnvannsstrømmen.

2.4.3. Tiltaksovervåking

Mål

Tiltaksovervåkingen skal utføres i periodene mellom basisovervåkingsprogrammene for å fastslå

- den kjemiske tilstanden til alle grunnvannsforekomster eller grupper av grunnvannsforekomster som anses for å være i fare,
- tilstedeværelsen av enhver langsiktig menneskeskapt stigende tendens i konsentrasjonen av et forurensende stoff.

Valg av overvåkingssteder

Tiltaksovervåkingen skal foretas for alle grunnvannsforekomster eller grupper av grunnvannsforekomster som på grunnlag av virkningsvurderingen foretatt i henhold til vedlegg II, og som ved basisovervåkingen anses å stå i fare for ikke å nå målene nevnt i artikkel 4. Valget av overvåkingssteder skal også gjenspeile en vurdering av hvor representative overvåkingsdataene fra stedet er for kvaliteten til den aktuelle grunnvannsforekomsten eller gruppen av grunnvannsforekomster.

Overvåkingsfrekvens

Tiltaksovervåkingen skal foretas for tidsrommene mellom basisovervåkingsprogrammene, med en frekvens som er tilstrekkelig til å oppdage virkningene av relevante belastninger, men minst én gang i året.

2.4.4. Påvisning av tendenser for forurensende stoffer

Medlemsstatene skal bruke data fra basis- og tiltaksovervåking til å påvise langsiktige menneskeskapte stigende tendenser i konsentrasjonen av forurensende stoffer, og til å snu slike tendenser. Det skal framgå hvilket utgangstår eller hvilken utgangsperiode påvisningen av tendensen beregnes ut fra. Beregningen av tendens skal utføres for en grunnvannsforekomst, eller eventuelt, grupper av grunnvannsforekomster. Snuing av tendensen skal påvises statistisk og pålitelighetsnivået for påvisningen angis.

2.4.5. Tolkning og presentasjon av grunnvannets kjemiske tilstand

Ved vurderingen av tilstanden samles resultatene fra individuelle overvåkingssteder for en grunnvannsforekomst for grunnvannsforekomsten som helhet. Uten at de berørte direktiver berøres, forutsetter oppnåelse av god tilstand for en grunnvannsforekomst følgende for kjemiske parametere som det er fastsatt miljøkvalitetsstandarder for i Fellesskapets regelverk:

- gjennomsnittsverdien av overvåkingsresultatene ved hvert punkt i grunnvannsforekomsten eller gruppen av grunnvannsforekomster skal beregnes, og
- disse gjennomsnittsverdiene skal, i samsvar med artikkel 17, brukes til å påvise samsvar med god kjemisk tilstand for grunnvann.

Med forbehold for nr. 2.5 skal medlemsstatene utarbeide et kart som viser grunnvannets kjemiske tilstand, med følgende fargekoder:

God: grønn

Dårlig: rød

Medlemsstatene skal dessuten angi, med en svart prikk på kartet, de grunnvannsforekomster som er utsatt for en betydelig og vedvarende økende tendens i konsentrasjonen av forurensende stoffer som følge av virkningen av menneskelig virksomhet. Dersom tendensen snus, markeres det med en blå prikk på kartet.

Kartene skal inngå i forvaltningsplanen for nedbørfelt.

2.5. Presentasjon av grunnvannets tilstand

Medlemsstatene skal i forvaltningsplanen for nedbørfelt inkludere et kart som for hver grunnvannsforekomst eller gruppe av grunnvannsforekomster viser både kvantitativ tilstand og kjemisk tilstand, med fargekode i samsvar med kravene i nr. 2.2.4 og 2.2.5. Medlemsstatene kan velge ikke å framlegge separate kart i henhold til nr. 2.2.4 og 2.2.5, men skal i så fall på det kartet som kreves i henhold til dette nummer, også vise hvilke vannforekomster som er utsatt for en betydelig og vedvarende stigende tendens i konsentrasjonen av forurensende stoffer eller en snuing av en slik tendens, i samsvar med kravene i nr. 2.4.5.

VEDLEGG VI

LISTE OVER TILTAK SOM SKAL INKLUDERES I TILTAKSPROGRAMMENE

DEL A

Følgende er en liste over direktiver som danner grunnlaget for tiltak som skal inkluderes i tiltaksprogrammene i henhold til artikkel 11 nr. 3 bokstav a):

- i) Badevanndirektivet (76/160/EØF),
- ii) Fugledirektivet (79/409/EØF)⁽¹⁾,
- iii) Drikkevanndirektivet (80/778/EØF), endret ved direktiv 98/83/EF,
- iv) Direktivet om større ulykker (Seveso-direktivet) (96/82/EF)⁽²⁾,
- v) Miljøvirkningsdirektivet (85/337/EØF)⁽³⁾,
- vi) Direktivet om slam fra renseanlegg (86/278/EØF)⁽⁴⁾,
- vii) Direktivet om rensing av avløpsvann fra byområder (91/271/EØF),
- viii) Direktivet om plantevernmidler (91/414/EØF),
- ix) Nitratdirektivet (91/676/EØF),
- x) Habitatdirektivet (92/43/EØF)⁽⁵⁾,
- xi) Direktivet om integrert forebygging og begrensning av forurensning (96/61/EF).

DEL B

Følgende er en ikke-uttømmende liste over tilleggstiltak som medlemsstatene kan velge å inkludere, for hvert nedbørfeltdistrikt, i tiltaksprogrammene i henhold til artikkel 11 nr. 4:

- i) juridiske virkemidler,
- ii) administrative virkemidler,
- iii) økonomiske ordninger og skatte- og avgiftsregler,
- iv) forhandlede miljøavtaler,
- v) utslippsbegrensninger,
- vi) retningslinjer for god praksis,
- vii) gjenskaping og utbedring av våtmarksområder,
- viii) begrensninger på oppsamling,
- ix) tiltak for begrensning av etterspørselen, blant annet fremming av tilpasset landbruksproduksjon som vekster med lavt vannbehov i områder rammet av tørke,
- x) effektivitets- og gjenbrukstiltak, blant annet fremming av teknikker for høy vannutnyttingsgrad i industrien og vannbesparende vanningsteknikker,

⁽¹⁾ EFT L 103 av 25.4.1979, s. 1.

⁽²⁾ EFT L 10 av 14.1.1997, s. 13.

⁽³⁾ EFT L 175 av 5.7.1985, s. 40. Direktivet endret ved direktiv 97/11/EF (EFT L 73 av 14.3.1997, s. 5).

⁽⁴⁾ EFT L 181 av 8.7.1986, s. 6.

⁽⁵⁾ EFT L 206 av 22.7.1992, s. 7.

- xi) bygge- og anleggsprosjekter,
  - xii) avsaltingsanlegg,
  - xiii) rehabiliteringsprosjekter,
  - xiv) kunstig infiltrasjon av vannførende sjikt,
  - xv) utdanningsprosjekter,
  - xvi) forsknings-, utviklings- og demonstrasjonsprosjekter,
  - xvii) andre relevante tiltak.
-

VEDLEGG VII

FORVALTNINGSPLANER FOR NEDBØRFELT

- A. Forvaltningsplanene for nedbørfelt skal omfatte følgende faktorer:
1. En generell beskrivelse av egenskapene til nedbørfeltdistriktet som kreves i henhold til artikkel 5 og vedlegg II. Denne skal omfatte
    - 1.1. for overflatevann:
      - kartlegging av vannforekomstenes beliggenhet og grenser,
      - kartlegging av økoregioner og typer forekomst av overflatevann innenfor nedbørfeltdistriktet,
      - påvisning av referanseforhold for typene forekomst av overflatevann,
    - 1.2. for grunnvann:
      - kartlegging av grunnvannsforekomstenes beliggenhet og grenser,
  2. et sammendrag av betydelige belastninger og virkninger av menneskelig virksomhet på overflatevannets og grunnvannets tilstand, herunder
    - vurdering av punktkildeforurensning,
    - vurdering av forurensning fra diffuse kilder, herunder et sammendrag av arealbruken,
    - vurdering av belastninger på vannets kvantitative tilstand, herunder oppsamling,
    - analyse av andre virkninger av menneskelig virksomhet på vannets tilstand,
  3. påvisning og kartlegging av beskyttede områder som påkrevd i henhold til artikkel 6 og vedlegg IV,
  4. et kart over overvåkingsnettene opprettet for formålene i artikkel 8 og vedlegg V, og en presentasjon i kartform av resultatene av overvåkingsprogrammene foretatt i henhold til nevnte bestemmelser om tilstanden til
    - 4.1. overflatevann (økologisk og kjemisk),
    - 4.2. grunnvann (kjemisk og kvantitativt),
    - 4.3. beskyttede områder,
  5. en liste over miljømål fastsatt i henhold til artikkel 4, for overflatevann, grunnvann og beskyttede områder, herunder særlig påvisning av tilfeller der artikkel 4 nr. 4, 5, 6 og 7 er kommet til anvendelse samt tilhørende opplysninger som kreves i henhold til nevnte artikkel,
  6. et sammendrag av den økonomiske analysen av bruken av vann som kreves i henhold til artikkel 5 og vedlegg III,
  7. et sammendrag av tiltaksprogrammet eller -programmene vedtatt i henhold til artikkel 11, herunder hvordan målene fastsatt i henhold til artikkel 4 skal nås,
    - 7.1. et sammendrag av tiltakene som kreves for å gjennomføre Fellesskapets regelverk for vern av vann,
    - 7.2. en rapport om de praktiske skritt og tiltak som er truffet for å anvende prinsippet om dekning av kostnadene ved bruk av vann i henhold til artikkel 9,
    - 7.3. et sammendrag av tiltak truffet for å oppfylle kravene i artikkel 7,
    - 7.4. et sammendrag av begrensningene på oppsamling og oppdemming av vann, herunder henvisning til registre og påvisning av tilfeller der det er gjort unntak i henhold til artikkel 11 nr. 3 bokstav e),
    - 7.5. et sammendrag av begrensningene vedtatt for punktkildeutslipp og andre former for virksomhet som påvirker vannets tilstand, i samsvar med bestemmelsene i artikkel 11 nr. 3 bokstav g) og i),
    - 7.6. påvisning av tilfeller der det er gitt tillatelse til direkte utslipp i grunnvann i samsvar med bestemmelsene i artikkel 11 nr. 3 bokstav j),

- 7.7. et sammendrag av tiltakene truffet i samsvar med artikkel 16 med henblikk på prioriterte stoffer,
  - 7.8. et sammendrag av tiltakene truffet for å forebygge eller redusere virkningen av utilsiktet forurensning,
  - 7.9. et sammendrag av tiltakene truffet i henhold til artikkel 11 nr. 5 for vannforekomster som sannsynligvis ikke vil nå målene fastsatt i artikkel 4,
  - 7.10. nærmere opplysninger om ytterligere tiltak som anses nødvendige for å nå de fastsatte miljømålene,
  - 7.11. nærmere opplysninger om tiltak som er truffet for å unngå en økning i forurensningen av havområder i samsvar med artikkel 11 nr. 6,
  8. et register over andre, mer detaljerte programmer og forvaltningsplaner for nedbørfelt som omhandler særlige delnedbørfelt, sektorer, problemer eller vanntyper samt et sammendrag av innholdet,
  9. et sammendrag av informasjons- og konsultasjonstiltak overfor offentligheten som er truffet, resultatene av dem og endringer i planen som følge av dem,
  10. en liste over vedkommende myndigheter i samsvar med vedlegg I,
  11. kontaktpunktene og framgangsmåtene for å framskaffe bakgrunnsdokumentasjonen og -informasjonen nevnt i artikkel 14 nr. 1, særlig nærmere opplysninger om kontrolltiltakene vedtatt i henhold til artikkel 11 nr. 3 bokstav g) og i) og de faktiske overvåkingsdataene som er innsamlet i henhold til artikkel 8 og vedlegg V.
- B. Den første ajourføringen av forvaltningsplanen for nedbørfelt samt alle senere ajourføringer skal dessuten omfatte
1. et sammendrag av eventuelle endringer eller ajourføringer siden offentliggjøringen av forrige versjon av forvaltningsplanen, herunder et sammendrag av de revisjoner som skal foretas i henhold til artikkel 4 nr. 4, 5, 6 og 7,
  2. en vurdering av de framskritt som er gjort når det gjelder å oppfylle miljømålene, herunder en presentasjon av overvåkingsresultatene for perioden for forrige plan, i kartform, og en begrunnelse for at eventuelle miljømål ikke er nådd,
  3. et sammendrag av og en begrunnelse for at eventuelle tiltak i den tidligere versjonen av forvaltningsplanen ikke er iverksatt,
  4. et sammendrag av eventuelle ytterligere midlertidige tiltak vedtatt i henhold til artikkel 11 nr. 5 etter offentliggjøringen av forrige versjon av forvaltningsplanen.
-

*VEDLEGG VIII***VEILEDENDE LISTE OVER DE VIKTIGSTE FORURESENDE STOFFER**

1. Organiske halogenforbindelser og stoffer som kan danne slike forbindelser i vannmiljøet.
  2. Organiske fosforforbindelser.
  3. Organiske tinnforbindelser.
  4. Stoffer og stoffblandinger, eller deres nedbrytningsprodukter, som har vist seg å ha kreftframkallende eller arvestoffskadelige egenskaper som kan påvirke steroidogene funksjoner, skjoldbruskkjertelens funksjoner, reproduksjonsfunksjoner eller andre endokrine funksjoner, i eller via vannmiljøet.
  5. Persistente hydrokarboner og persistente og bioakkumulerbare organiske giftstoffer.
  6. Cyanider.
  7. Metaller og metallforbindelser.
  8. Arsen og arsenforbindelser.
  9. Biocidprodukter og plantefarmasøytiske produkter.
  10. Suspenderte stoffer.
  11. Stoffer som bidrar til eutrofiering (særlig nitrater og fosfater).
  12. Stoffer som har negativ innflytelse på oksygenforholdet (og kan måles ved hjelp av parametere som BOD, COD osv.).
-

*VEDLEGG IX***UTSLIPPSGRENSEVERDIER OG MILJØKVALITETSSTANDARDER**

Grenseverdiene og kvalitetsmålsettingene fastsatt innenfor rammen av direktiver vedtatt på grunnlag av direktiv 76/464/EØF, skal anses som henholdsvis utslippsgrenseverdier og miljøkvalitetsstandarder i henhold til dette direktiv. De er fastsatt i følgende direktiver:

- i) Direktivet om utslipp av kvikksølv (82/176/EØF)⁽¹⁾,
- ii) Direktivet om utslipp av kadmium (83/513/EØF)⁽²⁾,
- iii) Kvikksølvdirektivet (84/156/EØF)⁽³⁾,
- iv) Direktivet om utslipp av heksaklorsyklusheksan (84/491/EØF)⁽⁴⁾,
- v) Direktivet om utslipp av farlige stoffer (86/280/EØF)⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ EFT L 81 av 27.3.1982, s. 29.
⁽²⁾ EFT L 291 av 24.10.1983, s. 1.
⁽³⁾ EFT L 74 av 17.3.1984, s. 49.
⁽⁴⁾ EFT L 274 av 17.10.1984, s. 11.
⁽⁵⁾ EFT L 181 av 4.7.1986, s. 16.

VEDLEGG X

PRIORITERTE STOFFER

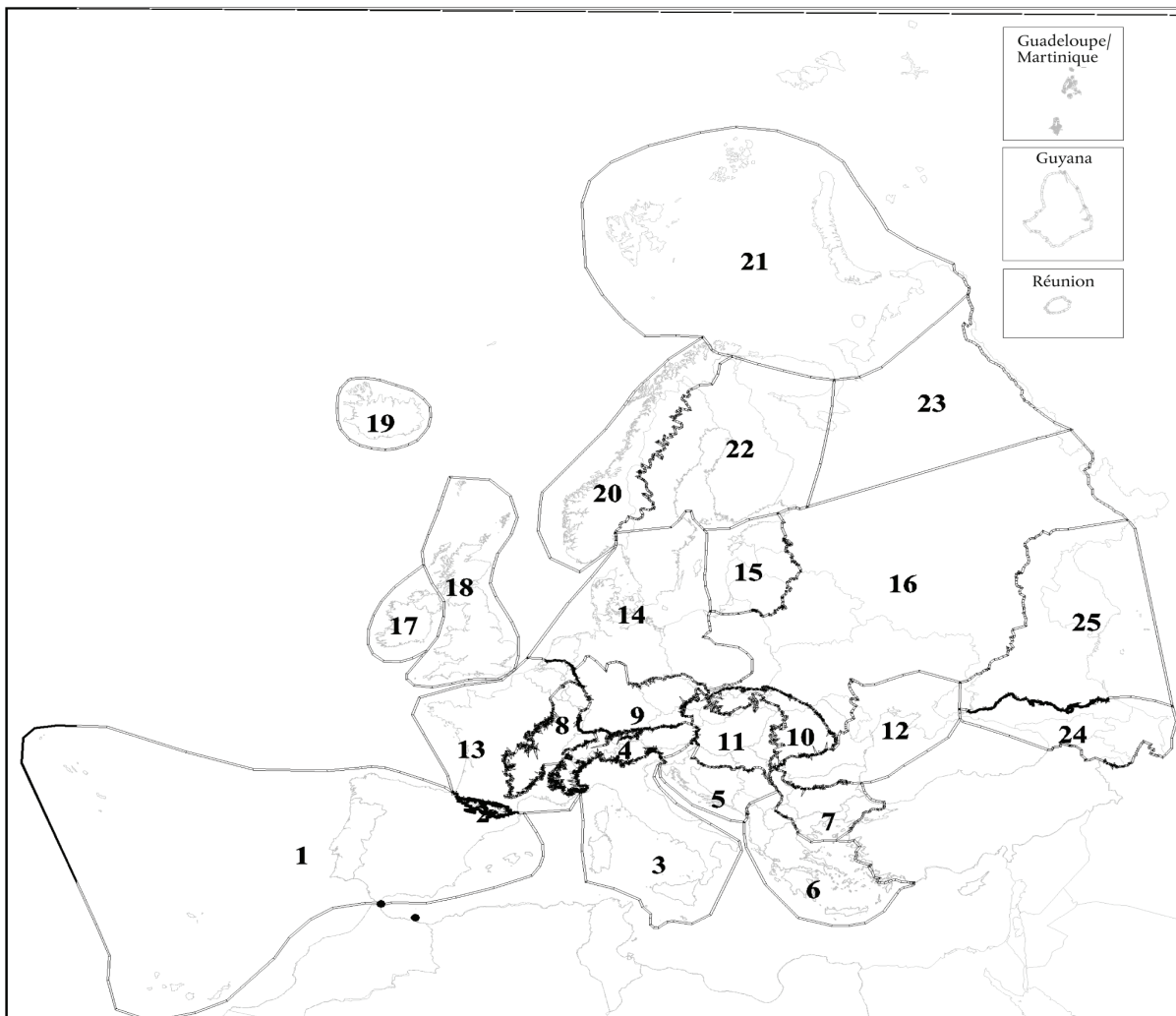

VEDLEGG XI

KART A

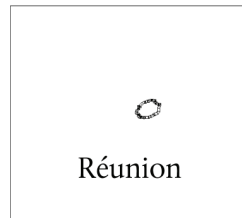
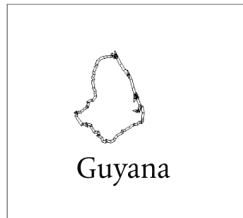
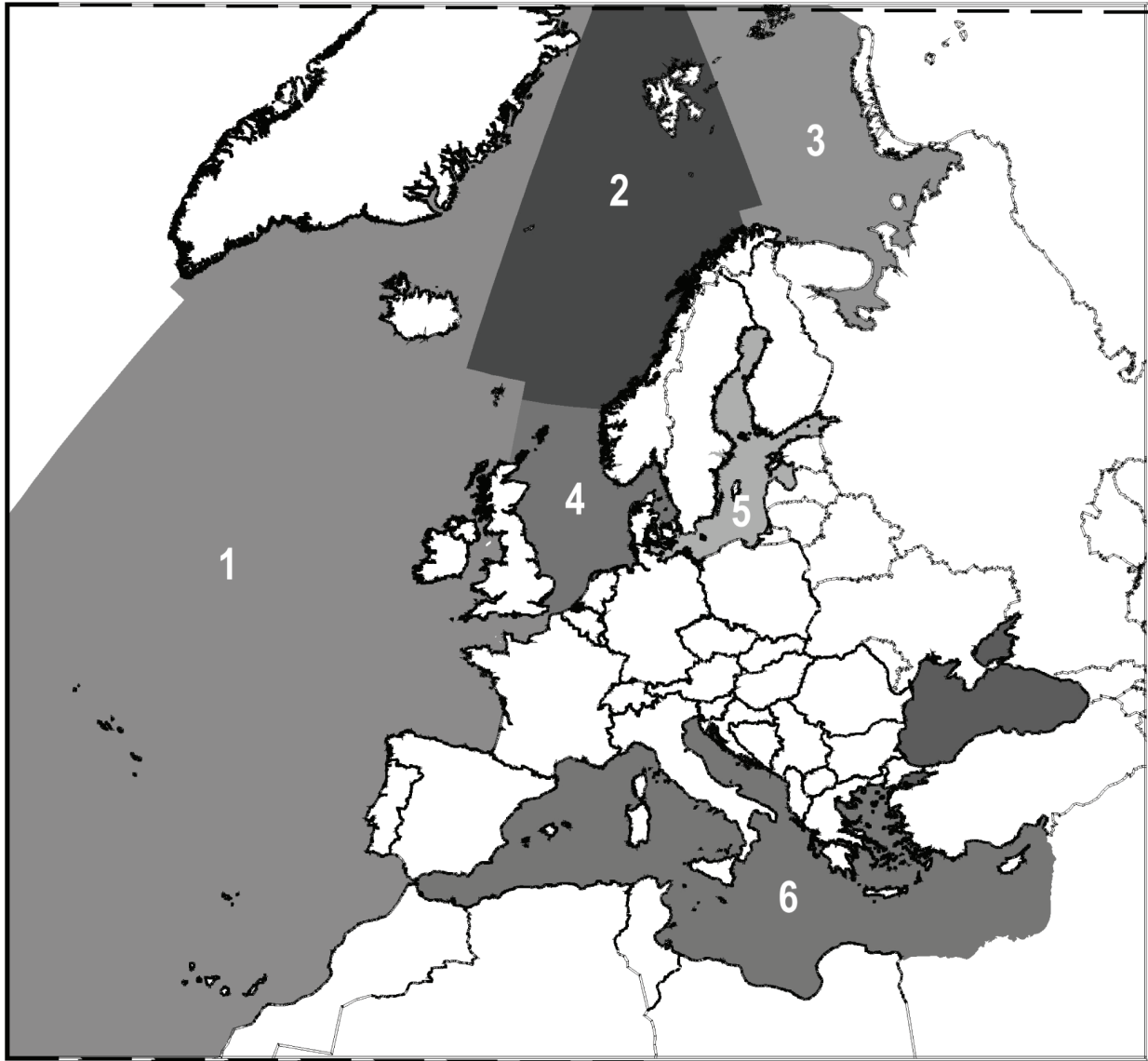
System A: Økoregioner for elver og innsjøer

1. Den iberisk-makaronesiske region	10. Karpatene	19. Island
2. Pyreneene	11. De ungarske lavland	20. De boreale høyland
3. Italia, Korsika og Malta	12. Den pontiske region	21. Tundra
4. Alpene	13. De vestlige sletter	22. Fennoskandia
5. Det dinariske Vest-Balkan	14. De sentrale sletter	23. Taiga
6. Det hellenske Vest-Balkan	15. Baltikum	24. Kaukasus
7. Øst-Balkan	16. De østlige sletter	25. Den kaspiske senkning
8. De vestlige høyland	17. Irland og Nord-Irland	
9. De sentrale høyland	18. Storbritannia	

KART B

System A: Økoregioner for brakkvann og kystvann

1. Atlanterhavet

2. Norskehavet

3. Barentshavet

4. Nordsjøen

5. Østersjøen

6. Middelhavet